

La fragilitat d'una bombolla

Alguns aspectes de la crisi econòmica a Figueres

Laura Requena Ortega

**Treball de Recerca
Tutor: Fernando Aísa
18 de gener de 2013
INS Narcís Monturiol**

*Yo he crecido cerca de las vías
y por eso sé,
que la tristeza y la alegría,
viajan en el mismo tren
¿Quieres ver el mundo?
Mira, está debajo de tus pies.*

*Con el paso de los años
nada es como yo soñé.
Si no cierras bien los ojos,
muchas cosas no se ven.*

*Todo lo malo y lo bueno
cabén dentro de un papel.
¿Quieres ver el mundo?
Mira, está debajo de tus pies.*

**Entre las vías,
Fito y Fitipaldis**

Índex

1. Pròleg.....	3
2. Introducció.....	5
3. La crisi econòmica des dels seus inicis	9
3.1 Lehman Brothers	9
3.2 Les accions preferents.....	11
3.3 El sector immobiliari i la banca	14
3.4 Els desnonaments.....	20
3.5 La política i les retallades	23
3.6 Les organitzacions que han sorgit i les manifestacions	26
4. Alguns aspectes de la crisi econòmica a la ciutat de Figueres	27
4.1 Serveis d'assistència social	
4.1.1 Càritas; entrevista al President de Càritas, Jordi Rotllan.....	32
4.1.2 Centre de Distribució d'Aliments; entrevista al coordinador del CDA, Vicenç Rovira.....	32
4.1.3 Creu Roja; entrevista al coordinador de la Creu Roja, Rafa Brosa.....	33
4.1.4 Serveis Socials de l'Ajuntament de Figueres; entrevista al Regidor d'Educació Josep M ^a Godoy	35
4.1.5 Consell Comarcal; entrevista a la coordinadora de Serveis Socials bàsics Carme Ortega	36
4.2 Les entitats bancàries	
4.2.1 Bankinter; entrevista a la directora de la sucursal, Eva Font i a l'empleat, Javier Lodeiro	38
4.2.2 Banco Popular; entrevista a l'empleat Pere Camó.....	38
4.3 La justícia	
4.3.1 Casellas advocats; entrevista als advocats Mónica Novillo i Pere Casellas	40
4.4 Comerç exterior	
4.4.1 La Cambra de Comerç; entrevista al director del Departament d'internacionalització de la Cambra de comerç de Girona, Jordi Baqué.....	41

5. Conclusions.....	42
6. Conclusions personals	44
7. Webgrafia i altres fonts electròniques	45
8. Annexos	
8.1 Entrevistes	
8.1.1 Entrevista al President de Càritas, Jordi Rotllan.....	50
8.1.2 Entrevista al coordinador del CDA, Vicenç Rovira.....	52
8.1.3 Entrevista al coordinador de la Creu Roja, Rafa Brosa	55
8.1.4 Entrevista al Regidor d'Educació, Josep M ^a Godoy	59
8.1.5 Entrevista a la coordinadora de Serveis Socials bàsics, Carme Ortega.....	62
8.1.6 Entrevista a la directora de la sucursal de Bankinter, Eva Font i a l'empleat, Javier Lodeiro	66
8.1.7 Entrevista a l'empleat del Banco Popular, Pere Camó.....	68
8.1.8 Entrevista als advocats Mónica Novillo i Pere Casellas.....	73
8.1.9 Entrevista al director del Departament d'internacionalització de la Cambra de comerç de Girona, Jordi Baqué	78
8.2 Gràfics.....	81
8.3 Informació complementària	
8.3.1 Càritas	89
8.3.2 Creu Roja	94
8.3.3 Consell Comarcal.....	95
8.3.4 Banco Popular	100
8.3.5 Casellas advocats	105

1. Pròleg

Sóc alumna de l'Institut Narcís Monturiol des de l'any 2007. En iniciar els cursos post-obligatoris de batxillerat, es planteja de manera obligatòria l'elaboració d'un Treball de Recerca. És un treball totalment lliure en el qual l'alumne ha de demostrar les seves habilitats d'investigació i recerca d'informació i, si és possible, aportar alguna informació abans no publicada.

En un primer moment, vaig valorar diverses opcions respecte del tema sobre el qual volia que tractés el meu treball. La primera opció va ser el tema de la borsa i les accions; una altra va ser el voluntariat en les diferents classes d'associacions; i com a última opció vaig plantejar-me el tema de l'exclusió i la pobresa, però cap d'aquests temes m'acabaven de convèncer. No tenia clar cap tema en concret, el que sí tenia clar era que la temàtica del meu treball em permetés mostrar, en certa forma, la situació actual que estem vivint. Una situació difícil de crisi.

Actualment aquesta paraula està present en el nostre dia a dia: a les notícies, als diaris, a internet, a classe i per què no, sovint en les converses amb la família i amics. Sabem que ens afecta, però la constant utilització d'aquesta paraula ens fa en ocasions sentir-la lluny. El que tenia clar era que volia apropar una visió de xifres i estadístiques sobre la nostra ciutat. Per això, finalment i amb l'ajuda del meu tutor, em vaig decidir a decantar el meu treball cap una vessant socioeconòmica: en primer lloc tractar la crisi econòmica i a continuació dur a terme un treball de camp sobre les repercussions d'aquesta a la ciutat figuerenca.

En començar el curs de primer de batxillerat, vaig inscriure'm en l'assignatura d'Economia. Des d'un primer moment em va semblar interessant i em va fer créixer cada vegada més la curiositat sobre els diversos aspectes econòmics de la situació actual. Aquest propi interès també va ser un dels factors més importants que em va fer decantar finalment cap a la tria d'un tema econòmic. Gràcies a aquesta assignatura, vaig aprendre diferents conceptes que m'ajuden a endinsar-me en aquest món on es barregen les simplificacions informatives amb idees realment complexes. En prendre la decisió de tractar aquest tema, el contacte amb una companya de classe que participa com a voluntària a Càritas en l'àrea de classes extraescolars, em va permetre accedir més fàcilment a aquesta part de l'Associació i vaig poder arribar així a contactar amb l'encarregada de l'escola. Visitar Càritas i poder prendre part en les seves

La fragilitat d'una bombolla

activitats va reforçar la meua sensibilitat natural cap a les persones que pateixen diversos graus de necessitat i em va provocar la determinació definitiva de tirar endavant el present treball.

2. Introducció

Quan escric aquestes línies, a finals de 2012, les planes de tots els diaris van plenes de notícies econòmiques. En el nostre dia a dia no deixa d'aparèixer la paraula “crisi”. En l'actualitat molts de nosaltres no concebem un dia sense fer referència a aquesta paraula o a algun aspecte que tingui relació o que sigui arrossegat per aquesta.

De fet aquesta situació no s'ha originat del no res, però si ha estat com una mena de “tsunami” que ha agafat a molta gent per sorpresa. Aquestes persones som tots, des dels nens petits fins a la gent gran. Vivíem immersos en un somni de bonança centrat en l'especulació, en el que es gastava el que no es tenia, en el que el consum era desenfrenat, en el que es concedien hipoteques a gent que no les podia pagar, en el que es deixaven més diners dels que moltes famílies podien arribar a assumir mai i en el que les targetes de crèdit estaven més que carregades; i algun dia ens havíem de despertar.

Des del 2008 han tancat mig milió de comerços a Espanya. La indústria nacional és la que més ha retrocedit del món i actualment representa únicament el 15% de la riquesa del país. Ens trobem passejant per urbanitzacions gegants de noves cases encara sense estrenar, el tancament del crèdit per les entitats bancàries ofega cada cop més el consum i la xifra d'aturats puja com l'escuma i actualment depassem sobradament els 5 milions.

Ens trobem en una situació en la que l'actual govern del PP, dirigit pel senyor Mariano Rajoy, duu a terme determinades mesures cada vegada més i més restrictives que porten a tots els ciutadans a estrènyer-se “un punt més” el cinturó. Aquestes mesures estan arribant de ple a aspectes fins ara intocables, com és la sanitat i l'educació que en l'actualitat estan patint en un grau elevat les conegudes “retallades”. Les vagues i manifestacions per part de treballadors i alumnes també formen part del dia a dia. La gent surt a manifestar-se al carrer a reclamar uns drets que veuen com poc a poc es dilueixen subtilment.

Com he dit abans, però, aquest situació no ha sorgit per casualitat: com tot, té un origen i una explicació.

El model de creixement es va centrar en un sector dedicat a l'especulació, sobretot immobiliària. Aquesta activitat va generar una gran quantitat de llocs de treball cada vegada

La fragilitat d'una bombolla

més ben pagats, degut a un creixement de la demanda sense aturador. Al 1998 es va dur a terme una liberalització del sòl. Pràcticament, qualsevol terreny era construïble. El preu mitjà de la vivenda feta al 1997 era de 995€/m², al 2007 era de 2.905€/m². El preu de les vivendes va augmentar molt per sobre del preu real d'aquestes i es justificava aquest increment del preu com una mesura d'adaptació necessària per l'integració del país a Europa.

A aquest fet es va unir també el paper del BCE, el qual a partir de 2002 va abaratir els interessos dels crèdits. Aquest descens de preus va anar acompanyat d'una política comercial de bancs i caixes per tal de fer préstecs a més llarg termini. Per tant va començar a ser freqüent sentir a parlar d'hipoteques a 25 a 30 anys, de manera que la quota mensual resultant era realment atractiva per a més gent. No hi havia cap sentiment de risc ni per part de les entitats ni de la gent. Els bancs van entrar en una dinàmica de competència entre ells en la que milloraven cada vegada més les seves condicions de crèdit. Pressionaven als clients per tal que demanessin més grans quantitats de diners ja que no només era el pis o casa, sinó els mobles, el cotxe nou, les vacances...tot era finançable a baix cost.

Al 2003, un informe dels tècnics del Banc d'Espanya ja alertava d'una possible inflació del 20% en els preus reals, però va ser negada i expressada com una lectura errònia del document; no existia cap bombolla immobiliària. Davant d'aquesta idea, el secretari de l'Estat d'Hisenda, Estanislao Rodríguez va dir: “Mientras el interior de una burbuja está hueco, la vivienda es cemento y ladrillos”¹ Ens trobàvem en una situació de bonança i felicitat permanent en la que tothom guanyava i ningú perdia, qui era capaç d'interrompre aquell moment? Ningú volia ser qui parés la música enmig de la festa.

Al 2007, Espanya experimenta un creixement del 3'6%, es construeixen un milió de vivendes més i 20 milions de persones gaudeixen d'un lloc de treball. La banca concedeix crèdit i deixa diners a molt baix preu, fet que dispara el consum. Però tot i la magnífica situació en la que es troba el país, no es produeix una inversió significativa en investigació ni en millorar el model productiu. I llavors, de sobte, sembla que aquella situació no era perpètua. Als Estats Units es produeix un descens molt preocupant de la liquiditat. Al 2008 cau Lehman Brothers. Semblava que era una cosa pròpia dels EUA que no ens havia d'afectar.

¹ Emès per La Sexta, en el programa La Sexta Columna, el dia 29/6/12

Durant el 2009, els dèficits de tota Europa es disparen. Apareix la crisi del deute. La desconfiança dels països en Espanya cada vegada és major. La prima de risc del país es veu en un augment continuat, el que genera més desconfiança encara, acompanyada d'una forta pujada dels interessos. I el pagament dels deutes està començant a ser inviable. De manera paral·lela els bancs van entrant en fallida, bancs enfonsats es van unint a d'altres en la mateixa situació, intentat evitar un final tràgic.

Davant aquesta situació apareixerà Angela Merkel, cancellera d'Alemanya, que imposarà unes mesures d'austeritat cada vegada més dures per a la població. El govern executarà mesures molt estrictes que obligaran a tots els espanyols a fer un esforç, que portarà a molta gent al límit; al límit de no poder seguir endavant. Retalls en educació i sanitat, sectors fins ara sagrats i intocables. Amb aquestes mesures reflecteixen unes contradiccions de l'actual govern, respecte les idees que presentaven en la oposició durant el govern del PSOE i en la campanya electoral, amb l'actitud i mesures que estan prenent actualment. En el 2009 Rajoy va dir: “ Hay que hacer una reforma fiscal, lo que sucede es que el partido socialista va a haber una reforma social en la dirección contraria a lo que dice el sentido común: va a volver a subir los impuestos”² “La subida de impuestos no es necesaria, no se justifica y es profundamente insolidaria”³

Però en aquest moment difícil per Espanya, la banca tindrà un privilegi: serà rescatada. Es farà una injecció de 110.000 milions provinents del fons públic per evitar un enfonsament definitiu. La població no tindrà tanta sort. Mentrestant milers de persones són expulsades cada dia de casa seva. Anys pagant una hipoteca que no s'hauria d'haver concedit, perquè objectivament mai haguessin estat capaços de pagar-la. Persones que han fet fora de casa seva i que han de continuar pagant una casa en la que ja no viuen, famílies senceres amb pares i mares a l'atur que no saben com treure endavant als seus fills i que la seva única solució és tornar a casa els seus pares, gent gran que ha estalviat tota la vida per poder arribar a viure bé durant la seva vellesa; malgrat això, ara es troben a càrrec de fills i néts, amb l'única ajuda d'una pensió.

I llavors es desmantellen fraus, sembla ser que tot no anava tan bé. La realitat de l'economia espanyola era una bombolla enorme que finalment ha explotat amb molta gent i entitats que

² Extret de Youtube, no dispo de la referència concreta

³ Extret de Youtube, no dispo de la referència concreta

treien un gran benefici amb grans negocis d'inversió o simplement fent creure a la gent el que volien que creguessin.

I realment sembla curiós, perquè en mirar enrere podem veure com els polítics negaven i negaven una possible crisi. Verdaderament es creia que es viuria sempre així. José Luís Rodríguez Zapatero, president del govern al 2008 desestimava la idea d'una possible crisi amb aquestes idees: un creixement de l'economia del 3'8 %, l'origen de 3 milions de nous empleats, una inflació ponderada del 2'8% i una pujada de 2'4% dels salaris i l'obtenció de 1000 euros a l'any de mitja per família. I deia: “Hay todo el derecho a hacer la crítica más dura de la política económica de un gobierno, pero crear alarmismo injustificado en torno a la economía de un país puede dañar las expectativas y eso es lo menos patriótico que conozco”⁴

Davant aquest panorama general d'Espanya, no únicament econòmic sinó també social, es pot captar un sentiment d'incertesa entre la població que genera una por ja inevitable. Aquesta por a quedar-se sense feina, a no poder fer front a la hipoteca i a veure't al carrer, a no poder treure endavant als teus fills, a no poder recuperar els estalvis de tota una vida o a no saber què serà de tu quan acabis els estudis ni saber quin és el teu lloc en la societat. I aquest sentiment porta a un descens en picat del consum, que fa que empreses tanquin i que cases no es venguin. Ens trobem en un espiral del que sembla que no en podrem sortir mai.

Però, ahora, de vegades aquesta por genera una reacció diferent: la de la revolta. Moltes manifestacions s'han donat des de l'inici de la crisi. Gent de totes les edats i de tots els sectors, amb motius compartits o diferents, han sortit al carrer a cridar les seves idees i a reclamar els seus drets. Perquè el que està clar, és que ara mateix la població està unida per una crisi de la que no veu el final i per un futur incert.

⁴ Extret de Youtube, no dispo de la referència concreta

3. La crisi econòmica des dels seus inicis

3.1. Lehman Brothers

El banc d'inversió Lehman Brothers era un dels quatre més grans del país dels Estats Units i del món, amb actius que arribaven als 425.000 milions de dòlars. L'entitat va fer fallida els 15 de setembre de 2008. Lehman Brothers es va veure obligat a vendre part de la seva àmplia col·lecció d'art per pagar uns creditors ansiosos, una subhasta que va superar els onze milions de dòlars; només un 0'0015% del total de les seves pèrdues.

Un informe encarregat per un tribunal va determinar l'any passat que els responsables del banc d'inversió van maquillar comptes per amagar el mal estat econòmic de l'entitat a inversors, entitats reguladores i agències de qualificació. Lehman Brothers va ocultar fins a 50.000 milions de dòlars.

La davallada de Lehman Brothers sembla no tenir cap relació amb la caiguda dels bancs espanyols, però no és així. A causa de la globalització, molts clients de bancs espanyols es van veure afectats per la aquesta fallida. El problema el van tenir, de fet, els que tenien contractat un producte estructurat emès per Lehman Brothers. Aquesta classe d'actius es van posar molt de moda en els últims anys. Aquest permetien beneficiar-se de possibles pujades de preu en les accions a mig termini, normalment amb el capital garantit. Aquests productes també van ser distribuïts per entitats espanyoles. Davant la suspensió de pagament de l'entitat, tots aquells que van contractar un producte emès i garantit per Lehman Brothers es van quedar sense part d'aquest diners.

Segons fonts del mercat, Lehman Brothers era un dels emissors de productes estructurats més actius a Espanya. Tot i que l'entitat no operava en el país com un banc tradicional, sinó com un banc d'inversió, ha ocupat un lloc molt important en el disseny d'aquesta classe de productes distribuïts per la banca convencional espanyola.

El paper de Lehman Brothers era dissenyar i emetre aquesta mena de productes, mentre que de la distribució d'aquest s'encarregaven diferents entitats de prestigi repartides per tot el món. Bakinter i Credit Suisse, entre d'altres, són dues de les grans entitats que han distribuït productes estructurats de Lehman Brothers.

La fragilitat d'una bombolla

Dit de manera ràpida, Lehman Brothers oferia invertir en paquets hipotecaris del mercat dels EUA on, en realitat, no se sabia què hi havia. En general, hi havia hipoteques segures, de cobrament precís, hipoteques dubtoses de cobrament i hipoteques d'impossible cobrament, però presentades en conjunt, semblava ser un producte del tot fiable. De fet, quan la banca espanyola oferia aquests fons d'inversió, com s'ha reconegut, no se sabia què s'oferia. Els professionals confiaven en els seus directius, però es movien en el desconeixement i en la confiança dels clients.

En els productes estructurats es diferencien diferents figures:

- L'emissor o dissenyador del producte: aquesta entitat s'encarrega de confeccionar el producte, determinar quina serà la seva garantia, definir la seva estructura, quines seran les condicions per adquirir-lo...
- El garant: és l'entitat que es compromet a retornar el capital invertit en arribar el seu venciment. Aquest no ha de coincidir explícitament amb l'emissor.
- El distribuïdor: és l'entitat que s'encarrega de vendre el producte.

Tenint en compte aquestes tres figures, els estalvis d'un espanyol estaran en risc si consta com a garant Lehman Brothers. En el cas dels dipòsits i els fons estructurats que es comercialitzen a Espanya normalment no és així, sol ser la mateixa entitat distribuïdora qui es fa càrrec de la garantia del capital. En una situació contrària estan les persones que tinguin bons i notes estructurades, en aquest cas la garantia és de l'entitat nord-americana. Afegit a aquesta situació és l'aspecte del venciment, no es poden recuperar fins aquest termini, sinó els clients perdran la garantia.

Un dels productes distribuïts a Espanya i afectat per la davallada de Lehman Brothers és el "Bono Fortaleza", que Bankinter va comercialitzar a principis d'any. Era un bo estructurat a un termini de vuit anys, però que es podia cancel·lar automàticament. El bo pagava un 25% anual sempre que les dues accions es trobessin per sobre del seu preu inicial. El primer any que es complia aquest condició el producte es cancel·lava i el client cobrava el corresponent. Una característica peculiar d'aquest era que no es garantia el capital inicial. Per aquets motiu, i com que el garant ha fet fallida, el més probable és que el client no pugui recuperar mai totalment els seus estalvis dipositats en el producte. En tot cas si les accions pugessin

La fragilitat d'una bombolla

Bankinter podria abonar els guanys pertinent als seus clients ja que els cupons de rendibilitat sí que solen dependre del distribuïdor.

En tot cas, els efectes de la declaració de la fallida de Lehman Brothers no es van fer esperar i tots les borses internacionals van caure en picat. La caiguda més gran des dels atemptats de les Torres Bessones.

Al 2008 l'empresa "Bloomberg", empresa que proporciona dades i notícies relacionades amb les empreses i mercats financers, va informar de la relació de diverses entitats espanyoles amb Lehman Brothers.

La gestora de BBVA tenia un total de 21 fons i 11 SICAV ⁵

Bancaja: 18 fons d'inversió.

La Caixa: 8 fons i 6 SICAV

Caixa Catalunya: 4 fons

També hi tenien una relació: Santander, Caixa Girona, Caixa Terrassa, Banc Popular i Fibanc Guipuzcoano.

3.2 Les accions preferents

Les participacions preferents són valors emesos per una societat. Aquests valors no tenen participació en el capital ni dret a vot com les accions convencionals. Tenen caràcter indefinit i la seva rendibilitat no està garantida. Es tracta d'un instrument complex i de risc elevat respecte al capital invertit. Aquests instruments solen tenir liquiditat a través d'un mercat secundari amb moltes limitacions i són normalment el propis emissors qui donen liquiditat. En principi, no es tractaria d'un producte per a un consum majoritari fet per a inversors amb poc coneixements tècnics.

Ens trobem davant tres classes de riscos:

- El risc de mercat: ja que no tenen venciment, és un títol amb molta duració i per tant, es troba exposat a fortes variacions davant la fluctuació dels tipus d'interès.

⁵ SICAV: Societat d'inversió de capital variable

La fragilitat d'una bombolla

- Risc de contrapart en els interessos: les accions ofereixen un tipus d'interès que pot ser o fix o variable. Aquest normalment està condicionat a que la societat obtingui beneficis, així que si aquesta no n'obté, es suspèn el pagament dels interessos.
- Risc de contrapart en el principal: si es malmet la solvència de l'emissor, les participacions patiran una pèrdua de valor molt superior a la d'un bo normal, ja que aquestes no tenen venciment.

Les entitats financeres van vendre les accions preferents com si fossin dipòsits rescatables en qualsevol moment, quan en realitat es tracta d'uns productes sense venciment, la qual cosa feia que el risc fos molt elevat ja que s'exposava a la fluctuació dels tipus d'interès. És a dir, que es venien aquestes participacions com un producte segur d'alta rendibilitat, ofert com un dipòsit a termini, mentre que en realitat es tractava de comprar deute del banc. D'aquesta manera el banc obtenia liquiditat i, a canvi, pagava uns interessos molt alts. El que no s'explicava era que si l'entitat tenia pèrdues, podia no tornar els diners, ja que era com una mena de donatiu per al bon funcionament del banc.

Davant aquesta imatge que es presentava d'un dipòsit a termini i els interessos elevats, molta gent gran va decidir optar per aquesta opció a l'hora de col·locar els diners estalviats durant tota la vida.

Les participacions preferents donaven algun privilegi al titular respecte a les accions ordinàries, com pot ser la preferència en el cobrament, i, per tant, sembla que té menys risc. També tenien dividendes fixos més alts que les ordinàries, que són incertes i oferien un tipus d'interès superior al fons fix. Veritablement, però, el risc és molt superior.

Quan algú adquireix una acció preferent encarrega a la seva entitat l'explotació de la seva cartera de valors, que comprèn no només l'administració conservativa, sinó també la seva explotació. La normativa bancària exigeix un model de caràcter vinculant dels intermediaris financers que actuen en el mercat de valors. Aquesta activitat està vinculada a unes normes que exigeixen a les entitats complir el seu càrrec d'administrar el valors que se'ls hi ha confiat d'una manera prudent i amb transparència, administrant-los com si fossin propis. Doncs, no s'han incomplert aquestes normes?

Tenint en compte que una major complexitat en operacions d'inversió, com és el cas de les accions preferents, requereix una qualificació i uns coneixements també elevats, possiblement

La fragilitat d'una bombolla

no “concordi” amb la utilització que s’han donat a aquestes participacions; les entitats financeres han assumit el paper de mitjançer professional en la comercialització d’aquestes.

Els bancs es van trobar davant un dèficit dels seus propis recursos i els hi era necessari augmentar-los d’alguna manera. La situació poc il·lusionant de la borsa els impedia poder augmentar el capital mitjançant els mètodes tradicionals d’emissió d’accions, llavors van començar a emetre aquestes participacions, aparentment una mena de fons a termini fix. Bàsicament van utilitzar dos instruments: un bo convertible, que s’emet amb l’opció que el subscriptor pugui canviar-lo per accions de l’empresa i les participacions preferents.

Abans aquestes participacions eren únicament per a grans inversors, però finalment van anar a parar a mans de gent gran, petits estalviadors i petites empreses. Les causes de la venda d’accions preferents deixa uns números molt reveladors: 1.000.000 d’afectats i una pèrdua de 30.000 milions d’euros. 52 caixes van col·locar aquestes accions, i cada cop en sabem de noves.

Els afectats per aquestes accions preferents es troben per tota Espanya:

- Catalunya: 300.000 afectats
- Galícia: 70.000 afectats
- Andalusia: 67.000 afectats
- Castella i Lleó: 40.000 afectats
- Cantàbria: 15.000 afectats
- Astúries: 12.000 afectats

En els bons moments, aquest gran risc no va sortir a la llum perquè els bancs podien fer front als diners que havien de tornar a una persona que volia sortir d’aquestes operacions, les entitats tenien suficients diners líquids: els que aconseguien mitjançant la inversió d’altres persones. Però què passa quan la gent descobreix la realitat? Ara com fan front les entitats? Aquest ha estat el problema.

Algunes de les participacions preferents tenen una mica de liquiditat només en un mercat de gran imports, i per tant estan tancats a partides petites. I en tot cas, aquests preus serien molt inferiors als preus per les que s'havien adquirit. Algunes associacions d'afectats per les accions preferents han denunciat el que es podrien considerar pràctiques abusives o, directament, una estafa. S'ha venut aquests productes complexos a persones analfabetes o, fins i tot, a persones psíquicament disminuïdes. Nova Caixa Galicia, quan ha rebut les primeres sentències condemnatòries, ha decidit tornar els diners a les persones que puguin demostrar mala fe en la compra de les accions preferents.

Alguns afectats han decidit sortir al carrer a reclamar els seus estalvis, a cridar amb impotència contra l'engany i la falta d'informació que se'ls hi va donar, i també han anat a buscar responsables a les sucursals; unes sucursals on els directius no responen i on moltes vegades els mateixos treballadors desconeixien el què venien.

3.3 El sector immobiliari i la banca

L'actual crisi financera és resultat, en gran mesura, d'un llarg període de sobreabundància de liquiditat que va portar a l'acumulació d'una sèrie d'excessos. Durant l'última dècada, el baix nivell dels tipus d'interès, afegit a un entorn general d'estabilitat, va portar, per una banda, a una revalorització dels preus dels actius i, per una altra, a un increment de la no percepció del risc. Si no ho feies, eres "tonto". Tothom ho feia. Espanya va ser durant el 2007, el segon emissor europeu de titulacions i el segon de títols hipotecaris.

La innovació també va incentivar el desenvolupament de complexes estructures financeres, de les quals no es va realitzar un lectura adequada dels riscos a les que aquestes estaven vinculades. Un producte complex semblava més interessant, més d'enginyeria financera, més per a gent hàbil.

La crisi financera té un trasllat a l'economia principalment a través de quatre canals:

1. El canal de crèdit: la menor disponibilitat de finançament, afecta el nivell d'inversió i de consum.
2. El canal patrimonial: la caiguda del patrimoni d'empreses i de moltes famílies, provoca un reducció del consum i de la inversió d'aquests. Es produeix doncs, una reducció de la demanda i del creixement econòmic.

3. El canal de confiança: relacionada amb els aspectes anteriors, s'ha produït una forta caiguda de la confiança dels agents econòmics respecte el sector financer espanyol, que genera alhora un deteriorament del creixement del PIB.

4. El canal fiscal: el rescat financer ha tingut un impacte en els diners públics, que es reflecteix en un augment de la pressió fiscal i per tant un estancament del creixement econòmic.

A la banca espanyola se li concedien els crèdits a un 1% d'interès, en una situació en la que el valor de l'euríbor es situava entre en 0'5 i 1'5, i les entitats els concedien a un 7%. Mitjançant aquest marge, aconseguien els grans beneficis.

Actualment ens trobem amb un problema bàsic: la UE no creu les dades que li aporta el mateix Banc d'Espanya, no se'n refia de l'estabilitat del sistema financer del país després de veure les seves conseqüències dramàtiques. Això ha portat a la Unió Europea a encarregar auditories independents per a fer un estudi del sistema espanyol. La prima de risc del país s'ha vist també perjudicada i aquesta desconfiança que s'estén, fa que els interessos del crèdits vagin augmentant. Les darreres mesures d'aquest desembre de 2012 han estat dràstiques: el control del 95% del sistema bancari espanyol passa a estar a mans de Frankfurt en perjudici del Banc d'Espanya. D'això el govern no ha dit ni una paraula de pèrdua de sobirania i s'ha felicitat de tenir ara un sistema de control fiable. Els empleats del Banc d'Espanya han quedat molt desprestigiats, malgrat és objectiu que són tècnics molt ben qualificats.

Els ciutadans per la seva part, mitjançant les mesures i les restriccions imposades pel govern a la despesa pública, que alhora són imposades a aquest des de Brusel·les, han d'estrènyer-se cada vegada més en cinturó.

Els diners injectats a Espanya fins ara han estat destinats a les entitats financeres i a comprar deute. Aquesta actuació es justifica indicant el paper clau que tenen dintre del sistema i deixant palès les greus conseqüències que tindria deixar-les caure. Les entitats, a més de les ajudes europees, també en reben del mateix país (des de l'inici de la crisi han rebut 130.000 milions d'euros, pràcticament el doble dels pressupost de sanitat en un any) i també gaudeixen de l'amnistia fiscal, i és que 9 de cada 10 empreses de l'IBEX 35 tenen filials a paradisos fiscals; com per exemple Santander, Repsol, Gas Natural, BBVA o Inditex.

Les caixes d'estalvi també estan involucrades en la crisi financera i els seus clients són dels més greument afectats. Fins a aquesta crisi, les caixes eren unes entitats sense ànim de lucre obligades a destinar un 25% del seu benefici a obra social. Eren entitats útils per a la societat i mai havien significat una despesa per al sector públic. El creador d'aquestes entitats, ho havia fet amb aquest intenció. Diego Medrano (1835): "La cajas seran el asilo seguro y ventajoso de los ahorros del pobre"⁶ Però aquestes es van involucrar en el maó; de cada 100 euros que prestaven, 68 estaven relacionats amb el sector de la construcció i cada vegada la seva característica principal, la participació en obra social, es va anar reduint subtilment. I com era d'esperar, amb la caiguda del sector immobiliari s'han vist greument afectades. En dos anys Espanya ha passat de tenir 45 caixes a només 9. S'han tancat 3.137 oficines i han passat a l'atur 15.361 persones, sense comptar les prejubilacions. A més, es convertiran en els principals clients del conegut com a "banc dolent"⁷, tot i haver necessitat ja 52.000 milions de diner públic.

En molts casos, els consells d'administració d'aquestes estaven encapçalats per una gran majoria de polítics, sindicalistes i persones que no havien de demostrar coneixements econòmics. Els consells de les tres primeres caixes intervingudes en són un reflex:

- La CCM el 50% eren polítics
- La CAM: el 50% eren polítics
- La Caja Sur: vuit dels vint membres del consell eren polítics; sis d'aquest vint eren sacerdots, per tant formaven un 70% del consell.

Els préstecs de les caixes d'estalvis a partits polític durant la crisi ha crescut un 8% fins a superar els 85 milions d'euros.

A diferència del que pot semblar actualment, fins als anys seixanta a Espanya, aproximadament un 60 o 70% de la gent vivia de lloguer. Va ser a partir d'aquell moment que es va potenciar més la compra. Durant tots aquest anys i fins a l'actualitat els ciutadans espanyols tenien una mentalitat que preferia la compra envers el lloguer, recolzada en uns

⁶ Emès per La Sexta, en el programa La Sexta Columna, el dia 18/5/12

⁷ El banc dolent és un fons públic per comprar als bancs els pisos que no podran vendre, ja que el seu preu és molt superior respecte el seu valor real.

dogmes no escrits: es creia que el maó no baixaria mai, s'entenia el lloguer com llençar els diners, i deien que amb el que pagaves de lloguer podies pagar la hipoteca, es comparava per una quantitat i després de cinc anys ho podies vendre al doble... i juntament amb unes polítiques que no afavorien al llogater, el nombre de persones que vivien de lloguer va disminuir fins a un 17%. De fet, va haver moments en els quals resultava més econòmic pagar una hipoteca que un lloguer i sempre es jugava amb el sentiment de la propietat com a valor segur, com a valor heretable per als fills.

En aquests moments, les entitats financeres es troben amb una gran quantitat d'actius tòxics; és com se'ls anomena actualment als immobles que es van construir de manera massiva durant l'època de bonança on es creia que tota construcció era poca per satisfer les necessitats dels habitants. A dia d'avui aquestes vivendes es mantenen en venda a l'espera de què algú les compri, directament, un cop venudes i fetes les hipoteques, ara no es poden cobrar. Moltes empreses treballaven a crèdit: no era de bons gestors fer la inversió amb els diners propis de l'empresa. La situació actual fa que aquestes no s'aconsegueixin vendre o no s'aconsegueix cobrar i han passat a representar una gran morositat per als bancs, la qual cosa perjudica molt la seva liquiditat. Préstecs que no tornen o inversions aturades.

El banc dolent, imposat des de Brussel·les, pretén comprar actius tòxics valorats en el seu moment per uns 75.000 milions d'euros que podrien ser uns 30.000 milions a preus d'avui. D'aquesta manera els bancs es desfarien d'aquest rèmora tot i vendre'ls a un preu més baix. Però continua havent un forat de 45.000 milions d'euros, que s'haurà de pagar amb el fons de rescat, per tant: diner públic. A Irlanda, davant aquesta situació van prendre la decisió de deixar que els bancs més perjudicats s'ensorressin. També ho van fer a Islàndia.

El sector financer espanyol va prestar aproximadament uns 310.000 milions d'euros al sector de la construcció i a promotores. S'estima que 200.000 d'aquests es tractaven de crèdits problemàtics. Alguns bancs alemanys també van participar en deixar diners a les institucions financeres espanyoles per aquestes operacions.

Segons marca la llei, les societats de taxació no poder tenir cap vinculació amb les entitats financeres. Malgrat això, totes les entitats són copropietàries de societats de taxació de manera directa o indirecta. Les vivendes es taxaven amb valors molt alts, degut també a la gran demanda, i aquests preus no coincidien amb el valor real d'aquell immoble. Una gran especulació potser originada molts anys enrere, a l'època del General Franco. José Luis

Arrese, ministre de vivenda entre 1957-1960: “Queremos un país de propietarios, no de proletarios”⁸ Es va estimar que entre el 1975 i el 2000 calia fer 14'8 milions de vivendes per satisfer les futures necessitats dels habitants. És l'origen d'un negoci lucratiu, fomentat des de l'Estat a base de perjudicar la política del lloguer.

Avui dia, atesa la gran especulació i l'enorme inflació que es va fer amb els preus en la vivenda, hi ha molta gent que no pot ni comprar ni vendre. I si el preu del pisos continua baixant, serà un guany per a pocs però una gran pèrdua per molts.

Ens trobàvem en un model econòmic centrat en un capitalisme salvatge, de l'especulació, del “pelotazo”, dels negocis dels reservats del Bernabeu, del no conformar-se amb un benefici modest, suficient i just . Potser aquesta recessió ha deixat de ser una crisi cíclica qualsevol i es tracta d'un canvi d'era, d'un canvi en el model econòmic.

Algunes entitats financeres ja han estat rescatades pel FROB ⁹, que té per objectiu gestionar els processos de restauració i resolució de les entitats de crèdit. Les intervingudes per aquest han estat:

- **Bankia:** es va constituir el 3 de desembre de 2010 amb els següents accionistes: Caja Madrid (52'06%) Bancaja (37'7%) Caixa Laietana (2'11%), Caja Segovia (2'01%), Caja Ávila (2'33%), la Caja Insular de Canarias (2'45%) y Caja Rioja (1'34%). Va començar a funcionar 1 de gener de 2011. Va ser rescatada pel FROB amb un total de 23.465 milloens d'euros, el que va suposar el rescat més gran d'una entitat bancària en la història del país. El president Rodrigo Rato va dimitir i el va succeir en el càrrec José Ignacio Goirigolzarri. En les seves assemblees, d'un total de 1.121 membres, 440 tenen càrrecs polítics, el que representa pràcticament el 40% . La presència de membres o persones afins al Partit Popular, fins i tot familiars, en diversos càrrecs més o menys importants ha sortit a la llum a partir de la crisi patida per aquest banc, alguns exemples són el mateix Rodrigo Rato, l'antic ministre d'interior Ángel Acebes i alguns familiars de coneguts membres del PP com ara María

⁸ Emés per La Sexta, en el programa La Sexta Columna, el dia 25/10/12

⁹ FROB: El Fons de Reestructuració Ordenada Bancària és un fons creat a Espanya amb motiu de la crisi financera de 2008. Té per objecte gestionar els processos de reestructuració d'entitats de crèdit i contribuir a reforçar els seus recursos propis en els processos d'integració entre entitats.

Zaplana Barceló, la filla d'Eduardo Zaplana, el cunyat de Rodrigo Rato i un cosí d'Esperanza Aguirre

- **Nova Caixa Galicia:** és una caixa d'estalvis gallega resultant de la fusió de les dues caixes gallegues Caixanova i Caixa Galicia. El FROB la va rescatar amb 2.465 milions d'euros. S'ha fet tristement famosos per haver estat la primera entitat bancària condemnada per frau en el tema de les accions preferents. S'han compromès a tornar tots els diners aconseguits amb les accions preferents si es pot demostrar mala fe.

- **Banc de València:** va ser rescatada pel FROB amb 3.000 milions d'euros. Ha estat víctima de la mala gestió amb l'objectiu de fer lluir la política del PP al País Valencià.

- **CAM:** era una de les tres caixes d'estalvis de la Comunitat Valenciana. Va sorgir de la fusió de 29 entitats financeres. Al desembre de 2011, el Banc Sabadell la compra a l'Estat per el preu d'1 euro. L'entitat va invertir en el aeroport de Ciudad Real i amb el projecte de Polaris World. També en inversió immobiliària al País Valencià i al fracassat parc temàtic Terra Mítica de Benidorm. La meitat del consell d'administració eren polítics. Tot i que el FROB va iniciar el rescat amb 2.800 milions d'euros, va ser el FGD (Fons de Garantia de dipòsits) qui es va fer càrrec del sanejament de la factura.

- **Caixa Catalunya:** va ser una entitat financera de Catalunya, actualment integrada a CatalunyaCaixa, juntament amb Caixa Tarragona i Caixa Manresa. CatalunyaCaixa disposa d'un gran grup de 83 societats filials, la major part de les quals són de promoció immobiliària, juntament amb un golf, un centre d'oci i vuit productores d'energia. La meitat dels consellers generals són de caràcter polític. El FROB la va rescatar amb 1.718 milions d'euros.

Altres com el Banco Santander, BBVA, Caixabank, Bankinter o Banc Popular, també es troben en una situació crítica deguda a la inversió d'algun d'aquests en projectes dels que no s'ha tret cap benefici; com l'aeroport de Ciudad Real, Terra Mítica, l'aeroport de Castelló, el gran pavelló Miguel Castillejo o Polaris World. De moment, aquestes entitats poden continuar endavant sense el rescat europeu, però disminueixen molt la concessió de crèdits.

3.4 Els desnonaments

Des de fa quatre anys, els desnonaments a Espanya han anat augmentant de manera progressiva, i cada vegada de forma més alarmant. No hi ha xifres exactes dels desnonaments que s'han efectuat; el Ministeri d'economia ho situa en una xifra molt poc exacta, entre quatre i quinze mil. Aquest increment, cada vegada més potent, també implica que el perfil del desnonat s'hagi modificat: abans eren majoritàriament persones immigrants que no tenien cap mena d'ajuda de la seva família i que es trobaven sols en el país, moltes vegades amb l'obligació d'ajudar als de l'exterior, en canvi, des d'un temps ençà, hem pogut veure com aquest perfil ha donat un gir radical. Actualment el 65% dels desnonats són espanyols que no havien tingut mai abans problemes econòmics, situats en una classe mitjana. Podríem preveure, doncs, la destrucció de la classe mitjana?

Des del 2007, els expedients oberts per impagats han augmentat un 66%. Aquesta xifra representa que molta gent ha perdut en molt poc temps el que li havia costat tants anys guanyar; els expedients s'obren quan fa tres mesos que no es paga la hipoteca. Una vegada han passat aquests mesos, el procés s'inicia. En primer lloc el banc rescindeix el contracte, es queda amb les escriptures i demana al jutjat que els facin fora de casa. Dos anys després el jutge ordena el desnonament. Aquella persona, aquella parella de gent gran o aquella família, es trobaran fora de casa seva, amb una maleta davant i al darrera, una casa que hauran de seguir pagant; perquè sembla ser que la dació en pagament, fins a l'actualitat, no és una proposta a tenir en compte. Potser perquè s'estima que persones que veuen que no podran seguir pagant ho deixin de fer i això provocaria que les entitats perdessin la seva principal font de finançament.

Els psicòlegs analitzen que aquesta situació pot provocar un trauma en les persones desnonades, ja que no només és el fet de perdre la casa. Aquella persona s'ha quedat abans sense feina i per tant s'ha sentit exclosa de la societat. A continuació, moltes vegades ha hagut de veure com no podia treure endavant a la seva família ni ajudar a les persones del seu voltant que possiblement també ho necessitaven, i per tant la **dominat** un gran sentiment d'impotència. I al final es troba al carrer, sense casa i amb un deute que encara ha de pagar, i la majoria de les vegades no sol: amb uns nens al seu costat. L'única solució que té llavors es marxar a casa d'un familiar, si és que el té, i passar a ser una "càrrega" des del seu punt de vista, sense poder-hi fer res. Amb tot això, aquesta situació pot originar una depressió. En

moltes ocasions aquella persona es sent impotent i vençuda, potser com un “David davant Goliat”. Una situació tan extrema que algunes persones no han pogut superar:

- José Miguel Domingo, 54 anys. Granada 25 d'Octubre de 2012
- Amaia Egaña, 53 anys. Barakaldo 10 de novembre de 2012

Els dies posteriors a aquests suïcidis, es van aturar momentàniament els desnonaments. Però aquestes persones no han estat les úniques que han vist la seva única sortida en treure's la vida. El dret a la vivenda, és un dret constitucional (art.37)

El procés de desnonament el duen a terme principalment quatre figures:

1. El jutge, és l'encarregat d'executar l'ordre de desnonament davant la petició del banc.
2. Els funcionaris judicials i els procuradors: la tasca dels primers consisteix en entregar tots els documents als desnonats abans que aquests abandonin la seva casa. Els segons, són els representants del l'entitat.
3. La policia: estan obligats a executar l'ordre del jutge, i per tant a utilitzar la violència si cal.
4. El manyà: s'encarrega de trencar el pany per poder treure a la gent de casa seva. Després la canvia perquè no hi puguin tornar. Per fer aquesta tasca cobra aproximadament uns 70 €

La situació sembla anar tan lluny que algunes d'aquestes figures s'estan oposant fins i tot a dur a terme la seva tasca, ja sigui per una sensació d'injustícia generalitzada o per un sentiment d'empatia amb els afectats; alguns jutges ja s'han rebel·lat i han manifestat la seva oposició amb el procediment amb el que es duen a terme aquests desnonaments al·legant que es tracta d'un procés totalment impersonal, instaurat a l'època de Bonaparte i on es dona un clar privilegi a les entitats. Respecte la policia, cada vegada són més els que es neguen a fer aquesta tasca justificant que els hi pot provocar una depressió. Els manyans, per la seva

banda, en algunes part d'Espanya, ja hi ha hagut que es neguen a fer treballs de desnonaments.

La intervenció dels jutges ha anat més enllà: José María Fernández Seijo, jutge del Jutjat Mercantil número 3 de Barcelona, es va trobar davant un cas en el que un home se li havia concedit una hipoteca amb unes clàusules abusives. En veure que mitjançant la llei espanyola no es podia fer res, va decidir traslladar el cas al Tribunal Europeu de Justícia, que encara no ha donat resposta; però d'advocada general sí que ho ha fet i la seva resposta ha estat molt reveladora: el sistema espanyol afavoreix a la banca i procura pels seus privilegis i avantatges, i possiblement aquest fet contradiu les normes europees.

Es van concedir moltes hipoteques que moltes vegades l'entitat sabia que no podrien ser pagades, i d'altres els mateixos clients; es van dur a terme activitats il·legals com la falsificació de nòmines en les que s'elevava el valor del sou real per permetre l'accés a una hipoteca; els contractes d'hipoteques eren d'un vocabulari complex i recargolat, el qual necessitava un jurista per interpretar-lo; i la taxació era molt elevada, per la qual cosa el valor del mercat va arribar a ser fictici.

La llei hipotecària espanyola és una de les més estrictes i dures de la UE i la protecció pública al desnonat és pràcticament inexistent. El lloguer social representa únicament el 2% del total de vivendes. Si comparem una situació de desnonament a Espanya amb altres països de la UE podem veure de seguida unes gran diferències:

- Grècia: país en una situació realment difícil i complicada, sembla ser que molt pitjor que Espanya; la primera vivenda mai pot ser desnonada.
- Alemanya: l'estat es fa càrrec del lloguer de la família desnonada i li proporciona una pensió.
- Bèlgica, Estats Units i Portugal: el deute es liquida amb l'entrega de l'immoble. Amb comparació amb Espanya, que en lliurar la vivenda, el deute s'ha de seguir pagant moltes vegades amb un increment degut a les taxes de demora de fins al 28%.

Però aquest sentiment d'injustícia sembla no deixar indiferent a molta gent, el sorgiment de plataformes per evitar els desnonaments és un reflex de la consciència social que hi ha. Aquestes associacions lluiten contra les injustícies que creuen que s'estan produint en els desnonaments, que posen en dubte el dret constitucional a una vivenda. Alhora acompanyen

des de l'inici del procés a la persona o a les persones afectades, mantenint-se al seu costat i essent un suport, i amb l'ajuda de psicòlegs evitant que caiguin en una depressió i que es sentin soles i enfonsades.

3.5. La política i les retallades

Des de l'inici de la crisi, durant el govern del Sr. José Luís Rodríguez Zapatero, passant pel canvi de govern en les eleccions del 28 de novembre de 2011 en les que va ser elegit el Sr. Mariano Rajoy com a nou president, fins a l'actualitat, s'han dut a terme un seguit de mesures cada vegada més restrictives per a la població.

En un principi, la idea d'una possible saturació del mercat immobiliari era quelcom que ningú no es plantejava. Fins aleshores el dèficit pressupostari d'un estat al llarg d'una curta recessió no s'entenia com una situació d'alarma, ja que se suposava que aquest descens seria compensat més endavant amb la propera recuperació. El problema va aparèixer quan la situació de dèficit es va anar allargant de manera inesperada i els ingressos dels ens públics van anar disminuint progressivament. El baix nivell de dèficit de la situació inicial es va anar transformant fins a derivar finalment en un gran dèficit. Davant aquesta situació, les administracions públiques van trobar l'única solució en el finançament exterior. Però la percepció que d'Espanya es tenia en l'exterior no era precisament de confiança, ja que tothom era conscient de la fragilitat del conegut model econòmic centrat en el sector de la construcció i l'especulació. La prima de risc anava augmentant i els interessos per aconseguir crèdit es veien incrementats cada vegada més, el que produïa, al seu torn, més augment de la desconfiança...un cercle de desconfiança i d'interessos alts sense fi. La situació que s'ha perllongat fins a data d'avui.

En aquells moments inicials de dèficit disparat, en el cas del govern central, Zapatero va creure necessari dur a terme unes retallades per tal d'evitar que el dèficit augmentés cada vegada més. El 12 de maig de 2010, el president del govern presentà al Congrés dels Diputats les primeres retallades que afectaran els àmbits de caire social dels pressupostos. Zapatero presenta aquestes mesures con un esforç excepcional per part de la població.

Primera retallada

- Supressió de la bonificació de 400 euros en l'IRPF de la Declaració de la Renda

La fragilitat d'una bombolla

- Eliminació del xec bebè (prestació econòmica de 2.500euros que rebien els pares dels nounats) a partir de l'1 de gener de 2011.
- Rebaixa del 5% dels sou dels empleats públics de 2010 i congelació al 2011.
- Congelació de les pensions per 2011, excloent les no contributives i les mínimes.
- Revisió dels preus dels medicaments i creació de l'unidosi .
- Avançament dels límits de la jubilació anticipada.
- Reducció de més de 6.000 milions d'euros d'inversió pública.
- Pla d'ajust de 1.200 milions per Comunitats Autònòmiques i ajuntaments.
- Establiment d'un temps màxim per al cobrament de la Llei de dependència i l'eliminació de la retroactivitat.

Segona retallada

- Reforma laboral que reduïa d'indemnització de l'acomiadament improcedent a 33 dies per any treballat.
- La situació econòmica negativa de les empreses es converteix en una causa de acomiadament objectiu.
- Endarreriment de l'edat de jubilació, del 65 als 67 anys.
- Ampliació del període mínim de cotització per cobrar la pensió, fins als 37 anys.

Tercera retallada. Fi avançat de la legislatura de Zapatero

- PP i PSOE pacten modificar l'article 135 de la Constitució Espanyola per fixar una estabilitat pressupostària (límits d'endeutament)

Amb l'arribada de Mariano Rajoy a la presidència del Govern amb majoria absoluta al novembre de 2011, els retalls es veuen agreujats de manera progressiva

Quarta retallada.

- Pujada de l'IRPF en tots els trams.
- Pujada de l'IBI de forma progressiva segons la revisió cadastral.
- Pujada d'impostos sobre les rendes d'estalvi.

La fragilitat d'una bombolla

- Congelació del salari mínim interprofessional.
- Es manté la congelació dels salaris dels funcionaris i s'allarga la jornada laboral fins a 37'5 hores.
- Es retallen 200 milions d'euros del pressupost de RTVE
- S'eliminen uns 600 milions d'euros d'inversió en Investigació i Desenvolupament (I+D).
- Es rebaixen un 20% les subvencions als partits polítics, sindicats i organitzacions empresarials.
- Es retallen els pressupostos ministerials.
- Es redueixen un 19% els alts càrrecs.
- No es concedeixen més ajudes per lloguer d'habitatge, però es mantenen les ja assignades.

Cinquena retallada: la reforma laboral.

A la nova reforma laboral destaquen entre d'altres:

- La creació d'una nova classe de contracte. Aquest podrà ser aplicat per qualsevol empresa amb menys de cinquanta treballadors; permetrà l'acomiadament gratuït, lliure, sense indemnització i sense preavis durant el primer anys de treball; una desgravació fiscal per a l'empresa i bonificacions a la Seguretat Social si el treballador no és acomiadat en tres anys
- Les empreses podran dur a terme un ERE sense la necessitat de l'aprovació de l'autoritat
- La possibilitat d'acomiadament com a motiu de dos o més baixes que sumin nou dies en el últims dos mesos, si cap d'elles supera els vint-i-un dies. En aquest cas, el treballador serà indemnitzat amb vint dies per any treballat.
- La possibilitat que una empreses pugui tenir el seu propi conveni particular, sense sotmetre's al conveni sectorial.

Sisena retallada

L'executiu anuncia en una nota de premsa una retallada de 3.000 milions d'euros en Educació, i de 7.000 milions en Sanitat.

Setena retallada

- S'augmenta l'IVA.
- Se suprimeix la paga als empleats públics amb un salari superior a 963 euros al mes.
- Els funcionaris perden els dies d'assumptes propis o de lliure disposició, fins a un total de tres dies a l'any.
- Els aturats que rebin una prestació i viatgin a l'estranger perdran l'ajut econòmic.
- Reducció al 60% de la prestació de l'atur a partir del setè mes d'atur.
- Eliminació de les mancomunitats i pedanies.
- Retallada d'un 30% dels ajuts de lloguer.

Les retallades a dia d'avui són més presents que mai: han arribat a tenir greus conseqüències sobre els pilars més importants de l'Estat del Benestar (Educació, Sanitat, Serveis Socials, Justícia...) Espanya, regida per les indicacions estrictes i austeres de la UE, liderades per la cancellera d'Alemanya, demana cada vegada més esforços als ciutadans que senten com van perdent els seus drets.

Es comença a qüestionar quin serà el preu que s'haurà de pagar per sortir d'aquesta crisi. En el seu darrer discurs com a cap de l'eurogrup, Jean Claude Junckers afirma que no es van tenir en compte les repercussions de la paràlisi econòmica i l'atur massiu que tindrien les retallades fetes sense cap altre criteri que l'estabilitat pressupostària.

3.6 Les organitzacions que han sorgit i les manifestacions

Les conseqüències que està tenint la crisi en el conjunt de la societat, provocades per les retallades que es justifiquen per l'austeritat, afecten els sectors més essencials de l'Estat del Benestar i està generant en els ciutadans una barreja de sentiments de descontentament, malestar, indignació, insatisfacció i desconfiança cap als polítics i entitats més rellevants.

Les retallades dutes a terme per les administracions centrals, necessàries per complir les mesures estipulades per la UE, són presentades a la societat com un esforç per aconseguir un objectiu comú: sortir de la crisi.

La població, per la seva banda, afectada per una taxa d'atur cada vegada més gran, no es veu capaç de estrènyer-se "un punt més el cinturó" i assenyala com a principals responsables de la

La fragilitat d'una bombolla

crisi econòmica als bancs i als polítics, davant una percepció d'ocultació i negació de la mateixa. I davant la manca de resultats positius, qüestionen la eficàcia i la condició equitativa de la reforma, duta a terme pels darrers.

Aquests factors han originat en primer lloc el sorgiment de tot un seguit d'organitzacions i plataformes que tenen com a objectiu principal vetllar pels interessos de la gent afectada, per exemple per casos de desnonaments o de la compra d'accions preferents, agrupant tot els casos en una única denúncia com a mesura de força davant les institucions. Algunes de les institucions que han sorgit han estat: la PAH (Plataforma d'Afectats per les Hipoteques) o Stop Desnonaments, que tenen un paper protagonista en la paralització de desnonaments i en la reclamació de la dació en pagament, entre altres demandes, com per exemple la imposició per llei dels lloguers socials.

I en segon lloc, un conjunt de manifestacions i vagues generals, tant per part del sector públic com privat en tots els àmbits, com a mesura de reivindicació i de queixa. Les reivindicacions de l'ensenyament a Madrid, amb samarretes verdes, o l'anomenada "marea blanca", on els professionals de la sanitat denunciaven que el servei s'està ressentint per les retallades, serien alguns dels casos.

La protesta més rellevant va ser el conegut "moviment dels indignats" que va consistir en un seguit de protestes pacífiques, en la que milions de persones de totes les edats, van sortir a manifestar-se i a acampar en les places de les ciutats, per tal de reivindicar els seus drets. A partir d'aquest moment, les manifestacions s'han incrementat al mateix temps que les retallades s'han succeït

4. Alguns aspectes de la crisi econòmica a la ciutat de Figueres

Passejar pels carrers de Figueres és veure la crisi, sentir-la a prop, substituir les xifres de les notícies per imatges concretes: locals buits, rètols de "es lloga", "es traspassa", "liquidació per tancament", persianes abaixades que un mes abans s'obrien per primer cop, gent abocada per remenar els contenidors i oficines bancàries buides. Durant aquest passeig per la ciutat veus un noi amb sabates de marca i amb un mòbil d'última generació enganxat a l'orella, just al

seu costat assegut a la vorera: un home amb uns pantalons trencats i un tros de cartró. Pots veure fàcilment la diferència entre les situacions que estan vivint cadascun d'ells.

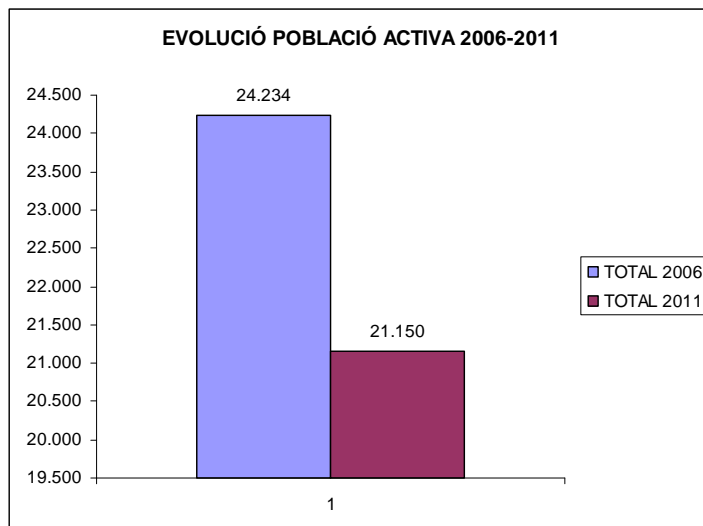
Moltes immobiliàries que uns anys enrere semblaven no tenir prou espai, ara les trobem tancades i han estat substituïdes per locals que proclamen que “comprem or”, un negoci fàcil, tan simple com entrar a la botiga amb una peça d'or i sortir-ne amb uns quants bitllets. D'altra banda, els ja famosos “xinos” també creixen per la seva part. Botigues on es pot trobar des d'un raspall de dents a uns texans, a baix preu i baixa qualitat però que semblen ser una bona solució per una urgència, o simplement una manera de “sortir del pas” per d'altres. Fan un paper semblant al que feien anys enrere les botigues de tot a 100 pessetes.

També nous negocis han arribat a la ciutat: les botigues de segona mà, així com les empreses “low cost”. Podem trobar-les de mobles, electrodomèstics o roba.. Anys enrere no es plantejava l'establiment d'una botiga d'aquesta mena a la ciutat, per la manca de clients: tothom comprava nou. Aquestes únicament es trobaven en les gran províncies i capitals. Les empreses de reparació de calçat també semblen viure un bon moment.

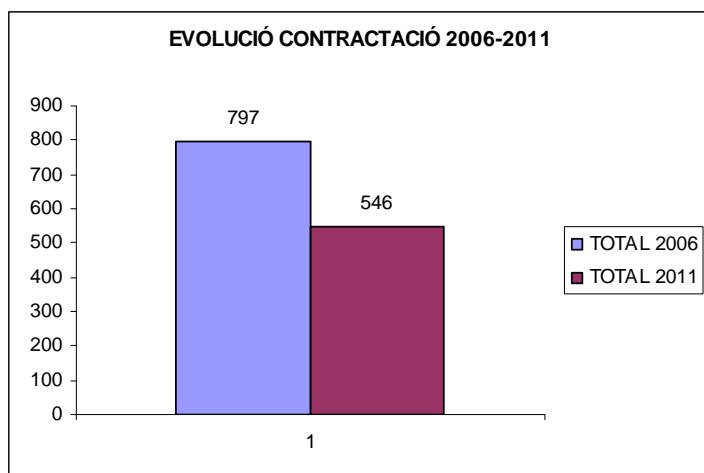
La ciutat de Figueres, sembla no quedar al marge de la situació estesa que s'està vivint, i podem veure els seus efectes, com he dit anteriorment, únicament amb un passeig per la ciutat. El gran paper de la ciutat en el sector del turisme a servit en diferents ocasions per equilibrar la balança d'aquesta i dels seus habitants, i ha permès sortir-se'n.

Ara bé, d'altres àmbits s'han vist alterats per l'efecte de la crisi econòmica:

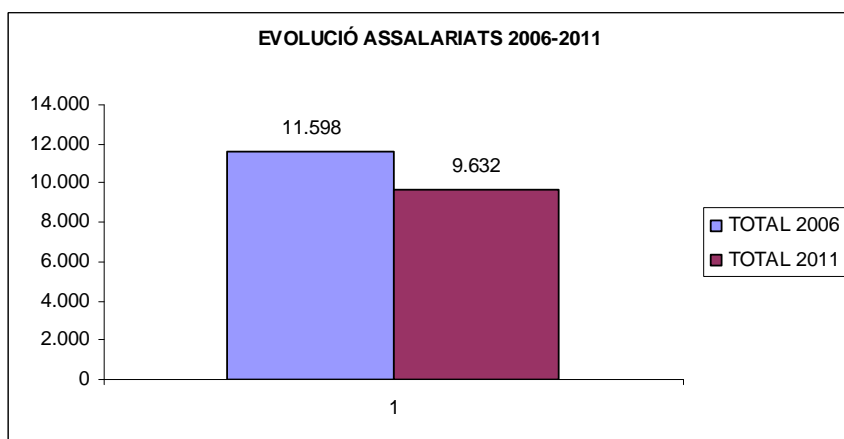
- La població activa estimada

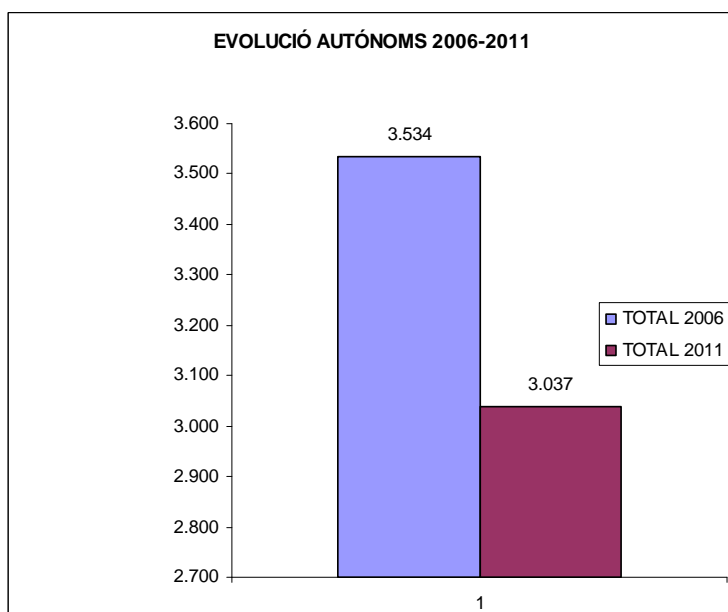
- La contractació registrada

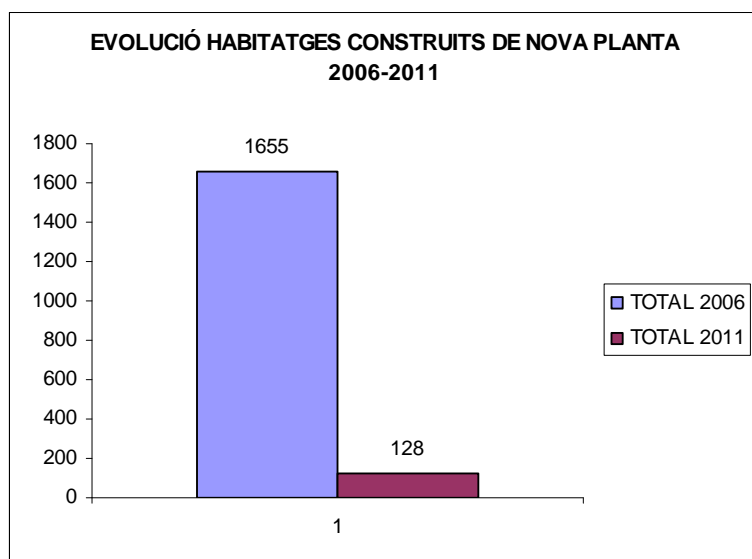
- Assalariats

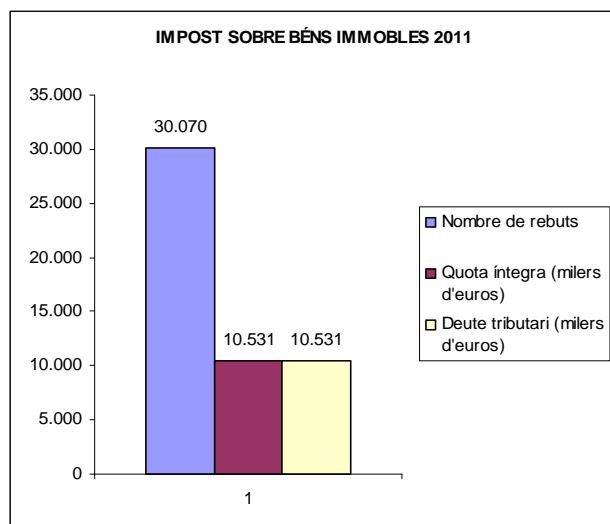
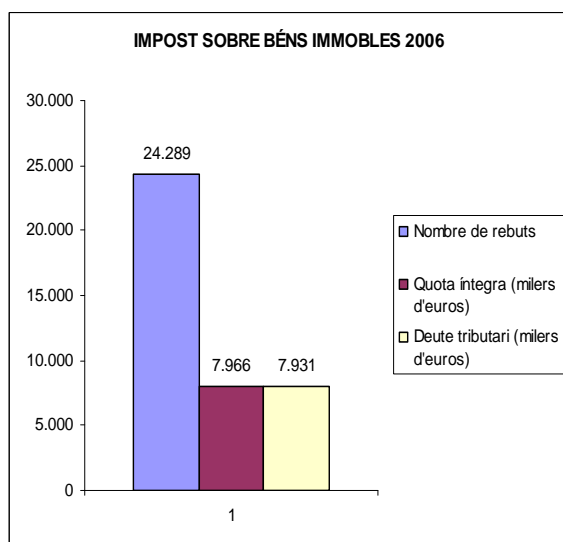
- Autònoms

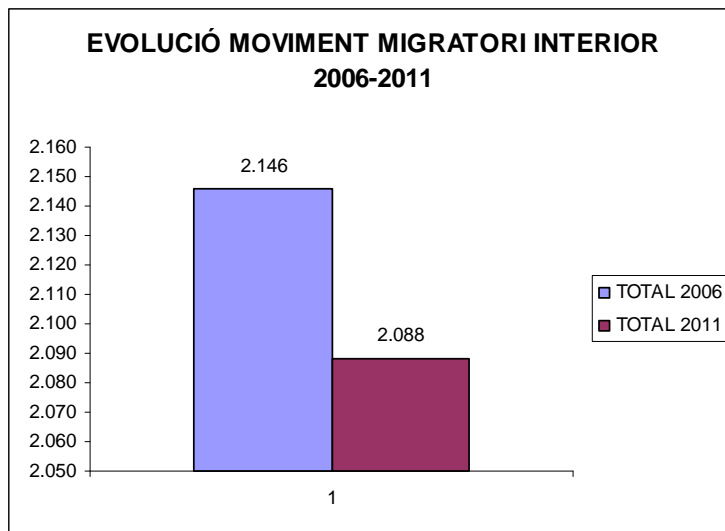
- Habitatges construïts de nova planta

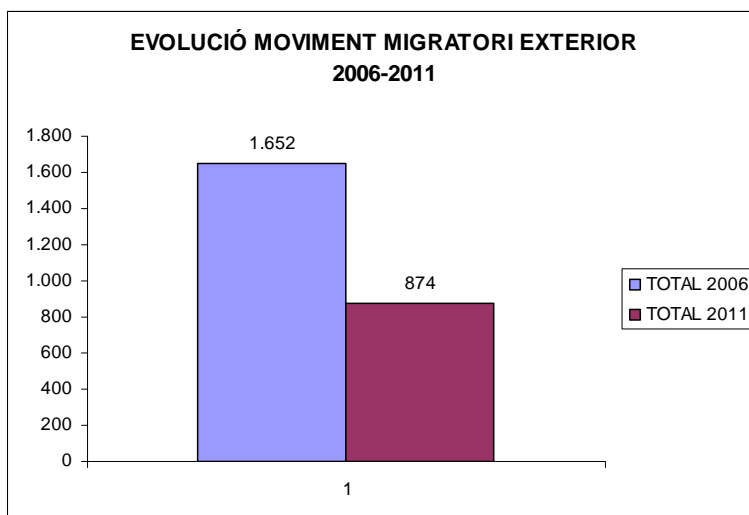
- Impost sobre béns immobles

- Moviment migratori interior

- Moviment migratori exterior

4.1 Serveis d'assistència social

Amb la crisi econòmica molta gent està patint greus conseqüències en el seu dia a dia. Famílies senceres es troben sense els mitjans necessaris i bàsics per seguir endavant. Vaig decidir dur a terme diverses entrevistes a diferents associacions per tal de conèixer com ajuden a aquelles persones amb dificultats i sense recursos, i com han vist afectats l'abast de les seves actuacions vers la crisi econòmica.

4.1.1 Càritas; entrevista al President de Càritas, Jordi Rotllan

L'entitat està formada per una junta encarregada de prendre decisions, uns treballadors sobre els qui recau la responsabilitat de la qualitat del servei i uns voluntaris que permeten, sota la supervisió dels professionals, desenvolupar tots els programes...

Càritas actua sempre a partir d'un informe de derivació dels serveis socials, un informe d'un tècnic de l'entitat en el cas dels indocumentats o en casos d'urgència. Algunes de les activitats que proporcionen a la gent sense recursos són les activitat d'acollida, d'aliments, un rober, una escola d'adults, reforç escolar, formació, intermediació laboral, suport psicològic, atenció jurídica als immigrants, deutes familiars,...

Actualment els seus pressupostos són de 170.000 euros provinents bàsicament d'aportacions particulars i, en menor mesura, d'ajuts públics. Aquest fons és el disponible per cobrir en aquest moment a aproximadament 22.000 atencions. Des del començament de la crisi aquests ingressos han minvat i ha provocat la reducció de jornada i de l'abast d'alguns programes. També com a causa de la crisi han pogut comprovar un gran increment de les atencions: abans 9.000 respecte a les 22.000 en l'actualitat. I es remarca el fet de què el perfil de la persona que demana ajuda ha estat modificat cap a una persona del país.

4.1.2 Centre de Distribució d'Aliments; entrevista al coordinador del CDA, Vicenç Rovira

Perquè una persona pugui accedir al CDA, se segueix un procés en el que intervé, en primer lloc, els serveis socials de l'Ajuntament o el Consell Comarcal, els quals avaluen de manera prèvia les necessitats detectades del demandant i el dirigeixen, per un temps determinat, al CDA amb dia i hora ja marcats. A aquestes persones se'ls hi dona un nombre de punts depenent del nombre de membres de la família, intercanviables per aliments. Aquesta operació es repeteix cada 15 dies, i als 3 mesos es fa una nova revisió del cas i pot renovar-se per un altre període de 3 mesos i així successivament.

Els aliments que es troben al CDA, provenen de subministraments fets per part de particulars, empreses i del Banc d'Aliment Europeu. El major nombre d'aliments prové del Banc Europeu, seguit d'empreses i particulars.

Els ingressos els ingressos per donatius i socis han experimentat un gran descans, com també les convocatòries de projectes que ajudaven a suportar econòmicament l'entitat.

Es torna a assenyalar la qüestió d'un canvi de perfil cap a les persones del país, que representa ja el 50% de les famílies ateses. El perfil que es va incrementat és el de matrimonis joves amb fills petits.

4.1.3 Creu Roja; entrevista al coordinador de la Creu Roja, Rafa Brosa

Treballen conjuntament amb Càritas i els Serveis Socials de l'Ajuntament de Figueres, amb un supermercat anomenat CDA (Centre de Distribució d'Aliments). Tots els excedents del bancs d'aliments i aportacions d'empreses o gent particular, s'assignen al CDA. Allà hi ha una persona física treballant juntament amb voluntaris. Depenent del número de famílies o número d'usuaris que hi van, aquestes hi van un cop per setmana, dos cops per setmana.. És un aspecte que es porta molt ben controlat, perquè la gent que derivem allà primer passa per Serveis Socials de l'Ajuntament. La informació va creuada, Els que són transeünts se'ls intenta donar un ajuda des d'aquí, no cal que passin per Serveis Socials ni que esperin a fer tota la documentació.

No es fan recollides pels supermercats perquè cal una logística molt bona per fer-ho cada dia. Hi ha productes bàsics de primera necessitat. S'obté molta quantitat del banc dels aliments i excedents d'aliments de la Unió Europea, que la Creu Roja espanyola ho distribueix a tota Espanya.

També duem a terme activitats d'orientació a tota la gent sense papers. A la gent immigrant que no tenen documentació se'ls intenta regularitzar amb els papers que tenen i donar possibilitats. Si des d'aquí es veu que és molt complex, hi ha uns advocats de Creu Roja. Intentar ajudar-los amb aquest aspecte.

A La Jonquera tenen un vestidor. Figueres ja disposa de la botiga de la roba de Càritas. Entre les entitats a les que acudeix més gent intenten no solapar-se i treballar conjuntament i no barrejar-se i fer la mateixa feina.

Per Nadal es fa la campanya del "Nadal Dolç". Durant el mes de desembre fan diferents recollides amb voluntariat pels supermercats, on es demana aquesta classe de producte alimentari dolç. Al Nadal, també es fa la campanya de reis. Aquest any s'ha atès a uns 400 nens, d'unes 150 o 160 famílies que també sempre estan regulades pels Serveis Socials.

La fragilitat d'una bombolla

Aquest any han fet una despesa de 2.000 euros aproximadament; hi pot haver un tècnic o treballador, però tota la resta del treball la duen a terme amb el voluntariat: aquest any han mobilitzat 65 voluntaris. Llavors a la nit de reis s'encarreguen de portar els regals als domicilis, aprofitant els patges de la "cavalcada". És una feina molt agraïda.

També disposen d'una bossa de treball pròpia on fan recerca per totes les empreses de llocs de feina. I també ajuden a qui ho necessita a la confecció d'un currículum. Tenen un espai on hi ha un noi que ensenya a fer un currículum, com s'ha de presentar a l'empresa... Si una empresa demana català, també hi ha una voluntària que els ajuda en allò bàsic de la llengua.

Van fer un projecte a l'estiu, que es va deixar de fer perquè no tothom podia arribar fins a la seu, per donar cada dia l'esmorzar a tots els nens i nenes de Figueres que tenien problemes econòmics. Més de 1.200 nens de Figueres tenien problemes de nutrició. Se'ls hi donava un entrepà, un got de llet, suc, cacau, formatge, pernil dolç i pa integral. Si algun nen era celíac, se li posava esmorzar per a celíacs. I si hi havia algun nen magrebí, se li canviava el menjar. Es prefereix aquest sistema que donar el menjar perquè no saben què en fan d'un lot de menjar en arribar a casa; el que interessava és que fossin els nens qui s'ho mengessin. S'obligava a que els pares o mares pugessin amb ells i també estiguessin amb el nen.

També cobreixen ajudes per pagar el pis. Se'ls hi fa un suport econòmic. Mai es dona els diners als interessats sinó que es parla amb el banc o l'empresa immobiliària i es fa durant un mes o dos com a màxim.

També han pagat bitllets de retorn al seu país. Fins al 2012 s'ha fet, però hi ha dificultats econòmiques respecte el 2013. Avançaven els diners i després l'Estat ho pagava. Molta gent sud-americana ha marxat.

També proporcionen ajuts tècnics: caminadors, crosse, cadires de rodes, llits articulats, grues... Actualment com ja s'ha retallat a moltes coses, hi ha molta gent que no pot accedir-hi. Cada mes deixen un parell de cadires de rodes, un llit... Tenen una sèrie d'estoc que ve per donacions de gent que desgraciadament han mort i la família no en sap què fer-ne. Mai no cobren res a ningú. Quan deixen un material, únicament demanem les dades del DNI i llavors la gent és molt legal i quan acaben de fer-lo servir, ho tornen. Fa un mes van rebre una subvenció de l'Estat Espanyol que va donar una partida de cadires de rodes.. Reben altres

La fragilitat d'una bombolla

ajudes com, per exemple, el cas de la casa “Evax” que va donar moltes caixes de compreses i últimament que també arriben molts paquets de bolquers. Tot això ho emmagatzemen esperant el moment oportú.

Cada oficina local té els seus socis i donen una quantitat voluntària. Amb aquests diners i amb les activitats que Creu Roja fa funciona tota l'estructura.

Anys enrere sempre s'escoltava que la Creu Roja, altres entitats i ONGs ajudava la gent de fora i això ha canviat. Ara es troben que atenen gent immigrant, però també hi ha la gent de “casa”. L'ajut cap a la gent de l'exterior va disminuint ja que n'hi ha molta que està tornant al seu país d'origen i s'ha incrementat la gent d'aquí: el perfil s'ha modificat.

La gent del país té el problema de la vergonya. Hi ha molta gent que no gosa a demanar perquè els hi fa vergonya. La gent de Figueres és una mica més despreocupada, però amb la gent de poble és impossible: hi ha molta gent gran que realment ho està passant malament perquè estan ajudant els fills, i no demanen ajuda per la vergonya.

No només tracten la gent afectada per àmbits econòmics, sinó que també fan altres activitats.

4.1.4 Serveis Socials de l'Ajuntament de Figueres; entrevista al Regidor d'Educació, Josep Mª Godoy

Volia conèixer les conseqüències que havia tingut la crisi econòmica en un pilar tan imprescindible com l'educació, a la ciutat de Figueres; en vaig poder treure les conclusions a partir de l'entrevista que em va concedir el regidor, el Sr. Josep Mª Godoy.

L'Ajuntament de la ciutat, mitjançant el Pla Estratègic Educatiu i Formatiu, duu a terme una planificació estratègica en l'àmbit de la educació on s'inclouen totes les activitats educatives de la ciutat. El funcionament dels centres educatius de la societat manté un funcionament regular, amb un obstacle: el Govern espanyol no traspasa els diners pactats en molts aspectes educatius, com el cas de l'educació infantil. Això significaria que les famílies haurien de pagar per escolaritzar l'alumnat a P3, P4 i P5. D'altra banda, la partida que destina l'Ajuntament a les escoles primàries no es pot veure afectada per les retallades degut a que està inclosa en els pressupostos municipals i cal tractar-la com a un aspecte prioritari

La fragilitat d'una bombolla

Actualment hi ha un aplaçament respecte la construcció de l'escola Carme Guasch a l'edifici de la presó vella a l'espera d'una millors econòmica. Aquesta construcció va unida al trasllat dels presos a la nova presó del Puig de les Basses.

Respecte la ràtio d'alumnes, el govern va aconseguir mantenir-la a la ciutat de Figueres i no va ser fàcil a causa del gran nombre de nouvinguts durant els darrers deu anys.

Les aules d'acollida han patit alguns tancaments, però no com un efecte directament econòmic de la crisi sinó com una disminució de la quantitat de nouvinguts.

El fet de la retallada en les subvencions per a beques, pot comportar deficiències en l'educació de les famílies que en tenen necessitat.

4.1.5 Consell Comarcal; entrevista a la coordinadora de Serveis Socials bàsics, Carme Ortega

Per tal d'accedir a una informació no només figuerenca, vaig decidir dur a terme una entrevista amb la Sra. Carme Ortega per tal de conèixer l'acció del Consell Comarcal en tota la comarca de l'Alt Empordà.

Els serveis socials bàsics són una forma de connexió entre el ciutadà i l'administració, que permet al primer accedir-hi d'una manera fàcil. Per tal de que aquesta funció sigui possible, cada comarca consta de la presència d'una treballadora social i una educadora, a més d'una directora tècnica de tota l'àrea.

El Consell Comarcal actua en totes les comarques exceptuant Figueres, ja que la ciutat té més de 20.000 habitants i això implica que té l'obligació per llei de tenir a l'ajuntament un servei socials propis.

Durant el període de la crisi, s'ha patit un gran increment dels expedients de tots els municipis de la comarca: s'ha triplicat la població a atendre. El nombre de persones ateses a l'any 2007 era de 4.769, i al 2011 era de 11.752, que representa el 12'39% de la població dels 67 municipis que en formen part. Aquest augment ha estat conseqüència de la crisi, però també de la Llei de la dependència, una llei que va sortir al 2007 i que permetia que tothom pogués ser valorat de forma gratuïta.

Les problemàtiques més ateses del Consell Comarcal se situen en les zones rurals, on hi ha una quantitat elevada de gent gran o a zones on hi ha molta immigració. Algunes problemàtiques s'han vist modificades per l'efecte de la crisi econòmica: com podia ser el cas de l'habitatge, l'aspecte econòmic i l'àmbit laboral. L'ajut d'urgències seria l'aspecte que més es notaria amb la crisi, sobretot en el sector de l'habitatge en el que molta gent no pot assumir el cos de l'habitatge. Els ajuts d'urgència del Consell Comarcal, propis d'aquest, són únicament ajudes per serveis bàsics com l'alimentació. Aquestes ajudes també han patit un fort increment: al 2011 es van destinar 47.000€ en prestacions, mentre que al 2012 va arribar fins als 64.000€. També posseeixen tres pisos per a gent que es queda sense sostre en un moment determinat, però aquest àmbit només a patit un lleu increment: al 2011 eren 19 usuaris, i al 2012 eren 21.

Actualment, si el Consell Comarcal creu necessari que una família accedeixi al PIRMI ¹⁰, una vegada fan la petició, cal un any abans de que aquesta família n'obtingui resposta el que provoca que durant aquest termini aquestes persones es trobin en una situació realment complicada. Davant aquesta situació, s'està patint un increment de les persones gran que assumeixen el càrrec de la seva família.

El Consell Comarcal també duu a terme altres serveis, com el de teleassistència i el del servei d'atenció domiciliària.

Avui en dia a Catalunya, la pobresa és sobretot femenina, degut que hi ha moltes dones soles sense cap mena d'ajuda, i nens: un de cada quatre nens a Catalunya és pobre.

4.2 Les entitats bancàries

La banca ha estat un sector molt qüestionat durant la crisi. Per tal de tenir una visió des del punt de vista de les entitats financeres, vaig dur a terme una entrevista en primer lloc amb el Sr. Javier Lodeiro i la Sra Eva Font, de l'entitat Bankinter; i posteriorment amb el Sr. Pere Camó, de Banco Popular.

¹⁰ Renda Mínima d'Inserció, és una ajuda econòmica que la Generalitat de Catalunya posa a l'abast d'aquelles famílies que no ingressen suficients diners per subsistir.

4.2.1 Bankinter; entrevista a la directora de la sucursal, Eva Font i a l'empleat, Javier Lodeiro

En el cas de Bankinter, les últimes dades de morositat la situen per sota d'un 4% en relació amb el conjunt de la banca espanyola, on és de pràcticament el 10%. S'assenyala que aquestes dades mostren que la feina d'estudi previ de a qui se li deixava uns diners es va fer de forma correcta.

Un dels efectes que ha tingut la crisi, és que davant una situació en la que una persona no pot assumir el pagament que ha d'efectuar perquè la seva situació econòmica s'ha vist alterada per la crisi, els bancs intenten reconduir la situació emmotllant en certa forma les condicions dels pagaments a la persona: pagar únicament els interessos o augmentant el termini de pagament, d'aquesta manera asseguren que aquella persona podrà pagar alguna part del que deu. És llavors quan intervé el "Departament de Recuperacions", a partir dels 60 dies de morositat. S'indica que el primer causant de morositat el fet de l'elaboració d'un estudi erroni previ a la concessió del crèdit.

Respecte els desnonaments, sembla ser que l'entitat Bankinter només ha efectuat un cas de desnonament en els darrers cinc anys a Figueres i no relacionat amb la crisi.

Es desmenteix l'afirmació d'un descens de la concessió de crèdit com a conseqüència de la crisi econòmica i indiquen que és degut a que totes les empreses que en demanen no són solvents i per tant no se'ls hi pot proporcionar el préstec. D'altra banda les empreses a les quals se'ls hi podria lliurar, no en demanen ja que es troben en moltes ocasions amb un sentiment de por davant el risc. Malgrat aquest sentiment de por i incertesa generalitzat, Bankinter no ha notat una retirada de fons produïda per aquest sentiment.

4.2.2 Banco Popular; entrevista a l'empleat Pere Camó

Es remarca que l'entitat Banco Popular no és de les més afectades de Figueres, i es justifica aquest situació a una diversificació del negoci en diverses activitats (cotxes, serveis, inversió a universitats, empreses de transport..). També s'assenyala que la característica bàsica de l'entitat és la prudència; no efectua macro operacions (fins als anys 90 no va començar a entrar en les hipoteques, degut a perfil conservador que caracteritza al banc)

La fragilitat d'una bombolla

Es posa èmfasi en la distribució de les activitats i es remarca aquest com a el primer motiu que ha fet que l'impacte de la crisi al Banco Popular fos menor que a altres entitats. Aquesta idea queda reflectida en els índexs de morositat del banc, que se situa en un 6%. Assenyala els principals impagats en la figura del treballador, de l'autònom i en les empreses petites que es van formar al voltant del tema de la construcció. També pateixen problemes respecte el cobrament de pòlisses.

La liquiditat del banc, per tant, també s'indica que va unida als darrers conceptes i a la bona administració. I remarca com a aspecte imprescindible la confiança que es té en aquest banc.

Respecte la concessió de crèdits, es manifesta que les entitats tenen suficients diners per deixar, tot i que ara es miren les condicions d'una manera més estricta que abans.

Dintre de la ciutat figuerenca, Banco Popular manté una tradició i està implicat en molts sectors de la ciutat

Respecte els desnonaments no en té coneixement ja que s'encarreguen els agents judicials, però es suposa que sí que n'han patit casos.

Reprodueix la idea de que els estrangers en general no inverteixen en immobles al nostre país, són únicament casos de persones en concret amb gran poder adquisitiu com, per exemple, els russos.

Es preveu un tancament d'oficines i una reducció de plantilla, degut a la fusió amb Banco Pastor, però d'una manera assenyada: mitjançant prejubilacions i sense baixes traumàtiques.

4.3 La justícia

La situació¹¹ dels Jutjats de Figueres de l'1 de gener del 2011 fins al 3 de setembre de 2012 era la següent:

- Procediments hipotecaris: 808
- Desnonaments executats: 606

¹¹ Informació obtinguda de manera confidencial el 5 de setembre de 2012. No puc citar la font.

- Execució de títols no judicials (préstecs personals): 464
- Execució de família (un dels progenitors no paga la pensió d'aliments): 400

4.3.1 Casellas advocats; entrevista als advocats Mónica Novillo i Pere Casellas

Els advocats Mónica Novillo i Pere Casellas van accedir a concedir-me una entrevista per tal de lliurar-me informació sobre l'impacte de la crisi al sector de la justícia, a la nostra ciutat.

En el sector de la justícia, les conseqüències de la crisi econòmica han tingut un gran efecte sobre el procediment de la reclamació de diners, que se situa en l'aspecte més tractat pels advocats.

Juntament amb aquest cas, altres aspectes han experimentat també un fort un increment:

- Les estafes petites i grans
- Les reclamacions contra l'Administració Tributària i Hisenda
- La petita delinqüència, sobretot en zones com Figueres, Empuriabrava o Roses
- Les alcoholèmies, com a causa de la no ocupació de les persones
- La modificació de conveni de divorcis com a conseqüència de la variació de la situació econòmica d'un dels progenitors. Alhora es nega la idea de la disminució de divorcis, i si un augment també en la utilització de la justícia gratuïta.
- El tràfic de petites quantitats de drogues mitjançant el desplaçament a altres països. També s'ha trobat la presència del cultiu d'aquestes substàncies a la ciutat de Figueres.
- El flux d'immigrants a Espanya que volen marxar cap al Nord d'Europa i la quantitat de persones que intenten marxar a altres països amb passaports falsos, amb una gran manca de documentació i moltes vegades amb una situació d'analfabetisme.
- Els acomiadaments, a vegades amb una característica abusiva per part de l'empresari.
- El cas dels desnonaments, com a causa de la gran bombolla immobiliària.

D'altra banda han captat una gran disminució de consultes d'assessorament jurídic.

S'indica finalment la ineficàcia de la justícia i el seu procés excessivament lenta, que impedeix en molts cops que es dugui a terme una justícia real..

4.4 Comerç exterior

4.4.1 La Cambra de Comerç; entrevista al director del Departament d'internacionalització de la Cambra de comerç de Girona, Jordi Baqué

Per tal de conèixer l'efecte de la crisi econòmica en les empreses exportadores, vaig entrevistar Sr. Jordi Baqué.

La Cambra de comerç abans era una institució pública que assessorava a les empreses. Tenia uns recursos formats pels diners que aportaven les empreses mitjançant una quota obligatòria. Darrerament, va sortir una llei que eliminava aquestes quotes per reduir els impostos de les empreses. El que ha provocat que actualment funcioni amb la inscripció voluntària d'empreses i dugui a terme una funció semblant a la d'una consultoria.

A Girona hi ha 950 empreses exportadores a diferents nivells. El 40% són del sector agroalimentari (carn de porc i els transformats) en tema de volum de vendes és el que domina. També hi ha el sector dels embotits que també són molts i l'exportació de productes vegetals, galetes....

Del que s'exporta a Girona, aproximadament el 75% es ven des de la Unió Europea i d'aquest 75%. Girona en comparació amb Espanya o altres zones de Catalunya, té una major dependència del mercat comunitari. Juntament amb França, els cinc països capdavanters per exportar són Alemanya, Anglaterra, Itàlia i Portugal.

La quantitat d'empreses exportadores es manté estable, no hi hagut una gran destrucció d'empreses exportadores ni de llocs de treball. Tradicionalment les empreses que han estat vinculades al departament de comerç internacional, són empreses industrials. I aquestes empreses no es veuen excessivament afectades per la crisi, perquè l'exportació continua creixent. Tot i que dintre d'aquestes empreses també n'hi ha que ho pateixen més o menys en funció de la diversificació del seu mercat

D'altra banda, la Unió Europea està molt afectada per la crisi, el que ha provocat que en els darrers mesos s'hagi produït una petita disminució de l'exportació. Es transmet la idea de la capacitat de reacció superior dels mercats exteriors envers Espanya.

Respecte la presència de empreses estrangeres a Girona, no és tracta d'una activitat exageradament representativa; sí que hi ha una certa activitat d'empreses estrangeres, però en el conjunt de Girona en general, més que la creació d'empreses és l'adquisició d'aquestes. Sobretot en el sector paperer i també alguna d'automòbil.

Es destaca que actualment les empreses capdavanteres són les grans franquícies.

Com a conseqüència de la crisi, la planificació de les empreses s'ha vist modificada: actualment es planifiquen més a curt termini, la incertesa de la crisi ha provocat que la gent no es plantegi aspectes a llarg termini. I tot i que una empresa es trobi en un moment de creixement, es veu condicionada per seu voltant.

El principal efecte de la crisi econòmica sobre les empreses exportadores ha estat l'aparició d'una necessitat urgent de vendre a l'exterior i no sempre les empreses estan preparades per fer-ho.

5. Conclusions

La crisi econòmica que va començar en 2007 passarà als llibres d'història. No és una crisi més del sistema capitalista, sinó que presenta uns aspectes més greus. Les conseqüències que està tenint sobre la població i l'Estat del Benestar fa pensar en aquesta idea.

Figueres sempre ha estat una petita ciutat de províncies on les crisis no han tingut mai una petja massa profunda. Les relacions personals i les xarxes familiars de solidaritat sempre han apaivagat les conseqüències dels mals moments econòmics. A més, el turisme sempre ha tingut un paper dinamitzador i generador de llocs de treball, encara que es tractés de llocs temporals. Però tot això, en aquests moments sembla insuficient per superar la magnitud de la crisi actual. Totes les organitzacions que duen a terme suport social, coincideixen amb una idea: el perfil ha canviat. Ja no es tracta únicament de persones immigrants sense recursos, sinó de famílies del país en moltes ocasions amb nens.

No s'hi arriba a tothom que ho necessita. Serveis socials de l'Ajuntament de Figueres i del Consell Comarcal, així com les associacions d'ajuda detecten una demanda d'ajuda superior als seus pressupostos, que també s'han vist retallats. La situació és greu: parlem de desnutrició infantil, per exemple.

Detectem una bona coordinació entre el món públic i el món privat: Serveis socials de l'Ajuntament col·labora amb Càritas i Creu Roja, i entre elles dues, procuren actuar de manera conjunta, unint esforços i intentant no solapar-se. D'aquesta manera optimitzar recursos i evitar, de pas, la possible picaresca, que també n'hi ha.

El món de la justícia també pateix la crisi doblement: s'acumula molta feina pels impagaments però l'han de fer amb menys gent i amb mitjans molt precaris. La justícia espanyola, tradicionalment garantista, es veu assetjada per piles d'expedients sense informatitzar, que fan que els casos acabin durant un llarg temps en un piló d'un despatx. D'altra banda, la manca de feina o la por a perdre-la fa que els ciutadans no gosin portar la contrària als empresaris: es treballa en negre, ens fan jornades senceres a preu declarat de mitges jornades....i ho compensem amb un sobre a final de mes. Es genera, per tant, en algunes ocasions un tracte abusiu cap al treballador.

La banca continua en el seu món. Protegida pels diners públics, rarament han fet un pensament sobre què ens ha portat fins a aquí. Vigilen més a qui donen diners, però el fet és que les petites i mitjanes empreses no tenen accés al crèdit i estaven acostumades a fer-ho per seguir en els seus negocis. El vessant dels desnonaments és el més sagnant d'una crisi que no respecta el mandat constitucional que diu que tothom ha de tenir una vivenda digna.

Sembla que les empreses exportadores són les que menys estan patint els problemes de la crisi. Europa ha resistit millor i si les empreses tenen el seu mercat en l'exterior no han patit tant el col·lapse del mercat nacional. D'altra banda, les empreses que ara veuen la seva única sortida al mercat exterior, es troben que la conquesta del mercat forà és lenta, cal treballar-la, els beneficis no són immediats, quan elles necessiten liquidesa ràpida i moltes vegades no estan suficientment preparades.

Finalment, cal destacar el debat de fons. Està en qüestió el model de l'estat del benestar. Els neoliberals, l'escola de Chicago i els neoconservadors volen acabar amb el keynesianisme, massa protector, massa encarrat per al seu gust. L'exigència d'aprimament de l'Estat està darrera d'aquest debat. Des de les esquerres es defensa el model keynesià com a únic que garantitza el progrés social, la igualtat i la justícia social. De moment, el líder de l'eurogrup, Jean Claude Junckers, abans de deixar el càrrec, ja deia que possiblement s'ha comes excessos amb les retallades i que no s'ha tingut en compte la paralització de l'economia i el

drama de l'atur que han provocat. Malgrat tot, Angela Merkel en any electoral, manté la seva posició inamovible de carregar les culpes de la crisi als excessos econòmics duts a terme pels països pobres del sud, mal gestionats i víctimes d'una forta corrupció, cosa que té un punt de realitat, tot s'ha de dir. El drama és que el seguit de mesures d'austeritat obliguen a la població a fer uns esforços cada cop més estrictes.

6. Conclusions personals

Des d'un primer moment tenia clar que el meu treball seria de caire social per tal de mostrar una part de la situació que estem vivint actualment; i sabia que aquest fet implicaria no tractar un tema fàcil i amable. Quan finalment vaig decidir que tractaria el tema de la crisi econòmica, encara vaig estar més segura d'aquesta idea.

No ha estat una tasca fàcil per a mi el fet d'adonar-me'n de tot el que passa al meu voltant. El fet és que tots tenim una vida i una rutina que hem de seguir; estem massa ocupats amb la nostra feina, la família, els estudis, els nostres problemes... i això provoca que moltes vegades no veiem el que ens envolta.

La meva tasca ha consistit en aturar-me un moment i mirar al meu voltant; i quan has fet aquest exercici, te'n adones que has topat amb una altra realitat: el teu dia a dia, més o menys complicat, al cap i a la fi no és tan difícil com et pensaves. Hi ha persones que estan vivint una situació realment dura. Quan comences a pensar, veus que el que ha portat a aquestes persones a la situació que estan vivint no ha estat ni molts menys una catàstrofe apocalíptica, ni cap fenomen sobrenatural; només un instant, únicament cal un cop de sort, o de mala sort. De la nit al dia aquelles persones que estaven sopant a taula amb els seus fills parlant del destí de les pròximes vacances, ara es troben abocades a les ajudes socials; i aquella parella d'avis que s'havien d'encarregar de controlar-se la medicació, ara han de fer-se càrrec de quatre membres més de la família. I el pitjor és quan veus que no es tracten de casos aïllats, que aquestes persones podrien ser els teus veïns, els teus amics, o els teus avis; o fins i tot, podries arribar a ser tu.

Durant l'elaboració del meu treball he experimentat sentiments de frustració, de tristor, de compassió, d'alegria, d'indignació... i moments en els que em sentia impotent; i en aquells moments m'hagués agradat poder fer qualsevol cosa, sortir al carrer i cridar totes les injustícies que moltes vegades ens passen per alt.

Per aquest motiu, puc dir que per a mi aquest treball no només ha estat això: un projecte de recerca. Les experiències, les dificultats, les entrevistes, les visites a Càritas, la visualització de diferents vídeos... considero que m'han aportat coses, que van més enllà d'uns conceptes teòrics.

A dia d'avui sento la necessitat de contribuir, de la manera que em sigui possible, a una societat que està passant un dels seus pitjors moments. L'aspecte del voluntariat em va resultar interessant des d'un primer moment: finalment he decidit col·laborar com a voluntària a l'associació de la Creu Roja.

7. Webgrafia i altres fonts electròniques

http://www.crisislehman.com/REVISTA/articulos/GestionNoticias_291_ESP.asp?vmenu=DOCUMENTACION

Aquesta web em va ser útil per a obtenir la informació de Lehman Brothers.

<http://www.rankia.com/articulos/210321-como-afecta-quiebra-lehman-brothers-ahorradores-espanoles>

Aquesta web em va ser útil per la recerca d'informació de Lehman Brothers.

<http://www.publico.es/dinero/425099/lehman-brothers-anuncia-que-sale-de-la-bancarrota>

Aquesta web em va ser útil per la recerca d'informació de Lehman Brothers.

elpais.com

Aquesta web em va ser útil per verificar determinades notícies econòmiques.

lavanguardia.com

Aquesta web em va ser útil per verificar determinades notícies econòmiques.

[Hemeroteca lavanguardia](#)

Aquesta hemeroteca digital em va ser útil per comparar notícies de diferents anys durant la crisi.

[Hemeroteca ABBC](#)

Aquesta hemeroteca digital em va ser útil per comparar notícies de diferents anys durant la crisi.

<http://www.abc.es/videos-espana/20120809/cinco-anos-desde-comienzo-1778537821001.html>

Aquesta web em va ser útil per l'elaboració de la introducció.

<http://lafianza.es/el-origen-de-la-crisis-economica/>

Aquesta web em va ser útil per l'elaboració de la introducció.

<http://www.aehe.net/2012/01/dt-aehe-1201.pdf>

Aquesta web em va ser útil per a la introducció

<http://www.europapress.es/epsocial/ong-y-asociaciones/noticia-millon-personas-empobrecido-anualmente-espana-comienzo-crisis-eapn-20121017115843.html>

Aquesta web em va ser útil per l'elaboració de l'apartat de la política i els retalls.

<http://www.lavanguardia.com/economia/20121103/54354814560/gran-banca-ingresa-14-075-millones-en-comisiones.html>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de la banca.

<http://www.participacionespreferentesafectados.com/>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de les accions preferents.

http://www.cinco dias.com/articulo/mercados/accionistas-tenedores-preferentes-asumiran-10000-millones-coste-rescate/20121128cdscdsmer_9/

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de les accions preferents.

<http://www.plataforma-afectados-participaciones-preferentes.es/cu%C3%A1nto-me-va-a-costar/>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de les accions preferents.

La fragilitat d'una bombolla

<http://www.bde.es/f/webbde/Secciones/Publicaciones/InformesBoletinesRevistas/RevistaEstabilidadFinanciera/08/Nov/Fic/ief0215.pdf>

Aquesta web em va ser útil per els temes financers.

<http://www.abc.es/20120514/economia/abci-provisiones-banca-201205140934.html>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de la banca.

<http://finanzas.excite.es/crisis-en-los-bancos-espanoles-moodys-opina-N19933.html>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de la banca.

http://www.cincodias.com/articulo/empresas/empresas-ibex-35-operan-paraisos-fiscales/20120209cdscdsemp_14/

Aquesta web em va ser útil pels temes financers.

<http://www.meneame.net/story/cajas-integran-bankia-tienen-politico-cada-50-trabajadores>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de la banca.

<http://www.elconfidencial.com/economia/2012/05/25/el-mayor-rescate-de-la-historia-bankia-recibira-23500-millones-de-dinero-publico-98739/>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de la banca.

<http://15m.virtualpol.com/doc/proyecto-bankia>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de la banca.

<http://www.elcorreogallego.es/panorama/economia/ecg/novacaixagalicia-queda-7-ncg-banco-frob-toma-93-ciento/idEdicion-2011-09-30/idNoticia-703941/>

Aquesta web em va ser útil pels temes financers.

http://www.larazon.es/detalle_hemeroteca/noticias/LA_RAZON_414218/6468-el-rescate-de-banco-de-valencia-costara-hasta-3-000-millones

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de la banca.

La fragilitat d'una bombolla

http://www.cincodias.com/articulo/mercados/sabadell-queda-cam-banca-asume-coste-saneamiento/20111208cdscdimer_1/

Aquesta web em va ser útil pels temes financers.

<http://www.fomentodigital.com/noticia/27/En-CatalunyaCaixa-la-mitad-de-los-consejeros-proceden-del-campo-politico>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de la banca.

<http://www.invertia.com/noticias/articulo-final.asp?idNoticia=2579941>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de la banca.

<http://www.frob.es/>

Aquesta web em va ser útil per conèixer quina era la funció del FROB i de quina manera intervenia a les entitats financeres.

<http://www.rankia.com/blog/diccionario-financiero/600941-fondo-garantia-depositos-fgd>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de política i retallades.

<http://www.otromundoesposible.com/2010/05/12/los-recortes-del-gobierno-zapatero-para-reducir-el-deficit/>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de política i retallades.

<http://www.gurusblog.com/archives/reforma-laboral-despido/10/02/2012/>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de política i retallades.

<http://representacionrealya.es/?p=139>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de política i retallades.

http://portal.uned.es/portal/page?_pageid=93,8050613,93_20527912&_dad=portal&_schema=PORTAL&idAsignatura=29902095

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de les organitzacions i manifestacions.

http://politica.elpais.com/politica/2013/01/07/actualidad/1357586962_260864.html

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de les organitzacions i manifestacions.

<http://queparenlasrotativas.wordpress.com/2012/05/04/ada-colau-de-la-pah-barcelona-la-hipoteca-es-la-forma-de-extorsion-y-de-esclavitud-perfecta/>

Aquesta web em va ser útil per l'apartat de les organitzacions i manifestacions.

<http://ddgi.cat/xifra>

Aquesta web em va ser molt útil per a l'elaboració dels gràfics

<http://www.lasexta.com/>

Aquesta web em va ser molt útil, perquè em va proporcionar molts vídeos que em van ajudar a l'hora de la redacció i la informació general de la crisi.

“Inside Job. La película que costó más de 20.000.000.000.000\$”

Dirigida per Charles Ferguson

Versió original amb subtítols en Espanyol

Va ser una pel·lícula molt interessant per conèixer una mica més l'origen de la crisi, però estava centrada en la influència d'aquesta a Amèrica i no em va ser gaire útil pel meu treball.

8. Annexos

8.1 Entrevistes

8.1.1 Entrevista al President de Càritas, Jordi Rotllan

“ Abans de la crisi es feien unes 9.000 atencions, actualment unes 22.000”

Jordi Rotllan, el dia 21 de juny de 2012

1. Quina és la seva tasca com a president de Càritas?

Coordinar i representar a l'entitat.

2. Quin és el funcionament de l'entitat en general?

Una Junta que pren les decisions. Uns treballadors sobre qui recau la responsabilitat de la qualitat del servei i uns voluntaris que permeten, sota la supervisió dels professionals, desenvolupar tots els programes.

3. Quan intervé Càritas?

Sempre que hi ha un informe de derivació dels serveis socials, un informe d'un tècnic de l'entitat en el cas dels indocumentats o en casos d'urgència.

4. Com accedeix a Càritas la gent que ho necessita?

Derivats dels Serveis Socials o dirigint-se a l'entitat i passant entrevista amb un tècnic de l'entitat.

5. Quins serveis o ajudes dóna l'entitat?

Acollida, aliments, rober, escola d'adults, reforç escolar, formació, intermediació laboral, suport psicològic, atenció jurídica als immigrants, deutes familiars,...

6. Com funciona el servei de la botiga de roba?

En principi com qualsevol botiga, però aquells que no tenen recursos, poden obtenir la roba que necessiten gratuïtament, i els que passen algun tipus de dificultat però tenen algun recurs, la poden obtenir amb un descompte. La resta de la gent, tothom, hi poden comprar i d'aquesta manera ajudar a finançar el projecte.

7. Com funciona el banc d'aliments?

Hauràs de demanar-ho al Banc d'Aliments.

8. Quins pressupostos teniu actualment?

Uns 170.000 euros.

9. D'on provenen els fons dels pressupostos que teniu?

Bàsicament, d'aportacions particulars i, en menor mesura, d'ajuts públics.

10. S'han vist modificats per la crisi?

Sí, els ingressos han minvat.

11. Quina repercussió ha tingut?

Adaptació, amb alguna reducció de jornada i de l'abast d'alguns programes.

12. A quina quantitat de gent ateneu actualment?

Unes 22.000 atencions.

13. Hi ha hagut una gran variació respecte abans de la crisi?

Sí, abans de la crisi es feien unes 9.000 atencions.

14. Hi ha un canvi de perfil de la gent que demana les ajudes?

Sí, ara han augmentat molt els usuaris del país.

8.1.2 Entrevista al coordinador del CDA, Vicenç Rovira

“Els ingressos per donatius i socis ha baixat espectacularment”

Vicenç Rovira, el dia 6 de juliol de 2012

1. Quina és la seva tasca com a coordinador de Càritas?

Entre altres, dirigir l'equip de tècnics i coordinar les seves tasques. Relacions amb les diferents institucions, gestió dels recursos i elaborar programes per cobrir les necessitats de cada moment.

2. Quin és el funcionament de l'entitat en general?

Acollir i donar resposta a les demandes de les persones necessitades, en especial, i aquest seria el nostre col·lectiu, les que no atén l'administració: sense papers, il·legals..., també la denuncia de les injustícies és un dels principis de Càritas.

3. Quan intervé Càritas?

Sempre que hi hagi una necessitat no atesa per l'administració. Càritas no ha de fer paper de suplència de l'administració, en tot cas ha de complementar els serveis.

4. Com accedeix a Càritas la gent que ho necessita?

Dirigint-se a la seu de Càritas local a on passarà, en primer lloc, per l'atenció del servei d'acollida que, mitjançant una entrevista, n'esbrinarà les necessitats

5. Quins serveis o ajudes dóna l'entitat?

Acollida, laboral/intermediació, formació, roba, aliments, assessorament jurídic i psicològic,.....

6. Com funciona el servei de la botiga de roba?

Donació de roba gratuïta una vegada detectada la necessitat pels serveis socials de l'ajuntament, consell comarcal o de la pròpia Càritas. Venda de roba a preu simbòlic als col·lectius més necessitats, però que poden pagar aquest preu simbòlic.

7. Com funciona el CDA?

Els serveis socials de l'Ajuntament, Consell Comarcal o Càritas, prèvia avaluació de les necessitats detectades del demandant, dirigeixen, per un temps determinat, al CDA amb dia i hora ja marcats. Se'ls dóna un nombre de punts depenent del nombre de membres de la família, intercanviables per aliments. Aquesta operació es repeteix cada 15 dies, i als 3 mesos, es fa una nova revisió del cas i pot renovar-se per un altre període de 3 mesos i així successivament. El CDA se subministra per les donacions de particulars, empreses i del Banc d'Aliment Europeu.

8. En el cas de la botiga de roba i el banc d'aliments, fins a quin punt els donants són particulars o empreses?

Normalment, pel que fa a la roba, són particulars. El major nombre d'aliments prové del Banc Europeu seguit d'empreses i particulars.

9. Quantes persones treballen a l'entitat? Totes reben un sou?

Persones a sou: 4

Voluntaris: 89

10. Quins pressupostos teniu actualment?

213.522 € (any 2011) el pressupost variarà del nombre de les donacions de particulars que incrementarien els ajuts.

11. D'on provenen els fons dels pressupostos que teniu?

Subvenció de l'Ajuntament (20.000 € aprox.), i la resta de donatius, generalment provinents de particulars, seguit de les parròquies.

12. S'han vist modificats per la crisi?

Totalment, els ingressos per donatius i socis ha baixat espectacularment, com també les convocatòries de projectes que ajudaven a suportar econòmicament l'entitat.

13. Quina repercussió ha tingut?

Cada tècnic ha hagut que fer-se càrrec de més d'un programa sense increment d'horari i sou. S'han ajustat totes les despeses i intentem subsistir sense fer retallades de serveis.

14. A quina quantitat de gent ateneu actualment?

No tenim tancada la memòria 2012. L'any 2011 es van fer unes 22.000 atencions per diferents serveis/programes.

15. Hi ha hagut una gran variació respecte abans de la crisi?

Totalment. S'han multiplicat les demandes i de la mateixa manera, però a l'inversa, han baixat els mitjans econòmics per poder atendre les necessitats

16. Hi ha un canvi de perfil de la gent que demana les ajudes?

El més rellevat és el constant increment de demandant d'ajut per part de persones "d'aquí", de tota la vida, que ja representa el 50% de les famílies ateses. El perfil que va incrementat és el de matrimonis joves amb fills petits.

8.1.3 Entrevista al coordinador de la Creu Roja, Rafa Brosa

“Nosaltres no rebem des de dalt a baix, és al contrari, d'abaix anem pagant a dalt”

Rafa Brosa, el dia 11 de gener de 2013

1. Com funciona el Centre de Distribució d'Aliments de Figueres?

Treballem conjuntament amb Càritas i els Serveis Socials de l'Ajuntament de Figueres, amb un supermercat anomenat CDA (Centre de Distribució d'Aliments). Tots els excedents del bancs d'aliments i aportacions d'empreses o gent particular, s'assignen al CDA. Allà hi ha una persona física treballant juntament amb voluntaris. Depenent del número de famílies o número d'usuaris que hi van, aquestes hi van un cop per setmana, dos cops per setmana..

És un aspecte que es porta molt ben controlat, perquè la gent que derivem allà primer passa per Serveis Socials de l'Ajuntament. La informació va creuada, perquè a vegades ens trobem que hi ha gent que utilitza la picaresca i acudiria a tots els llocs. I aquelles persones que ho necessitin realment se li assignarà menys menjar perquè hi ha més demanda. Els que són transeünts se'ls intenta donar un ajuda des d'aquí, no cal que passin per Serveis Socials ni que esperin a fer tota la documentació; la gana la tenen en aquell moment, no es poden esperar, els has d'ajudar ràpid.

No es fan recollides pels supermercats perquè cal una logística molt bona per fer-ho cada dia. No es tracta d'anar al supermercat i recollir el que et donen, s'ha de seguir la cadena alimentària i la cadena del fred. Anys enrere era més fàcil, però eren uns anys en els que tot no estava tan controlat, que ho trobo normal: però clar ara tu no pots anar amb una furgoneta a buscar peix. A Barcelona s'està començant a fer, hi ha un camió isotèrmic que s'encarrega cada dia d'anar a buscar els aliments i a l'endemà tot ja està distribuït. Hi ha llocs que es pot fer perquè hi ha molt voluntariat, però en el cas d'aquí Figueres hi ha molt bona disposició per part dels supermercats, però manca la logística necessària i també hi ha molts voluntariats que en certes hores no estan disponibles.

2. Quins productes es poden trobar i d'on provenen?

Hi ha productes bàsics de primera necessitat. S'obté molta quantitat del banc dels aliments i excedents d'aliments de la Unió Europea, que la Creu Roja espanyola ho distribueix a tota Espanya.

3. Amb quines altres activitats col·laboren amb la gent afectada per la crisi econòmica?

També duem a terme activitats d'orientació a tota la gent sense papers. A la gent immigrant que no tenen documentació se'ls intenta regularitzar amb els papers que tenen i donar possibilitats. Si des d'aquí es veu que és molt complex, hi ha uns advocats de Creu Roja. Intentar ajudar-los amb aquest aspecte.

Des d'aquí Figueres no, però des de La Jonquera: tenim un vestidor. Aquí tenim la botiga de la roba de Càritas. Entre les entitats a les que acudeix més gent ens intentem no solapar i treballar conjuntament i no barrejar-nos i fer la mateixa feina.

Per Nadal es fa la campanya del "Nadal Dolç". Durant el mes de desembre fem varies recollides amb voluntariat pels supermercats, on es demana aquesta classe de producte alimentari dolç.

Al Nadal, també es fa la campanya de reis. Aquest any s'ha ates a uns 400 nens, unes 150 o 160 famílies que també sempre estan regulades pels Serveis Socials. Aquest any hem fet una despesa de 2.000 euros aproximadament; hi pot haver un tècnic o treballador, però tota la resta del treball la duem a terme amb el voluntariat: aquest any hem mobilitzat 65 voluntaris. Llavors a la nit de reis ens encarreguem de portar els regals als domicilis, aprofitant els patges de la "cavalcada". És molt maco; és una feina, però si es pot fer, s'ha de fer.

També tenim una bossa de treball pròpia on fem una recerca per totes les empreses de llocs de feina. I també se'ls hi ajuda a la confecció d'un currículum. Nosaltres tenim un espai i hi ha un noi que ensenya a fer un currículum, com s'ha de presentar a l'empresa... Els ajuda. Si una empresa demana català, també hi ha un voluntària que els ajuda en allò bàsic de la llengua.

Varem fer un projecte a l'estiu, que es va deixar de fer perquè no tothom podia arribar fins aquí, en el que nosaltres donàvem cada dia l'esmorzar a tots els nens i nenes de Figueres que tenien problemes econòmics. Abans de tancar l'estiu a la temporada passada, mes de 1200

nens tenien problemes de nutrició. Se'ls hi donava un entrepà, un got de llet, suc, cacau, formatge, pernil dolç i pa integral. Si algun nen era celíac, se li posava esmorzar per a celíacs. I si hi havia algun nen magrebí, se li canviava el menjar. El menjar els hi donàvem aquí perquè hi ha vegades que no sabem que en fan d'un lot de menjar en arribar a casa; el que ens interessava és que fossin els nens qui s'ho mengessin. I també obligàvem que els pares o mares pugessin amb ells i també estiguessin amb el nen.

També hi ha gent que demana ajudes per pagar el pis. Se'ls hi fa un suport econòmic. Mai es dona els diners a ells, es parla amb el banc o l'empresa immobiliària i es fa durant un mes o dos com a màxim.

Es pagaven també bitllets de retorn al seu país. Fins al 2012 s'ha fet, encara no se sap respecte el 2013. Nosaltres el que fèiem era avançar els diners i després l'Estat ho pagava, tot i que hauria de ser al revés. Molta gent sud-americana a marxat.

També proporcionem ajuts tècnics: caminadors, crosse, cadires de rodes, llits articulats, grues... Actualment com ja s'ha retallat a moltes coses, hi ha molta gent que no pot accedir-hi. Nosaltres cada mes deixem un parell de cadires de rodes, un llit... tenim una sèrie d'estoc que ve per donacions de gent que desgraciadament han mort i la família no en sap què fer-ne. Mai no cobrem res a ningú, nosaltres quan deixem un material, únicament demanem les dades del DNI i llavors la gent és molt legal i quan acaben de fer-lo servir, t'ho tornen. Fa un mes va arribar una subvenció de l'Estat Espanyol que va donar una partida de cadires de rodes.. Rebem altres ajudes com per exemple el cas de la casa "Evax" que donar moltes caixes de compreses i últimament que també arriben molt bolquers. És un material que tens. Avui en dia, tot ajuda.

4. D'on provenen els diners dels vostres pressupostos?

Cada oficina local tenim uns socis, i aquests en donen una quantitat voluntària. Amb aquest diners i amb les activitats que Creu Roja fa funciona tota l'estructura. Nosaltres no rebem des de dalt a baix, és al contrari, d'abaix anem pagant a dalt Els beneficis que obtenim els reinvertim en aspectes socials.

5. Quines diferències pot veure en relació a la situació abans de la crisi?

Anys enrere sempre s'escoltava que la Creu Roja, altres entitats i ONGs ajudàvem a la gent de fora, això ha canviat. Ara ens trobem que la gent immigrant sí, però també hi ha la gent de "casa". L'ajut cap a la gent de l'exterior va disminuint n'hi ha molta que està tornant al seu país d'origen i s'ha incrementat la gent d'aquí: el perfil s'ha modificat.

La gent del país tenim un problema: la vergonya. Hi ha molta gent que no gosa a demanar perquè els hi fa vergonya. Encara la gent de Figueres una mica, però la gent de poble és impossible: hi ha molta gent gran que realment ho està passant malament perquè estan ajudant els fills, i no demanen ajuda per la vergonya.

6. També duen a terme altres activitats?

No només tractem la gent afectada per àmbits econòmics, fem d'altres activitats. Sembla que no es vegi la nostra feina, però se'n fa. La gran sort que tenim aquí, és que ens movem amb voluntariat. Hi ha coses que no, però sempre hi ha un dia o un altre en el que venen voluntaris a ajudar-te. No es pot forçar cada setmana al voluntari: s'intenta que faci una activitat cada dues setmanes o tres per dos motius: per no atabalar-lo i per evitar que agafi massa afecte amb les persones i que es formi un vincle que costi de trencar. Per exemple nosaltres, cada setmana portàvem a una dona gran a veure al Bernat Jaume al seu marit, tots l'hem agafat "carinyo". Ho fem fora de l'hora de treball. Quan aquest home va morir, ens vam quedar tots molt afectats. S'ha d'anar amb compte perquè són gent molt agraïda i que t'esperen. Moltes vegades són gent que si no ho féssim nosaltres, no sortirien de casa. És un món que, quan el toques, te'n adones de totes les injustícies que hi ha.

8.1.4 Entrevista al Regidor d'Educació, Josep Mª Godoy

“Estem al segle XXI, en escoles del segle XX i ensenyant com es feia el segle XIX”.

Josep Mª Godoy, el dia 6 de setembre de 2012

1.Quina és la seva tasca com a Regidor d'Educació?

Vetllar per una correcta coordinació de les accions educatives de la ciutat. Presidint, per delegació de l'alcalde, el Consell d'educació i formació de la ciutat, així com desenvolupar les accions del pla educatiu d'entorn. Com a ens municipal també tenim la competència directa en educació 0-3 (llars d'infants) i en el manteniment dels edificis de Primària.

2.Quin és el paper de l'Ajuntament en el camp de l'Educació?

La voluntat de l'ajuntament de Figueres és ser una ciutat educadora, això comporta vetllar perquè el màxim d'accions municipals contemplin una vessant educativa. Per assolir-ho, tenim creat el Pla Estratègic Educatiu i Formatiu que és el document on es va fer una planificació estratègica en aquest àmbit i on s'hi inclouen totes les accions educatives de la ciutat.

3.L'Ajuntament s'ocupa d'una part important del manteniment de les escoles de primària. Podrà continuar amb aquest càrrec? Si en un moment no fos així, què passaria?

Aquesta és una competència delegada als ajuntaments per part de la Generalitat, per tant no es preveu la possibilitat que es deixi de fer. Aquest aspecte es contempla dins els pressupostos municipals i per tant és qüestió de prioritats i aquesta no es deixarà. Malgrat tot, ens agradaria poder destinar-hi més diners per tal d'anar adequant les instal·lacions educatives a les necessitats del segle XXI

4.Vostè és regidor des de juny de 2011, però abans estava a Serveis Educatius i també ha estat mestre durant molt anys. Quina és la seva visió de la crisi des d'aquests diferents punts de vista?

Malauradament la crisi afecta tots els àmbits de la societat i evidentment també l'educatiu. Som conscients que hi ha hagut retallades, però el funcionament dels centres educatius es va mantenint. Cal tenir present que el problema és bàsicament que el govern espanyol no traspasa els diners compromesos en molts conceptes educatius, com és el cas de l'educació

0-6 que ja han dit que no farien les transferències corresponents. Això vol dir que segons el govern espanyol les famílies haurien de pagar per escolaritzar l'alumnat a P3, P4 i P5.

5.Hi ha escoles a Figueres pendents de la seva construcció?

Hi ha compromesa la construcció de l'escola Carme Guasch a l'edifici de la presó, però aquesta decisió s'ha ajornat sense data a l'espera de millorar la capacitat econòmica. Aquest fet va lligat també a que hi hagi el trasllat de presos a la nova presó del Puig de les Basses.

6.Com ha afectat la crisi a Figueres en l'aspecte del ràtio d'alumnes?

El govern va creure necessari que a Figueres es mantingués la ràtio d'alumnes per aula, a causa de l'elevat nombre d'alumnat nouvingut rebut els darrers 10 anys (més de mil alumnes nous a Figueres).

7.Creu que aquest aspecte afecta als professors o als alumnes?

Evidentment a les poblacions on ha succeït, aquest fet té afectació en tots els àmbits perquè quants més alumnes hi hagi en una aula menys tractament personalitzat es pot fer. Malgrat tot, està demostrat que amb uns canvis en la metodologia de treball, aquest problema es redueix. En aquest aspecte és on més cal millorar en el nostre país, en els canvis metodològics a l'aula.

8.Com ha afectat a les escoles de Figueres, l'efecte que ha tingut la crisi sobre el nomenament de substituïts i les baixes de maternitat/paternitat o malalties?

Els centres s'han adaptat a la nova situació. Els que portem molts anys a l'educació, havíem viscut situacions pitjors en aquest tema.

9.La crisi ha tingut alguna repercussió sobre les aules d'acollida dels centres de Figueres?

La crisi no ha tingut repercussió en les aules d'acollida. Se n'han tancat, però ha estat perquè ha disminuït la quantitat d'alumnes nouvinguts. Cal tenir present que les aules d'acollida atenen alumnes que han arribat amb una antiguitat d'un màxim de dos anys, sempre que no hagin assolit els mínims que es considera necessari.

10. Com ha afectat als estudiants de Figueres la restricció de beques?

No en tenim coneixement, però evidentment, moltes famílies en tenen necessitat i això pot comportar deficiències en l'educació.

11. Creu que la crisi està afectant la qualitat de l'ensenyament?

Evidentment que afecta, però afecta més, com he dit abans, el fet que l'escola no està adaptant les metodologies a les necessitats de l'alumnat del segle XXI. "Estem al segle XXI, en escoles del segle XX i ensenyant com es feia el segle XIX".

12. Què en pensa de les protestes a les escoles?

És legítim.

8.1.5 Entrevista a la coordinadora de Serveis Socials bàsics, Carme Ortega

“Tu tramites un PIRMI i fins d'aquí un any no tenim resposta, el que suposa que aquella família, pot estar un any sense percebre res”

Carme Ortega, el dia 7 de gener de 2013

1. Com funciona el Consell Comarcal?

Els serveis socials bàsics són com la primera porta d'accés del ciutadà a l'administració. La nostra funció seria paral·lela a la tasca d'un metge de capçalera.

Qualsevol persona de la nostra comarca pot accedir a nosaltres perquè ens dividim d'una manera que pot accedir a nosaltres, parlant de tema social i no mèdic. Nosaltres ens dividim d'aquesta manera: hi ha una directora tècnica de tota l'àrea A cada comarca hi ha una treballadora social i una educadora social, que formen l'equip bàsic de serveis socials. L'àrea dels serveis socials del Consell comarcal a més dels serveis bàsics, té altres serveis

Nosaltres fem totes les comarques exceptuant Figueres, ja que la ciutat té més de 20.000 habitant i això implica que té l'obligació per llei de tenir a l'ajuntament un serveis socials propis; per tant, no hi ha relació amb Figueres.

Roses i l'Escala han signat un conveni amb el Consell comarcal i el seu personal és propi, és a dir també de l'Ajuntament, però tots els serveis els tenen en conveni, que els presta el Consell comarcal.

2. Quins canvis heu notat com a causa de la crisi?

Els expedients de cada municipi, durant aquest temps de la crisi, han pujat. Des de 2008 se'ns ha triplicat la població a atendre. El nombre de persones ateses a l'any 2007 era de 4.769, i al 2011 era de 11.752, que representa el 12'39% de la població dels 67 municipis que en formen part.

Aquest augment ha estat la causa de dos fets molt importants: la crisi, i la Llei de la dependència. Aquesta llei va sortir al 2007 i permetia que tothom podia entrar a fer-se una valoració de com estava ell, sense cap criteri econòmic. Llavors amb la Llei de dependència tothom tenia el dret de ser valorat, i se li donava un grau. Tothom accedia, molta més gent que abans amb recursos econòmics no ens ho demanaven i que assitien a un servei privat.

S'entén que els Serveis Socials són universals, és a dir l'accés: qualsevol persona que truca té accés. Llavors nosaltres fem un estudi de la seva situació i depèn de la problemàtica indiquem el que se li pot ferir a aquesta persona i valorem si li pot anar bé. Hi ha uns requisits d'accés, per tant els recursos no són per tothom. Molts d'aquests requisits són marcats per la Generalitat, d'altres són marcats per nosaltres mateixos. Els que són marcats per la Generalitat o per altres llocs, nosaltres ens hem de basar en seguir els criteris marcats. També hi ha els Ajuts d'urgència que són els nostres propis.

3. Les problemàtiques que tractàveu abans de la crisi s'han vist modificades respecte les actuals?

La nostra comarca és la que té més municipis de tot Catalunya. D'aquest municipis n'hi ha 28 de menys de 500 habitants: hi ha tota una part de zona rural i per tant les problemàtiques que més atensem nosaltres és o el món rural en el que hi ha molta gent gran o la zona on hi ha molta immigració, també som la comarca amb més immigració de Catalunya.

Les problemàtiques treballades, en el cas de l'habitatge, econòmiques i laborals s'han vist modificades respecte al 2008 amb la crisi, perquè és una mena de roda: si perds la feina tens problemes laborals i tot seguit no pots continuar pagant la casa. Aquesta situació, durant uns mesos, la gent la pot aguantar, però quan fa més, es va multiplicant.

Els ajuts d'urgència del Consell Comarcal, propis d'aquest, són únicament ajudes per aliments, manutenció...coses bàsiques, al 2011 hi va haver 47.000€ en prestacions, mentre que al 2012 ha augmentat fins a 64.000€. Són dades independents dels ajuntaments, aquests poden fer altres ajudes.

De servei d'habitatge tenim tres pisos per a gent que es queda sense sostre en un moment donat, però els usuaris no han variat gaire : al 2011 eren 19 usuaris, i al 2012 eren 21

En teleassistència també al 2012 hem arribat a la quota del 4%, que com era una comarca molt gran no s'havia arribat mai i hem fet tot un treball i s'ha pogut arribar.

També hi ha el servei d'atenció domiciliari, que posem una persona per a gent gran a casa.

L'ajut d'urgències és l'aspecte que més es notaria amb la crisi i molta gent que ens ve a demanar pel tema de l'habitatge, molta gent no pot assumir el cost de l'habitatge.

4. En quins criteris us baseu per concedir les ajudes?

En les ajudes d'urgència, ens basem en uns criteris que tenim marcats. Perquè per tramitar per exemple serveis, la Generalitat té un barem, per exemple el cas de la Llei de dependència en la que tothom ha de tenir un grau, que es diu.

I llavors en el cas de les urgències, les que tramitem nosaltres i que són pròpies nostres, tenim uns criteris: que no passi uns nivells econòmics, es divideix per el nombre de persones que formen part de la unitat familiar (que són els que viuen al domicili) i llavors es calcula si hi tenen dret o no.

5. Com actueu vosaltres davant una situació complicada d'una família, per exemple: que no pot assumir el cost de l'habitatge?

Si és un cosa puntal ho podem subvencionar un mes, però clar nosaltres no podem cobrir l'habitatge de tot un any d'una família perquè se'ns menjaria tots aquests diners que tenim pressupostats, en tres famílies. Es veu llavors que la gent pren solucions com diferents famílies que conviuen en un mateix nucli familiar, i el que es va notar molt a l'any 2011 és què al mes d'agost, la Generalitat va canviar el PIRMI, prestació que tramitem des dels serveis socials, això és quan una família ja ha esgotat totes les altres ajudes, tot lo que l'INEM pot tramitar. Quan s'havia esgotat, abans de l'agost del 2011 nosaltres tramitàvem aquesta prestació i, si reunien els criteris, dons al cap d'un mes o potser dos, aquella família estava percebent aquesta ajuda. Com el PIRMI no és una prestació de la que es tingui un dret per cotització, sinó que és la prestació d'inserció i per tant s'ha d'elaborar un pla de treball amb la treballadora social, és a dir: acordar una sèrie de punts. I cada mes vas veient com evoluciona la situació de la família, Aquesta era la situació d'abans. Què passa ara? Tu tramites un PIRMI i fins d'aquí un any no tenim resposta, el que suposa que aquella família, pot estar un any sense percebre res. I si no reps res, en tres mesos et poden fer fora de casa. El que estem veient molt, davant aquesta situació, és que molts avis acaben assumint famílies. Una persona gran que potser té 600 o 700€ de pensió del que han de viure quatre membres més amb nens que han d'anar al col·legi...

En aquests moments a Catalunya l'augment de la pobresa infantil és molt elevat, un de cada quatre nens catalans viuen en l'extrema pobresa. Avui en dia a Catalunya, la pobresa és femenina perquè hi ha moltes senyores soles amb mainada i sense recursos o amb una àvia que els està assumint i els nens.

Els Serveis Socials ens trobem lligats, perquè abans es podia fer aquest pla i amb un mes podia tenir aquesta ajuda, una ajuda mínima, perquè el màxim el que es podia rebre era 640€ , el mínim que pot cobrar un treballador a Catalunya. Però almenys amb això, amb un lloguer molt econòmic i mirant les despeses amb comptagotes es pot anar subsistint, i fent miracles, perquè la gent fa miracles, nosaltres ho veiem cada dia.,

6. I per què va més lent ara aquest procés? És un aspecte de més demanda?

Bé...el govern diu que hi ha més demanda i que no hi ha per a tothom, però clar jo això no t'ho puc contestar perquè no ho sé. Jo el que sé, són les conseqüències d'això.

Llavors davant aquesta situació el que podem fer són petites ajudes puntuals. Però això ho podíem fer abans amb economies petites, però és que ara ens trobem amb economies que estan a zero. Intentem ajudar fins que algú troba feina però, per exemple, si és una dona sola amb fills i sense una àrea de suport, i aquests no tenen edat per ser escolaritzats, aquesta dona no es pot dedicar a treballar.

És una situació difícil perquè no és un procés que en sis mesos ho puguis tenir enllestit. De vegades t'has de plantejar treballar amb aquella família durant dos anys fins que se'n vagi ensortint. I ara és complicat perquè tu no els hi pots dir quan sabràs alguna cosa. I com ara el tema del PIRMI ho ha absorbit el Departament de treball, nosaltres només fem el tràmit.

8.1.6 Entrevista a la directora de la sucursal de Bankinter, Eva Font i a l'empleat, Javier Lodeiro

“No és que es concedeixin menys crèdits, sinó que algunes de les empreses o particulars que en demanen no són solvents”

Eva Font i Javier Lodeiro , el dia 4 de setembre de 2012

1. Quines són les dades de morositat al Bankinter actualment?

Les últimes dades sobre l'estat de la morositat del primer trimestre de aquest any, en el conjunt de la banca espanyola, s'apropa a una xifra de quasi el 10%, concretament el darrer informe del Banc d'Espanya parla del 9,8% Cada entitat publica les xifres de manera obligada; en el cas d'aquest banc, Bankinter, és menys d'un 4% Respecte a les empreses, no hi ha casos de morositat, ja que, com que disposen d'unes pòlisses, les quals per renovar-les precisen d'un estudi , el seguiment és constant.

2. Quin és el procediment que es segueix en un cas de morositat?

Es poden distingir dues carpetes: una en la que s'inclouen tots els casos que mantenen una situació normal, és a dir que estan perfectament al corrent dels pagaments. L'altra és en la que se situen els casos que presenten tres mesos d'impagament. Es procura no esperar als tres mesos per començar a plantejar al client possibles solucions.

Una de les coses que ha produït la crisi és que en les situacions en les que una persona no pot assumir el pagament que ha d'efectuar perquè la seva situació econòmica s'ha vist alterada per la crisi, els bancs intentin reconduir la situació emmotllant en certa forma les condicions dels pagaments a la persona: pagar únicament els interessos o augmentant el termini de pagament, d'aquesta manera assegurant que aquella persona podrà pagar alguna part del que deu. És llavors quan intervé el “Departament de Recuperacions”, a partir dels 60 dies.

3. Per què es pot produir un impagament?

Normalment, els casos de morositat venen produïts per un estudi erroni previ a la concessió del crèdit que desemboca, a la llarga, en un impagament.

4. Quines conseqüències ha tingut la crisi en la nostra zona?

La zona s'ha degradat moltíssim degut a la crisi ja que el mercat hipotecari ha pujat molt.

En el cas de la nostra zona, un dels problemes és la manca d'indústria, hi ha poc producte creat aquí i molta importació.

5. S'han vist incrementats a Bankinter els casos de desnonaments?

En el cas de Bankinter, només hi ha hagut un cas de desnonament en els últims cinc anys i, encara que no ens han donat els detalls, sembla ser que no seria imputable concretament a la crisi.

6. Amb la crisi econòmica, es concedeixen menys crèdits?

Respecte els préstecs, no és que en concedeixin menys, sinó que totes les empreses o particulars que en demanen no són solvents i per tant no se'ls hi pot proporcionar el crèdit.

D'altra banda, les empreses que són solvents i a les que se'ls podria lliurar un crèdit, no en demanen ja que normalment tenen un sentiment de por davant la crisi que els impedeix arriscar o innovar.

7. S'ha notat un retirada de fons a l'entitat Bankinter?

A Bankinter, no s'ha notat una retirada de fons produïda per el sentiment de por de la crisis.

8.1.7 Entrevista a l'empleat del Banco Popular, Pere Camó

“Jo no crec que la dificultat d'avui sigui que no hi ha diners.”

Pere Camó, el dia 10 de setembre de 2012

Abans de començar la conversa pròpiament dita, en Pere Camó fa com una presentació de la seva entitat i em diu: “Et puc parlar de la meva experiència davant d'un col·lectiu que pot ser molt variat, però que no deixa de ser client del Banc Popular en concret; i el perfil d'aquest clients de la mateixa manera que el perfil del Banc, és molt concret.

Tot i que el tema de crisi afecta a tothom, hi ha moltes institucions a Figueres que actualment s'hi veuen més afectades que Banc Popular. Això es pot deure a que aquestes han centrat més el seu negoci en el “totxo” i no pas a buscar diferents vies i a diversificar els seu negoci.

El Banc Popular té un perfil conservador i no s'ha centrat en el negoci del “totxo”. No és que el Banc Popular hagi estat més “espavilat” que la resta d'institucions però la idea de diversificar (cotxes, serveis, inversió a universitats, empreses de transport..) ha fet més lleu aquest impacte de la crisi. Aquesta és la política del nostre banc.

Aquesta idea està reflectida en el índexs de morositat. El Banc Popular pateix un índex del 6%, respecte al 9'42% que marca el de la banca en general.

1.Com veu la situació econòmica a Figueres?

Per veure l'efecte que està produint la crisi a la nostra ciutat, només és necessari passejar un dia pels carrers i fixar-se en la gran quantitat de locals que estan tancant, bàsicament immobiliàries.

A la ciutat no hi ha molta indústria, és més propi els sectors de serveis sobretot centrats en el turisme i hostaleria; i el sector de la construcció. Per la meva experiència et puc dir que aquesta crisi està afectant més a petites i mitjanes empreses més que a grans empreses, que tenen altres recursos. I sobretot afecta als autònoms.

A part d'aquests fets també s'afegeix que Figueres és una ciutat amb un percentatge molt alt d'immigració que s'han dedicat a fer de pintor, guixaire, cambrers i feines relacionades amb

la construcció. Quan aquests sectors pateixen l'efecte de la crisi, ells són també els principals afectats.

2.Els bancs no deixen diners o són els particulars i les empreses les que no demanen crèdit?

El Banc té diners per deixar, però amb segons quines condicions. Actualment es miren aquestes condicions d'una manera molt més estricta que abans. Jo no crec que la dificultat d'avui és que no hi hagi diners.

3.Quins són els principals focus de negoci per al Banc Popular?

Està molt diversificat i això mostra el perfil de prudència de la nostra entitat. El Banc Popular no efectua macro operacions; fins als anys 90 no vam començar a fer hipoteques degut al nostre perfil conservador. No ens hem destacat mai per fer grans operacions. I no perquè tinguem manca de capacitat, sinó per una qüestió de prudència. Això tampoc no vol dir que les institucions que hagin dut a terme aquestes operacions siguin imprudents, però no és propi de Banc Popular. Som dels pocs bancs que quedarem.

4.El Banc Popular no acostuma a sortir a les llistes de bancs amb problemes de liquidat. Com ho han fet?

La liquiditat també va relacionada amb el perfil de banc conservador i la fama de bona administració que duu a terme. El Banc Popular sempre ha estat un dels bancs més ben considerats en el món tot i no ser un gran banc. Un concepte molt important és el de la confiança: en nostre banc quan a hagut de demanar diners els mercats no ha tingut mai cap problema ni crec que el tingui.

Darrerament ens varem fusionar amb el "Banco Pastor" i ara s'està plantejant la integració amb el "Mare Nostrum". La intenció és que de tantes entitats que hi havia a Espanya n'hi quedin poques.

5. A Figueres, quins són les principals activitats del Banc Popular?

El Banc Popular té una tradició dintre de la ciutat de Figueres, que el fa estar implicat en molt sectors de la ciutat.

6.Vostè s'ocupa d'aconseguir que els morosos paguin. Com ho fa? Què té de desagradable i d'agradable la seva feina?

És satisfactori trobar una solució i molt frustrant veure que no n'hi ha. També et puc dir que amb el client que té dificultats et trobes en dos casos molt concrets: el que vol i el que no vol.

Personalment una situació en la que un actiu ha passat a mora, és un fracàs.

Frustració per altra banda quan tornes a tenir a la llista de morositat una operació que vas dur a terme i la qual en aquell moment et va semblar idònia.

La tendència que hi ha també és la de culpar als bancs del que està passant. Davant d'aquesta idea, personalment em sap molt de greu que es parli malament del meu banc sabent com es fan les coses aquí dins.

7.Com està la morositat del Banc Popular? Més problemes al món de les empreses o al món dels particulars?

El concepte de morositat existeix davant la obligació que tenen els bancs de que una vegada ha passat un temps i el client no ha pagat traspasar-ho a "mora". Al 91è dia que s'ha produït un incompliment, el Banc d'Espanya ens obliga a passar-ho a "mora". Llavors, s'agafa aquest préstec, es treu del nostre balanç i ho passem a serveis jurídics perquè reclamin i executin aquell deute.

Però el banc farà abans tot el que sigui possible per recuperar els diners. Nosaltres podem considerar que un deute no s'ha pagat si per exemple li deixes un descobert a un client un dia de manera puntual i a l'endemà no te l'ha tornat. Quan ja hi ha un incompliment ja és un símptoma. És llavors quan el banc intervé. La meva funció en aquest moment és intentar aconseguir que si el client té dificultats per atendre unes quotes que si fins ara la podria atendre i ara no pot, buscar alguna solució. Llavors s'efectua una pregunta a la persona afectada: "Client: què pot pagar a partir d'avui?" Una pregunta que ha d'estar justificada per aquest.

Si el banc no pot rebaixar-li les condicions, ja que el Banc d'Espanya el que t'obliga és a pujar les condicions perquè veu que hi ha un cert risc i vol que cobris més per si d'alguna manera va malament tinguis diners suficients per poder-lo atendre, el que s'ha de fer és allargar el termini o efectuar una carència. Una carència és un temps durant el qual el banc no

t'exigeix que amortitzis, però sí que paguis interessos. El banc el que busca sempre és una garantia: una implicació mitjançant un aval.

En el cas del nostre banc, on estem tenint més problema és en la figura del treballador, de l'autònom i empreses petites que s'han format al voltant del tema de la construcció. També patim problemes respecte el cobrament de pòlisses.

8.En quina zona ha notat més els impagaments el Banc Popular?

El Banc Popular en general, no et parlaré de la província de Girona perquè no t'ho sabria acotar exactament per zones l'afectació que hi ha hagut, però si hem de parlar a nivell de Estat Espanyol, no som dels més afectats pels impagaments de la zona del Llevant i Màlaga, que són les que més s'han enfonsat.

9.Reducció de plantilla o tancament d'oficines al Banc Popular?

No, però n'hi haurà. En fusionar-se amb el "Banco Pastor" s'han de tancar oficines. La reducció de plantilla també es farà però de manera assenyada; es faran prejubilacions i no es duran a terme baixes traumàtiques.

10. Han hagut de tirar endavant desnonaments?

Suposo que sí, no és feina nostra, s'encarreguen els agents judicials. És una qüestió molt trista.

Respecte el tema de la dació en pagament, no funciona perquè el valor de l'immoble actualment és inferior al que valia en el seu moment, per tant, la resta l'ha de seguir pagant. Es podria plantejar, però, una política en la que els afectats poguessin pagar un lloguer per la seva casa al banc la qual cosa facilitaria la vida a l'afectat.

11.Venen pisos de clients que no poden pagar?

Els pisos de la gent a la que es desnona s'han de vendre perquè el banc no en farà res de tenir-los ja que només els hi produeix despeses. El banc ha de recuperar la seva inversió

12.Han comprovat si els estrangers inverteixen en pisos, cases o locals?

Els estrangers, en general, no. En concret persones amb un gran poder adquisitiu com els russos, sí.

13. On creu que estaria la clau de sortir de la crisi a Figueres?

Primer s'ha d'organitzar tot el que estava desmesurat i això s'haurà de pagar. Serà dur i no cap a un visió d'actualitat, sinó més en el futur. El tema del "totxo" que és el que ens ha portat on ens trobem ara mateix és preocupant. Hi ha la llei "oferta-demanda": demanda no n'hi ha i oferta n'hi ha moltíssima. El dia en el que l'oferta es posi una mica al nivell de la demanda i s'hagi reorganitzat el sector, no caldrà construir i s'haurà parat la construcció. El futur dels joves és a l'estranger.

Les crisis són cícliques i, per tant, en sortirem, tot i ser una crisi molt gran. Aquesta es va iniciar amb les acció de Lehman Brothers i s'ha anat estenent i afectant a tots.

No sé quan acabarà ni com. El que tinc clar és que qui tingui ganes de treballar i fer-ho bé, trobarà feina. L'actitud és molt important, més que l'aptitud.

8.1.8 Entrevista als advocats Mónica Novillo i Pere Casellas

“La justícia no és justícia si no és ràpida, i aquí no és ràpida”

Mónica Novillo i Pere Casellas, el dia 26 d'octubre de 2012

1. Han notat en el seu sector els efectes de la crisi?

Si que s'ha notat la repercussió de la crisi, sobretot en el procediment més normal que s'utilitza normalment d'inici per qualsevol reclamació de quantitats. I és el que tenim més actualment: moltes reclamacions de quantitat.

Aquestes reclamacions es poden fer a partir de 400 euros, ja que aquest procediment és molt simple i té un cost molt baix (fins i tot el pot dur a terme una persona sense advocat). En principi la intervenció de l'advocat és a partir de 2.000 euros. A partir d'aquesta xifra ja és necessari tenir advocat i procurador. Per una quantitat inferior, la persona es pot presentar de manera individual al jutjat i reclamar aquest deute, tot i que és complicat que una persona sense coneixements jurídics es presenti davant un jutjat.

2. Quins aspectes o/i àmbits han vist afectats per la crisi?

- És molt freqüent la reclamació de diners.

Dels que més hi ha són les reclamacions de diners per impagats de qualsevol tipus: des de la pensió d'aliments fins a impagats a nosaltres mateixos. Aquest darrer aspecte ha augmentat moltíssim

- Cal dir que no és veritat que hi hagi menys divorcis: sí que n'hi ha, moltíssims, però molts són a través del torn d'ofici (justícia gratuïta). Aquest aspecte també s'ha notat molt: la majoria de clients que tenim s'acullen a la justícia gratuïta sobre tot en els casos de divorcis.

- Hi ha moltes modificacions de convenis, ja que si avui en dia es té un conveni de fa 5 anys enrere és molt possible que no es pugui assumir la mateixa despesa de pensió perquè la situació econòmica ha variat.

- Les estafes, petites i grans, també han augmentat molt.

La fragilitat d'una bombolla

-La gent no va a l'advocat a assessorar-se. Al firmar un contracte caldria que es consultés amb un advocat que et digui si és adequat firmar-lo o no. Els advocats també som un assessorament jurídic.

- Hi ha una gran quantitat de reclamacions contra l'Administració tributària i Hisenda. Personalment dedico aproximadament el 50% del meu temps "barallant-me" amb Hisenda, ja sigui per recursos, inspeccions... és molt freqüent.

- Hi ha hagut un fort increment en la petita delinqüència: aquí a Figueres especialment, a Empuriabrava i a Roses. Entrades a domicilis per robar una televisió... És una situació dramàtica.

- Han augmentat també molt les alcoholèmies: en el dia a dia de l'ofici sempre hi ha moltes alcoholèmies de trànsit i molts delictes que porten un complement de beguda o drogues, però especialment de beguda; de fet, totes les violències domèstiques van unides a la beguda, tot i que no es diu mai. El fet de que actualment la gent està menys ocupada també porta a un consumir més begudes alcohòliques.

- El tràfic de petites quantitats de drogues, mitjançant el viatge a altres països. La Guàrdia Civil cada dia deté a gent. El lloc més important és a La Jonquera. També s'està trobant gent que cultiva marihuana a Figueres.

- Un altre cas en el que ens trobem molt sovint és que hi ha un gran flux d'immigrants a Espanya que volen anar al Nord d'Europa. Llavors se'ls imputa constantment un delictes de falsificació, que, per a nosaltres no ho és, i els advocats ho estem guanyant bastant. Aquests es deixen entre ells permisos de residència en els quals, a vegades, ni tan sols canvien la fotografia. A França ho controlen moltíssim i existeixen un convenis que consisteixen en que si la policia francesa agafa algú d'Espanya que entra en aquestes condicions se'l retorna a Espanya. S'aplica també a l'inversa però és molt més freqüent el primer cas.

- També ens trobem amb gent que intenta marxar a altres països amb passaports d'un altre país. Normalment aquestes persones no saben ni llegir ni escriure, i per tant no saben el que posa en els documents. Llavors aquesta situació és converteix en un moment dramàtic ja que el jutge no els pots tancar a la presó, naturalment, només faltaria, però és que tampoc els pot

posar en un centre d'internament per estrangers que són durant 40 dies. Davant aquesta situació o els porten al jutjat o els deixen lliures al carrer, i aquestes persones es troben sense cap document perquè els hi han requisat tot i, per suposat, sense res de diners; per tant es veuen abocats a la delinqüència, a la mendicitat o a dependre dels serveis de Càritas.

- Respecte els desnonaments: n'hi ha molts.

- També s'ha vist repercussió en el tema dels acomiadaments. A molta gent la fan fora i les maneres no són les adequades. Es troben situacions en les que l'empresari creu que el seu treballador és un ignorant i que el podrà fer fora sense pagar pràcticament res i a molta gent la fan fora amb males condicions i ningú se'n assabenta.

3. Quin creieu que ha estat l'origen de la crisi?

En el moment en el que el govern central comença a obligar a les entitats bancàries a aprovisionar quantitats enormes de diners per possibles impagats, les entitats financeres veuen que a fora d'Espanya els hi és molt difícil obtenir capital dels bancs perquè els bancs estrangers comencen a veure la possible caiguda de tot el sistema i llavors s'inventen un producte per poder obtenir capital i poder anar aprovisionant. Al final és el mateix sistema, el mateix govern que ho causa tot fins que és la gent amb els seus estalvis qui paguen els plats trencats. Al final, en certa manera, les lleis protegeixen els clients minoristes, no els grans inversors. El fons de tot és que aquestes institucions enganyaven a la gent, perquè aquestes persones eren "enganyables".

L'administració és causant de moltes coses com, per exemple, en el cas d'Hisenda que abans hem parlat: els mitjans per estudiar la inspecció de finances són pèssims i no s'ataca a les gran fortunes. En canvi la pressió fiscal a un professional o a un funcionari és molt més elevada. Amb un nivell de diners negre espectacular. Veus el gran grau de frau, i no es persegueix.

4. Què en pensen de la dació en pagament? Per què no es duu a terme?

Totes les hipoteques es constitueixen sobre un immoble. A l'immoble primer li hem de donar un valor de taxació. Posem un exemple real: en el cas que estem parlant, Bankia va donar un valor de 301.000 euros. S'hipoteca a tres germans i el banc els hi deixa la quantitat de 240.000 euros per comprar el pis a pagar entre els tres. Resisteixen dos anys fins que no en poden fer front. El banc executa el deute i els hi reclama la quantitat de 274.000 euros.

La fragilitat d'una bombolla

Aquest immoble surt a subhasta i, a la subhasta, la pròpia Bankia es queda l'immoble pel 60% de la taxació. Se'l va quedar i se li va donar un valor de 180.000 euros al immoble. Si es fa la resta queda un marge diferencial de 84.000 euros. Bankia llavors es queda el pis i els afectats hauran d'estar pagant la resta de la seva vida els 84.000 euros que li deuen.

Nosaltres varem dir que aquesta situació no és veritat, aquest cas seria cert si el comprador fos un tercer: vostè ha rebut aquest immoble que havia valorat en 301.000 euros i segons “la doctrina dels actes propis” tu no pots anar en contra dels teus propis actes i si abans has dit que té aquest valor, aquest immoble val això.

Finalment el jutge ho va estimar.

El sentit general diu que s'ha d'aplicar la “dació en pagament” i ha de ser així. Però també hem de ser conscient que aplicar segons què, pot provocar un col·lapse. Per exemple aquest mateix cas es podria portar a un extrem, que ja no es pretén: en el qual el bancs haurien de pagar a les persones afectades.

5. Es condemna a l'entitat bancària, per concedir aquesta hipoteca?

Es condemna als bancs. S'ha intentat alguna acció penal contra els empleats però no tiren endavant. Sempre es fa per via civil reclamant al banc.

6. A què es deu aquesta saturació i aquest procés de la justícia tan lent?

Per una qüestió de mitjans i de personal. Els jutjats estan col·lapsats no només per una qüestió de més feina, sinó perquè abans molta gent que era substituïda ara ja no ho està; és una persona menys que repercuteix que el procés vagi més lent. La justícia civil i mercantil als Estats Units, des de que tu reclames uns diners a algú, per exemple: el termini màxim per dictar la primera sentència és de 21 dies, això provoca que els impagats siguin molt menys. Als jutjats hi ha còpies de documents per triplicat i tots els documents es passen per fax, provoca més col·lapse. Per nomenar un nou procurador, es triga deu dies hàbils.

Aquí tenim un jutge per jutjat. Les lleis diuen que totes les declaracions es faran davant el jutge, si això s'hagués de complir l'únic que faria el jutge seria estar tot el dia davant una taula escoltant, per tant aquest acaba delegant funcions seves als gestors, llicenciats, no en dret però si amb oposicions: gent que sap molt bé la seva feina. Quan aquests no estan contents amb algun comportament del jutge, li comencen a passar totes les declaracions i el

jutge s'acaba agafant la baixa. I no dic que els gestors no ho facin amb raó, treballen molt i molt al jutjat.

7. Què en dirien de la justícia?

Al final de tot: la justícia no funciona. Mitjançant les estadístiques es pot veure que Espanya ocupa el lloc 49 en solidesa i rapidesa de la justícia. La justícia no és justícia si no és ràpida, i aquí no és ràpida. La justícia ràpida no funciona, únicament en els delictes de violència de gènere i en les alcoholèmies. Aquest és un procediment en el que quan la policia et deté, et citen en el jutjat de guàrdia i aquest acorda sobre la teva situació personal (en el cas de violència de gènere: les ordres d'allunyament) i a continuació es deixa lliure a la persona. El dia següent és citat per comparèixer al jutjat; allà hi van les acusacions i la defensa. El jutge llavors pot dir que no hi ha prou proves i passar-ho a "dil·ligències prèvies". Si no al cap de 15 dies es fa el judici.

La justícia no és prou democràtica en el sentit en el que al nostre país, si tens diners és més possible que guanyis un plet que si no els tens.

8.1.9 Entrevista al director del Departament d'internacionalització de la Cambra de comerç de Girona, Jordi Baqué.

“Davant una necessitat urgent de vendre a l'exterior, no sempre les empreses estan preparades per fer-ho”

Jordi Baqué , el dia 12 de novembre de 2012

1. Com funciona la Cambra de Comerç?

La Cambra de comerç abans era una institució pública que assessorava a les empreses. Tenia uns recursos formats pels diners que aportaven les empreses mitjançant una quota obligatòria. Constava d'una àrea prioritària, que era la de la promoció internacional, que disposava de recursos per ajudar a les empreses a vendre a l'exterior. Es va fer un ERO, i després d'aquest, va sortir una llei que eliminava aquestes quotes per reduir els impostos de les empreses.

Es va desmuntar una estructura empresarial amb uns criteris democràtics perquè consistia en captar ingressos de les gran empreses i ajudar a les mitjanes. Actualment funciona amb la inscripció voluntària d'empreses i fa una funció semblant a la d'una consultoria.

La Cambra de Comerç és una institució intermèdia, perquè per a la promoció internacional ja hi ha organismes públics com la Generalitat i altres institucions intermèdies que compleixen aquesta funció de facilitar l'accés als mercats internacionals; quan hi havia diners es feia donant diners i assessorament i ara es dona assessorament. Ara el que cal és mantenir aquesta relació amb les empreses per justificar la seva existència.

2. De quin sector formen part les empreses exportadores de Girona?

A Girona hi ha 950 empreses exportadores a diferents nivells, perquè hi ha moltes empreses que exporten poc i poques que exporten molt. El 40% són del sector agroalimentari (carn de porc i els transformats) que en volum de vendes és el que domina. També hi ha el sector dels embotits que també són molts, després productes vegetals, galetes....

3. Principalment, a quins països exporten?

A Girona en relació amb altres zones de Catalunya o Espanya, té una major dependència del mercat comunitari, és a dir: des de que estem exportant, aproximadament el 75% es ven des

de la Unió Europea i d'aquest 75%, més del 30% va a parar a França. Fem un incís: A Girona la principal llengua d'exportació és el francès.

Juntament amb França, els cinc països capdavanters per exportar són Alemanya, Anglaterra, Itàlia i Portugal.

Es tracta de una visió general, ja que cada sector té les seves característiques respecte els països d'exportació una visió general.

4. A Girona hi ha empreses que procedeixen de l'exterior?

Sí que n'hi ha. En el cas de sector agroalimentari no hi ha massa introducció: la majoria és capital d'aquí. Ocasionalment sí que hi ha empreses que aprofiten la distància de la frontera, per exemple per instal·lar-se a Figueres. Actualment es fa menys però fins fa un cert temps hi havia empreses, per exemple franceses, que venien a instal·lar-se aquí, a la ciutat de Figueres i això feia que s'abaratissin els cost de producció ja que hi ha uns cert avantatges respecte al personal. Però tampoc és una activitat exageradament representativa; sí que hi ha una certa activitat d'empreses estrangeres, però en el conjunt de Girona en general, més que la creació és l'adquisició d'empreses. Sobretot en el sector paperer i també alguna d'automòbil.

5. Quin paper tenen les franquícies?

Actualment el que funciona són les grans franquícies. Es pot veure com a Figueres ha desaparegut el comerç de qualitat i ha quedat un món de botigues similars. Aquest procés no és igual a Girona. Quan jo vaig a arribar a Figueres fa aproximadament vint anys, Girona i Figueres competien en certa manera en el comerç; actualment ja no és així. Girona ha assumit una funció de capitalitat.

6. Com ha afectat la crisi al sector de les empreses exportadores?

Has de tenir en compte que jo parlo d'un món que representa un sector limitat: jo parlo de les empreses. En temes d'exportació tampoc es parla de totes les empreses. En el cas del sector de la construcció està obert fonamentalment a un mercat interior i fa uns anys van començar a sortir a fora les empreses. Aquest sector es troba amb una limitació: hi ha una petita quantitat d'empreses, les grans multinacionals, que són les que poden construir a tot arreu. Les empreses que tenim per aquí són petites i mitjanes. Amb la crisi, aquestes ocasionalment

treballen amb els mercats de proximitat, França. (país amb el que “juguen” per un aspecte de proximitat geogràfica i costos de producció) Sobretot en camps residencials i obra pública.

La quantitat d'empreses exportadores es manté estable, no hi hagut una gran destrucció d'empreses exportadores ni de llocs de treball, tot i que sempre hi ha algun cas especial.

Tradicionalment les empreses que han estat vinculades al departament de comerç internacional, són empreses industrials. I aquestes empreses no es veuen excessivament afectades per la crisi, perquè l'exportació continua creixent. Aquests últims anys ha crescut un 10% a Girona. A les últimes dades del setembre sembla que durant aquests darrer vuit mesos només ha crescut un 3%, però partim de xifres molt altes d'aquests últims anys.

Dins d'aquestes empreses també n'hi ha que ho pateixen més o menys en funció de la diversificació del seu mercat: quan tu tens una estructura de vendes a la que el sector exterior representa un 70 o 80%, que el mercat interior et baixi un 5, 10 o 15% et representa poc. També cal mirar a quins marges vens i amb quines condicions.

Però tampoc tot són dades positives: la Unió Europeu està molt afectada per la crisi i per aquest motiu ha disminuït l'exportació. També hi ha hagut una baixada de França que de moment s'ha equilibrat amb altres zones, però que la seva participació és molt petita. La capacitat de reacció dels mercats exteriors és més gran que la nostra

7. Les empreses han modificat la seva forma de treballar?

Les empreses ara es planifiquen més a curt termini, la incertesa de la crisi ha provocat que la gent no es plantegi aspectes a llarg termini. Aquest fet també frena l'ocupació. I tot i que una empresa es trobi en un moment de creixement, es veu condicionada per seu voltant.

8. Quina és el principal efecte de la crisi a les empreses exportadores?

Amb la crisi s'està notant la necessitat de sortir a l'exterior a buscar negoci: quan et cau el mercat el primer que busques són altres sortides. En general el que es troben totes les empreses actualment, es que veuen que no s'havien preparat abans per poder vendre a l'exterior: no “havien fet els deures” i ara es veuen abocades necessàriament a vendre, però vendre necessita un temps i aquí està el problema: tu necessites un retorn d'ingressos a curt termini de les teves vendes i el mercat per la seva banda necessita un temps d'entrada i de

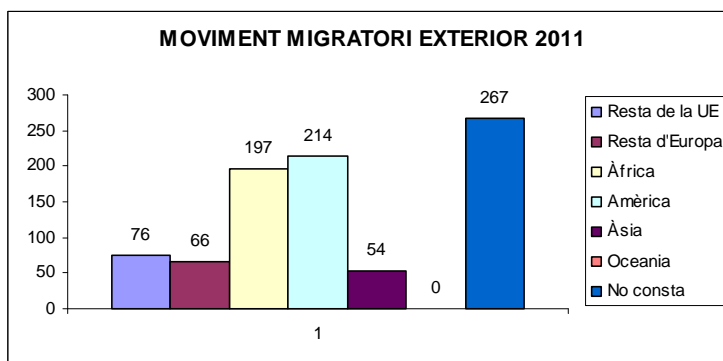
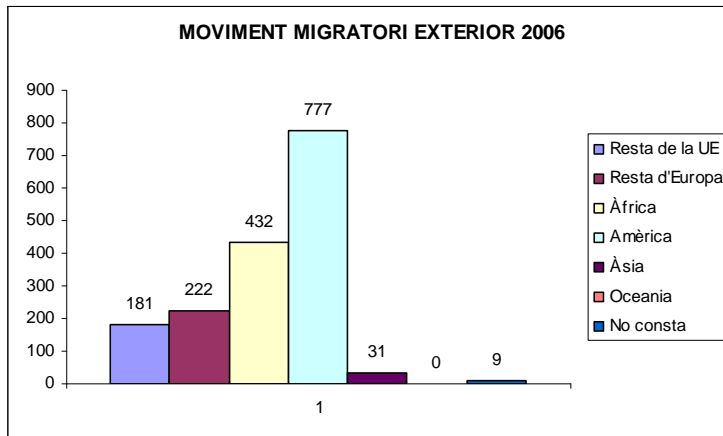
La fragilitat d'una bombolla

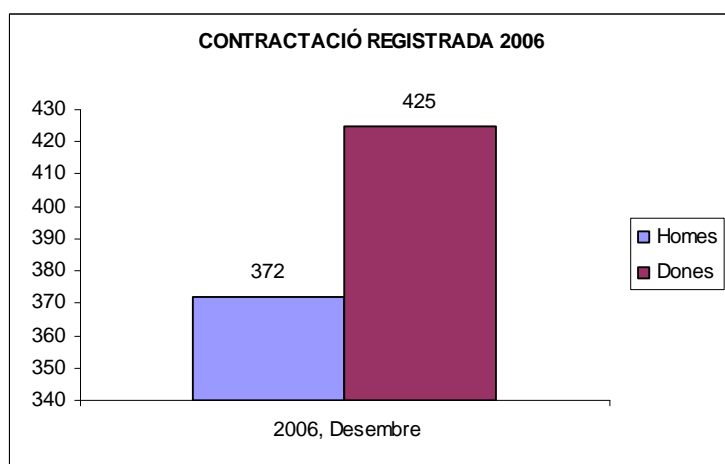
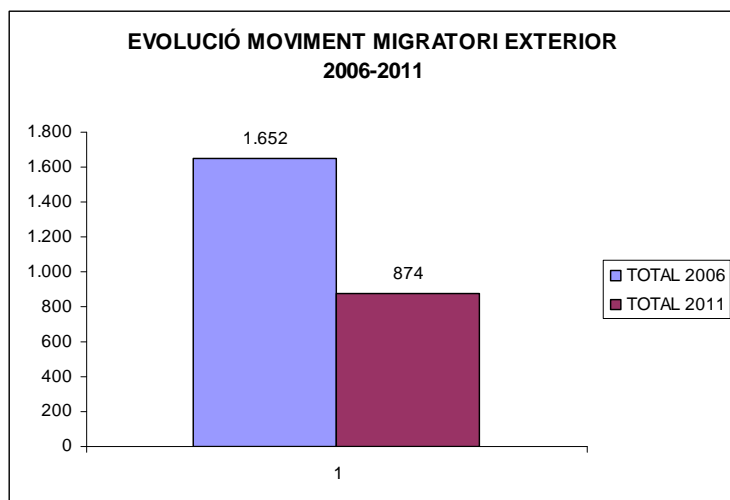
retorn. Aquesta seria la principal causa de la crisi. Aquí està el conflicte, perquè el comerç exterior necessita un temps perquè una empresa entri al mercat, es consolidi...

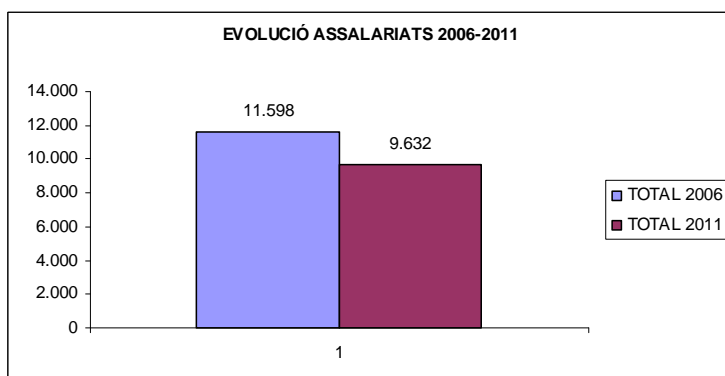
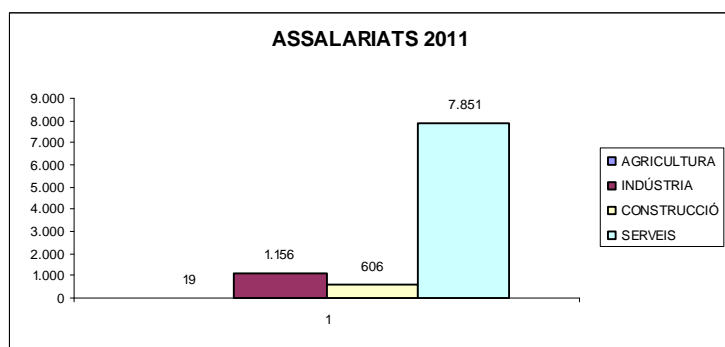
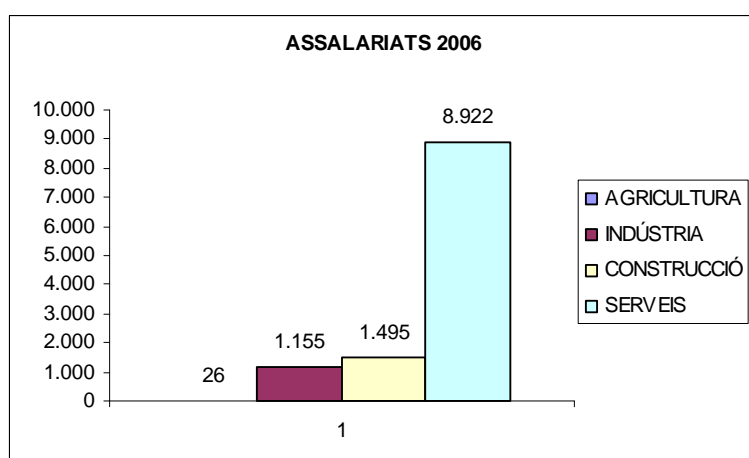
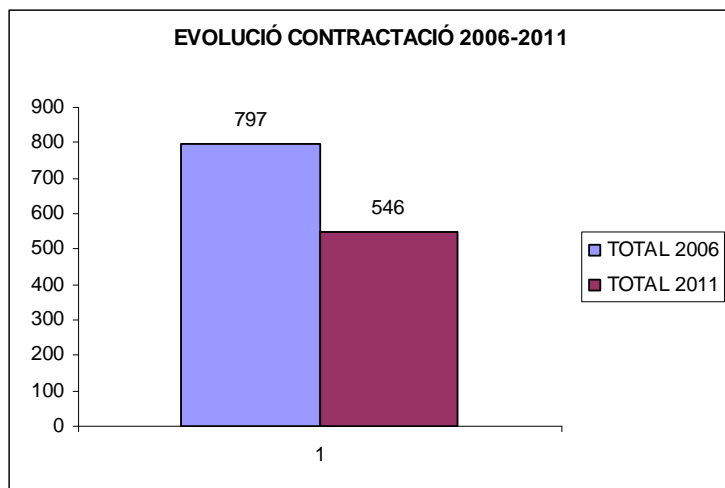
Per tant, el principal efecte ha estat l'aparició d'una necessitat urgent de vendre a l'exterior i no sempre les empreses estan preparades per fer-ho. Si tens molts recursos pots fer inversions en diferents llocs, si no has de "jugar-te-la" exportant a un sol país i ser més enginyós

Crec que el tema clau és la educació i la preparació per formar una plantilla de l'empresa que siguin capaços de tirar endavant un projecte i aprofitar les oportunitats.

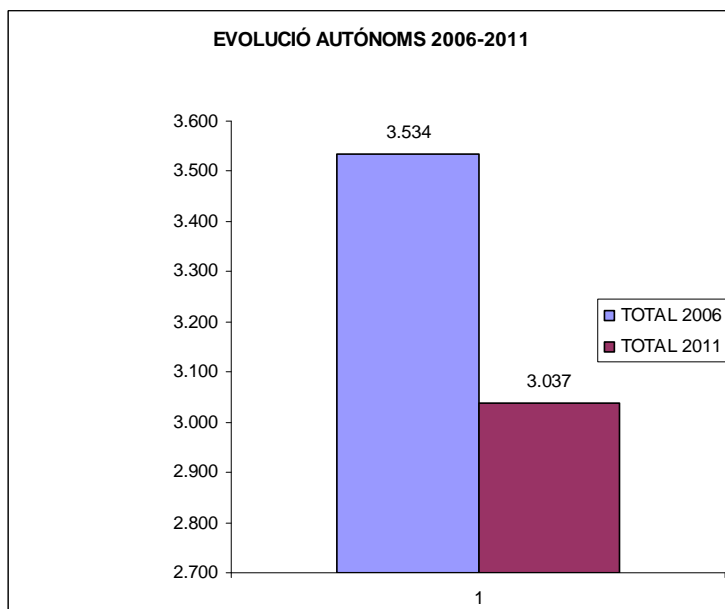
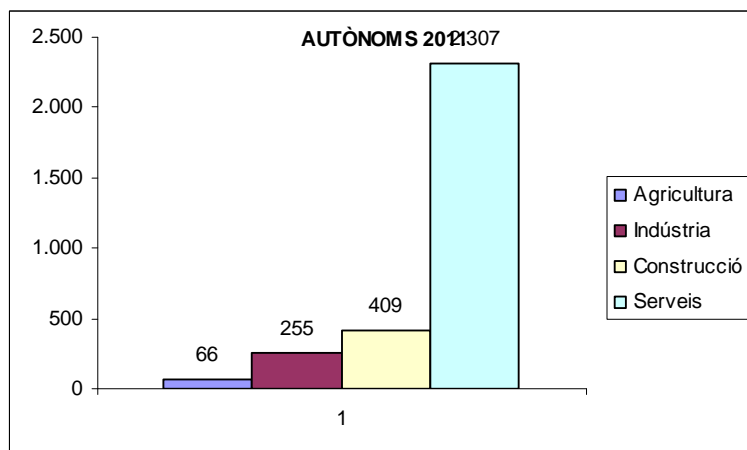
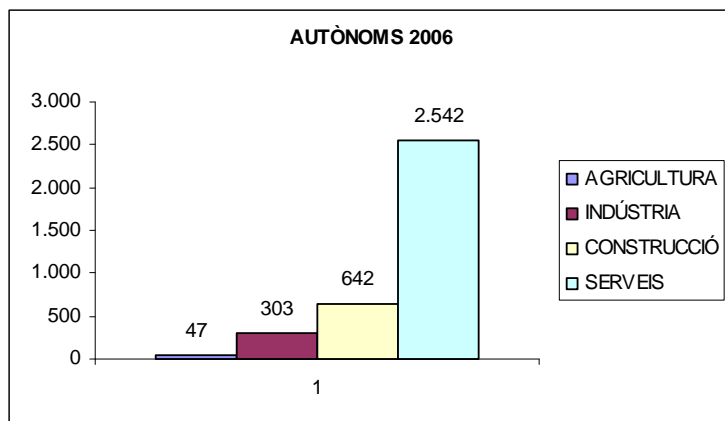
8.2 Gràfics

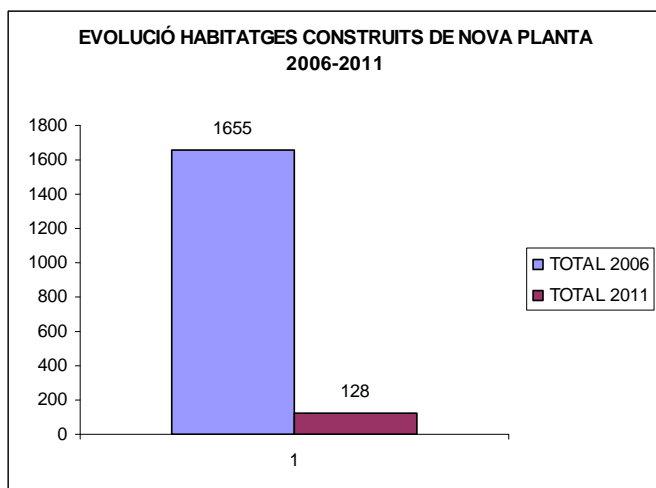
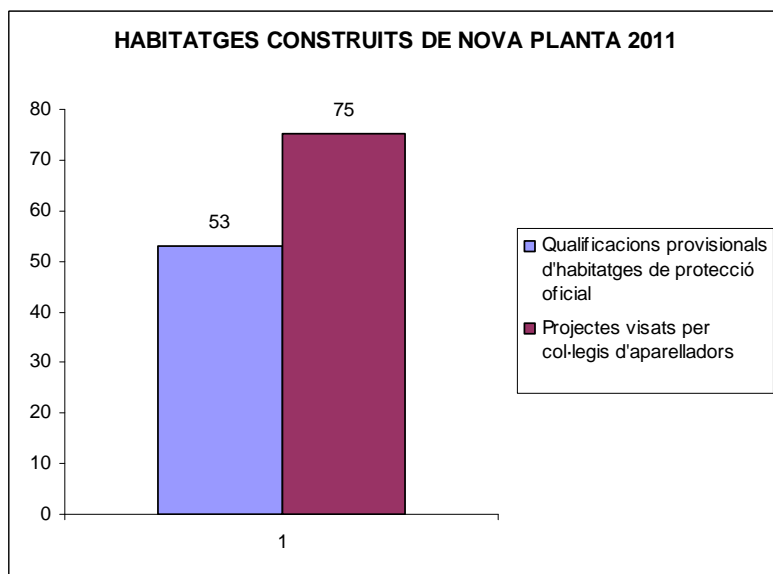
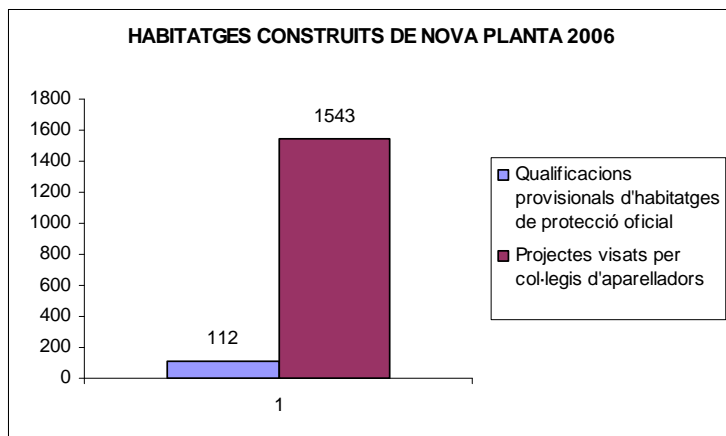

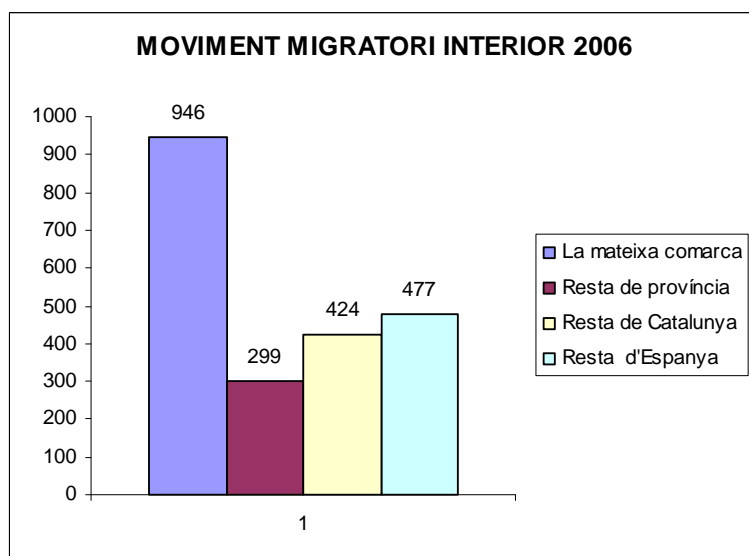
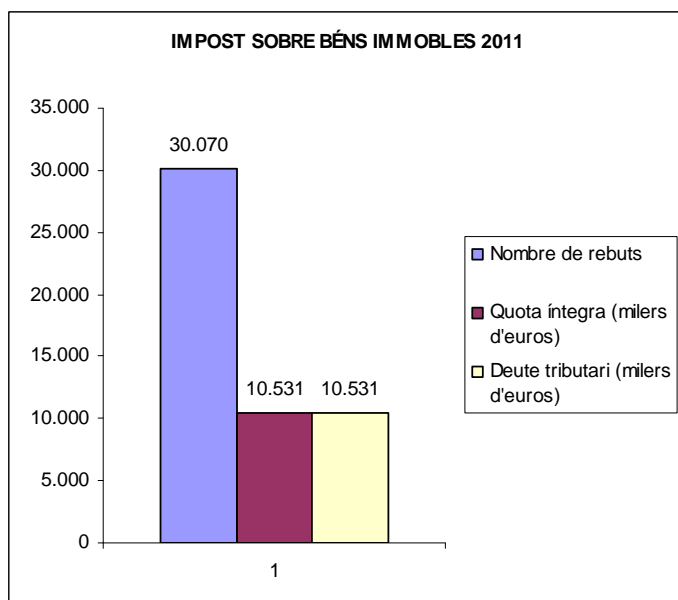
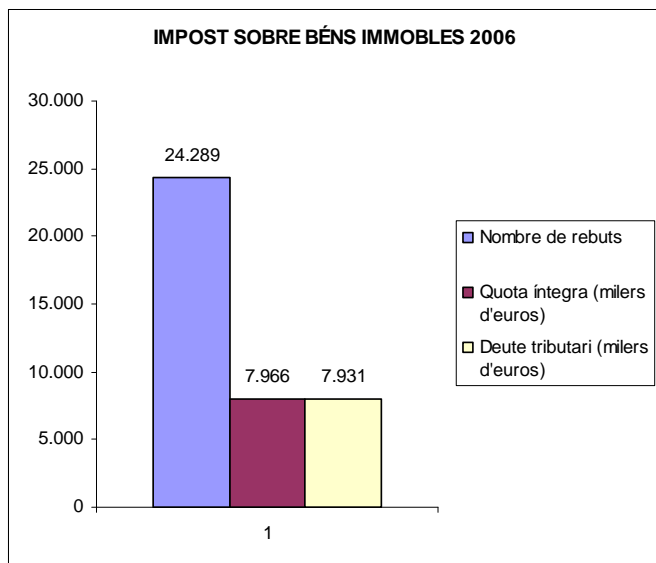

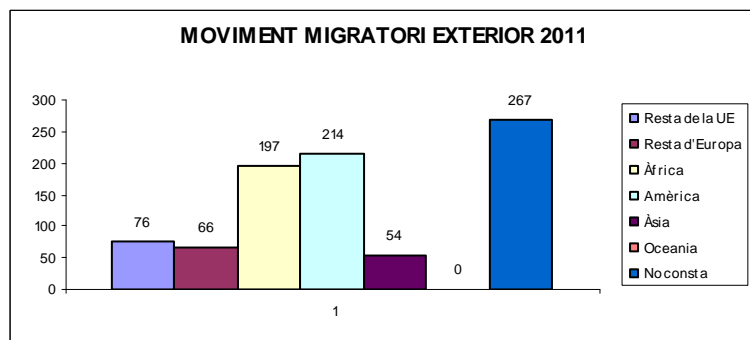
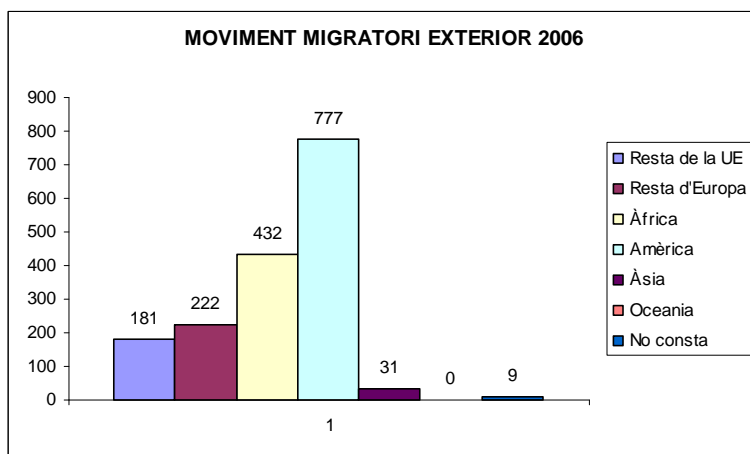
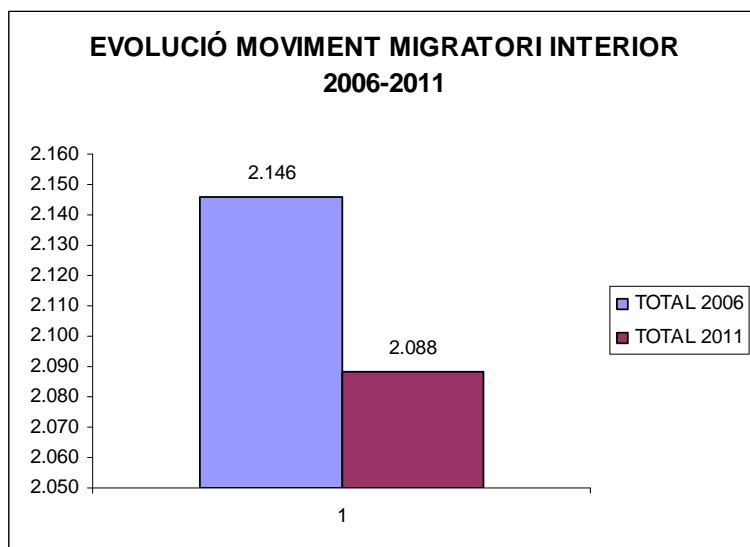
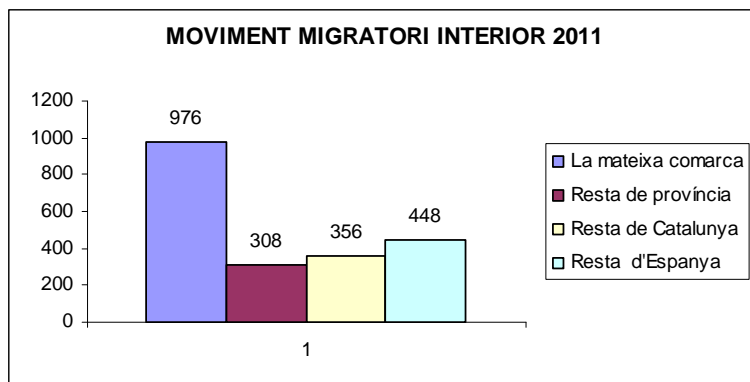

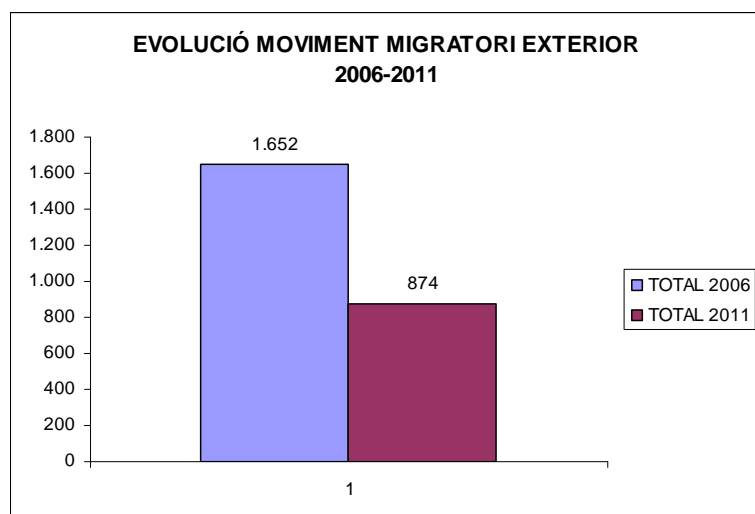
La fragilitat d'una bombolla

8.3 Informació complementària

8.3.1 Càritas

Servei d'Acollida. Des d'aquest servei s'assessora, s'informa i s'orienta a les persones, famílies i col·lectius que es dirigeixen a l'entitat, amb la finalitat de poder oferir una atenció global i un acompanyament actiu que ajudi als propis usuaris a cercar alternatives possibles a les demandes presentades.

El servei és atès per professionals per garantir-ne la continuïtat, la protecció i confidencialitat de les dades a que estem obligats, els tràmits, el programa formatiu i el seguiment.

Aquest any hem atès a: 309 famílies, sense comptar amb les famílies d'acollida per aliments que es deriven directament dels Serveis Socials al CDA -Centre de Distribució d'Aliments-.

309 famílies 1.082 persones

Servei de Rober: botiga "...de Cap a Peus". Botiga de roba usada. Té un doble objectiu: donar roba de forma gratuïta a les persones necessitades i la venda, a preus simbòlics, per a la resta. Cada vegada atenem a més persones i famílies necessitades.

Les donacions de roba han disminuït i s'han incrementat les sol·licituds. Hem rebut 1.038 donacions de roba de particulars i 13 d'empreses, (mesurat en bosses de deixalles industrials). Reciclem el 50% de la roba, es ven el 10 % i es dona el 40%. Durant aquest 2010 s'han fet petites reformes en el rober que han permès millorar la gestió del magatzem i de l'espai d'atenció als usuaris.

Aquest any hem atès gratuïtament a 565 famílies: 1.978 persones i han entrat a la nostra botiga aproximadament 13.000 persones, que no comptabilitzem en el total d'atencions 2011.

565 famílies 1.978 persones

Servei d'Aliments: Centre de Distribució d'Aliments. L'actual situació econòmica ha provocat un gran augment de la demanda d'aliments per part de les famílies en atur. Càritas Interparroquial de Figueres atén a les persones i famílies que es personen directament a la nostra entitat, a totes les de la ciutat de Figueres i les dels pobles de la comarca que vénen derivades, respectivament, de l'Ajuntament de Figueres i del Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

CDA: a partir del mes de novembre de 2010 la distribució d'aliments ha sofert un canvi molt positiu amb l'obertura del Centre de Distribució d'Aliments, participat per Càritas Figueres, Ajuntament de Figueres, Consell Comarcal de l'Alt Empordà i Creu Roja Figueres. En aquest local atenem, de manera molt més digna, a les famílies que han estat derivades pels serveis socials de totes aquestes entitats, amb un llistat únic d'usuaris que evita duplicitats i millora la transparència del servei. En aquest centre poden intercanviar, quinzenalment, els punts que se'ls atorga per productes d'alimentació bàsica, triant ells mateixos de l'assortiment, amb un màxim de cada producte.

Les aportacions de productes provinents del Banc Europeu d'Aliments només cobreixen una part de les necessitats. En aquest sentit, Càritas Interparroquial de Figueres ha fet gestions amb distribuïdors locals. També hem engegat campanyes per conscienciar a la població d'aquesta mancança, amb una resposta molt positiva tant per part de les parròquies com d'entitats, ajuntaments, escoles i particulars.

El CDA de Figueres ha recollit 250.098 kg/u. d'aliments dels quals 38.263 Kg/u. han estat donacions de particulars, 19.862 kg del Banc d'Aliments de les Comarques de Girona i 191.973 Kg. de la Unió Europea.

Aquest any 2011 s'han repartit 9.970 cistelles d'aliments entre 1.381 famílies que corresponen a 4.419 persones.

1.381 famílies 9.970 cistelles d'aliments

Servei d'Atenció al Transeünt. Les situacions de crisi com l'actual fan incrementar el nombre de passavolants que es dirigeixen a la nostra entitat demanant que els ajudem.

Donem suport a les demandes bàsiques i urgents: alimentació, allotjament, medicaments, transport... també utilitzen el nostre servei de dutxa i de rober. La major part d'ajudes han estat facilitades a persones en situació irregular. Aquest any hem atès a 53 persones.

53 persones

Servei d'Orientació Laboral. Atenem a les persones en situació d'atur per la seva recerca personal de feina. Hem pensat el servei per donar una atenció més personalitzada, on a partir del perfil de l'usuari pactem un pla de treball que contempla possibles formacions addicionals, l'elaboració o reformulació del Currículum Vitae i l'orientació cap a diferents ofertes laborals enfocada a tot el territori per ampliar les possibilitats laborals.

El perfil de les persones que acudeixen al nostre servei és molt variat des de persones amb estudis universitaris, com tècnics, personal qualificat i de servei.

Així com en anys anteriors els usuaris demandant d'aquest servei eren majoritàriament persones no qualificades i immigrant, observem que en la actualitat tant acudeixen al servei persones immigrades com no i amb diferents qualificacions professionals.

Aquest projecte contempla també la funció d'intermediació entre les ofertes de feina que rebem i els nostres usuaris. Això ha fet possible que durant aquest últim any un total de 87 persones hagin trobat feina ja sigui com a cuidadores de gent gran com en feines relacionades amb tasques agrícoles o de serveis. Durant l'any 2011 hem atès un total de 698 de persones.

698 persones

Programa RMI - Renda Mínima d'Inserció. En col·laboració amb el Departament de Treball de la Generalitat, desenvolupem aquest programa adreçat a persones perceptores d'aquest l'ajut. A partir de les entrevistes individualitzades es pacta l'itinerari personalitzat a seguir.

Durant aquest any 2011 s'han atès 157 persones de les quals 36 han realitzat un itinerari formatiu i laboral que contempla cursos de català, habilitats socials, coneixement en noves tecnologies així com la realització de pràctiques en diferents sectors laborals amb la finalitat d'aconseguir una millor inserció laboral.

El programa també contempla la intermediació amb empreses que de forma solidària donen la possibilitat, a partir de la realització de pràctiques, d'adquirir noves experiències laboral en diferents sectors i amb la possibilitat d'una contractació posterior. Actualment hem aconseguit signar convenis de pràctiques amb 12 empreses.

S'han fet 157 entrevistes i 36 itineraris laborals. Gràcies a tot aquest procés s'ha aconseguit la contractació de 11 persones en diferents empreses.

36 persones

Servei d'Atenció Jurídica (SAI). Servei d'assessorament professional als immigrants. Dirigit a persones extracomunitàries que necessiten un suport jurídic professional i legal per tramitar i resoldre problemes relacionats amb la llei d'estrangeria. El 2011 hem tramitat 450 expedients, i atès 515 persones.

515 persones

Servei d'atenció psicològica "Deixa't Ajudar". Tot i que aquest projecte va néixer per oferir atenció psicològica a persones que pateixen situació de violència domèstica, en l'actualitat el servei ha ampliat els seus objectius donant suport psicològic a persones amb diverses problemàtiques derivades de l'actual situació de crisi social i laboral. En aquest últim any s'han atès un total de 35 persones amb diferents problemàtiques.

35 persones

Serveis Educatius i Formatius. El nostre Centre Formatiu treballa en primer lloc l'alfabetització i la formació social i cultural dirigit a adults estrangers per tal de facilitar el coneixement de l'idioma, afavorint la comunicació i la inserció laboral i social, amb el Tallers d'Acollida Lingüística i l'Escola Jokeree Endamm

Cada vegada més aquesta formació s'imparteix amb el format de "tallers formatius", facilitant la conversa i l'intercanvi de coneixements i experiències entre l'alumnat.

Cal ressaltar la tasca que portem a terme amb el reforç escolar per a nens de 6 a 12 anys, amb grups reduïts de 3-4 alumnes, amb dificultats per seguir el seus estudis.

Paral·lelament, organitzem cursos específics d'idiomes a part del català d'acolliment: català bàsic i català de graus superiors, francès bàsic i nivell mitjà, i anglès.

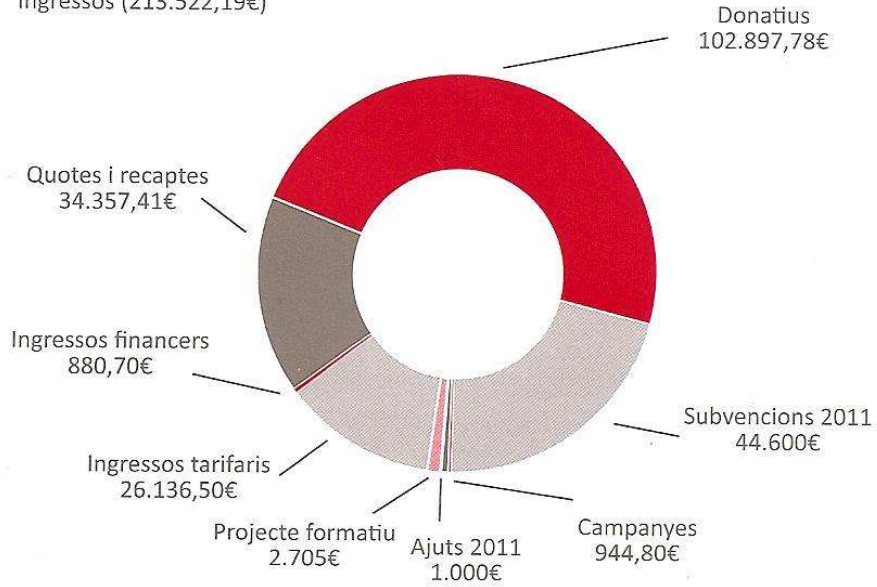
Tallers d'Acollida Lingüística: per tal de fomentar la llengua i la cultura catalanes com a vehicle per millorar l'autonomia de les persones novingudes, es van crear els Tallers d'Acollida Lingüística i Cultural (TALC's). Els TALC's s'emmarquen dins d'un Programa de Càritas Diocesana de Girona i tenen com a finalitat donar a conèixer el català a les persones que hi tenen un primer contacte, donant-los la possibilitat d'entendre'l i de començar a parlar-lo, per poder relacionar-s'hi amb persones de l'entorn.

A la tarda també disposem del servei de guarderia pels fills dels alumnes que assisteixen als nostres cursos i que no poden deixar els nens sols a casa.

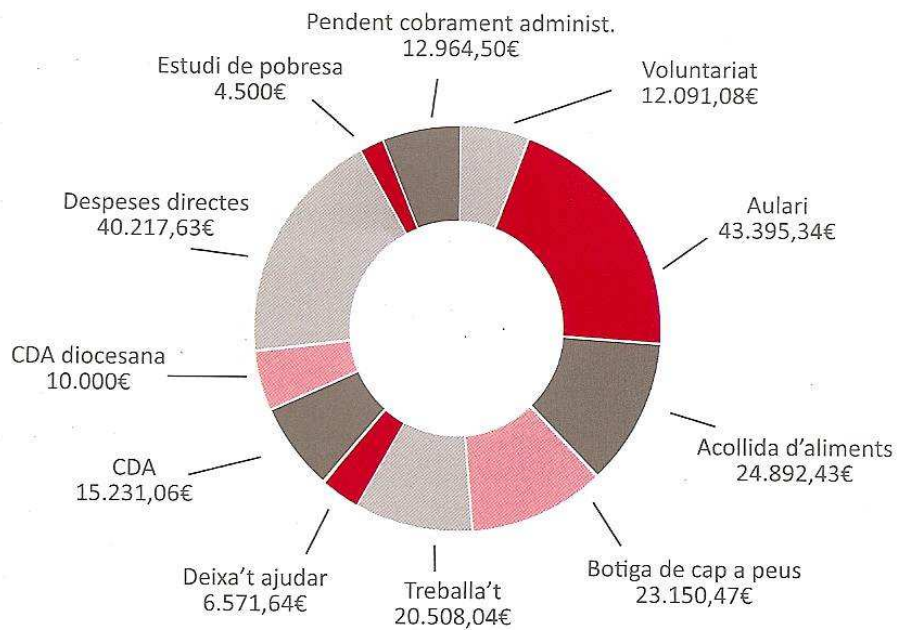
841 persones

Comptes

Ingressos (213.522,19€)

Despeses (213.522,19€)

Voluntariat. El voluntariat és la base de Càritas. A Càritas Figueres, sense ells i elles, no podríem desenvolupar molts dels nostres projectes, entre altres, les tasques formatives, el servei de rober, el Centre de distribució d'aliments i la recepció. Tot i la situació actual, el nombre de voluntaris que dediquen, de forma totalment altruista i desinteressada, part del seu temps a la nostra entitat, és de 78 persones. A tots moltes gràcies.

78 persones

Comunicació. Per la promoció del voluntariat, la recerca de recursos, la sensibilització... la comunicació esdevé bàsica. Les reunions amb el voluntariat es fan trimestralment i s'editen cartells i tríptics per divulgar cadascun dels nostres projectes.

Per Nadal editem una felicitació, i per Sant Jordi muntem un estand d'informació i venda de roses a la rambla.

Com a novetat s'ha intensificat la comunicació amb les parròquies del nostre arxiprestat amb l'objectiu d'explicar les activitats i projectes que portem a terme, facilitant material de difusió que es diposita, per mitjà dels mossens, a totes les parròquies de l'arxiprestat, també volem intensificar les relacions amb els mossens del nostre arxiprestat, per conèixer i ajudar a solventar les necessitats de les seves parròquies.

Comunicats: s'han fet campanyes de captació d'empreses, de socis, de voluntaris i per recollir aliments. En total : 7 campanyes.

Prensa: Cada mes disposem, gratuïtament, d'una pàgina al setmanari comarcal Empordà en el que, a part d'articles sobre temes actuals i notícies, divulguem la filosofia de la nostra entitat. També han sovintejat les notícies, entrevistes i peus de pàgina de manant col·laboracions a la revista Comerç Figueres i altres mitjans locals i comarcals com el Diari de Girona, El Punt,... Per aquest, i per altres projectes futurs, s'ha creat un consell de redacció i comunicació, format per periodistes voluntaris.

Les presències de Càritas Figueres en els mitjans de comunicació escrita de la nostra comarca i fora de ella ha estat de 16 aparicions.

Radio: La ràdio també ha estat un dels mitjans utilitzats per explicar els nostres projectes, demandes i denúncies, amb participacions en tertúlies i entrevistes radiofòniques locals, comarcals i a nivell autonòmic. Total 8 intervencions.

TV: Finalment, les aparicions en mitjans audiovisuals comptabilitzades han estat de 3 intervencions.

L'aproximat total d'accions comunicatives premsa, ràdio i TV: 34

34 accions

Informació general. El nombre de socis i col·laboradors que ajuden al sosteniment de Càritas Figueres:

165 col·laboradors

8.3.2 Creu Roja

ACTIVITATS QUE FEM AMB VOLUNTARIS/ES

- ACOMPANYAMENT A PERSONES GRANS DINS I FORA DEL DOMICILI
- REPARTIMENT DE KITS I PRODUCTES DE SUPORT PER A PERSONES GRANS
- SERVEI DE TELEASSISTENCIA
- ENVIAMENT DE POSTALS PER SANT JORDI I NADAL
- PARADA A LA RAMBLA PER SANT JORDI
- COL.LABORACIÓ AMB ASSOCIACIÓ DONANS DE SANG
- CAMPANYA MATERIAL ESCOLAR AMB CARREFOUR
- ACOMPANYAMENT A MALATS DEL HOSPITAL DE FIGUERES
- ACTIVITAT "JUGA AL BINGO AMB NOSALTRES" AL CENTRE SOCIOSANITARI BERNAT JAUME
- ESMORZARS PER NENS DURANT L'ESTIU
- PREVENTIUS
- CAMPANYA DE REIS
- NADAL DOLÇ

Entre altres activitats que fem durant l'any

TOTAL DE SOCIS.....2.216

TOTAL VOLUNTARIS/ES.....140

8.3.3 Consell Comarcal

ÀREA BÀSICA DE SERVEIS SOCIALS DEL CONSELL COMARCAL DE L'ALT EMPORDÀ RELACIÓ DELS SERVEIS SOCIALS BÀSICS

DIRECTORA TÈCNICA: Rosa Guixé i Valls
COORDINADORA Serveis socials bàsics: Carme Ortega i Paradelà
C/ Nou, 48- 17600 Figueres-- Tel. 972.67.70.50/ 972.50.30.88-- Fax. 972.50.56.81—E-mail: socials@altemporda.org

SBAS - LA JONQUERA

AJUNTAMENT-17700 LA JONQUERA
Tel.972.55.56.68- Fax:972.55.41.93
TREBALLADORES SOCIALS:
- Mònica Franco
- Assun Pages (DEPENDÈNCIA-DIJOUS)
EDUCADORA SOCIAL: Marta Lloret
MUNICIPIS: Aguilana, Biure, Boadella, Cantallops, Capmany, Darnius, Espolla, la Vajol, Macanet de Cabrenys, Masarac-Vilarnadal, Sant Climent Sescebes, la Jonquera

SBAS - CASTELLÓ D'EMPÚRIES

AJUNTAMENT-17486 CASTELLÓ EMPÚRIES
Tel.972.45.66.11 E- Tel. 972 25 01 65 C
Fax.972.45.06.00
SERVEI ACOLLIDA:
Dani Sanchez: dijous i divendres
SBAS1: Anna Mayné / Judith Ferrer
SBAS2: Montse Sánchez / Sonia Torrent
MUNICIPI: Castelló d'Empúries (Empuriabrava)

SBAS - VILAFANT

AJUNTAMENT-17740 VILAFANT
Tel.972.54.68.02 -Fax.972.54.63.50
TREBALLADORES SOCIALS:
- Neus Ordoñez: Vilafant, Albanyà, Avinyonet de Puigventós, Cistella, Sant Llorenç de la Muga, Terrades i Vilanant
-Iolanda Salguero: Les Forques (Vilafant), Llado, Cabanelles, Borrassà, Ordís i Navata
EDUCADORA SOCIAL: Elisenda Franco

SERVEI DE RESPOSTA URGENT

Txell Pomés
C/ Nou 48, 2on pis 17600 FIGUERES
Tel. 972 67 70 50 Fax.972 50 56 81
E-mail: ssocials@altemporda.org

SBAS - SANT PERE PESCADOR

AJUNTAMENT-17470 SANT PERE PESCADOR
Tel.972.52.02.07-Fax.972.52.02.07
TREBALLADORES SOCIALS:
- Marta Baldrich
- Assun Pages (DEPENDÈNCIA)
EDUCADORA SOCIAL: Neus Juanola
MUNICIPIS: Saus-Camallera, Sant Pere Pescador, Ventalló, l'Armentera, Sant Miquel de Fluvià, Sant Mori, Torroella de Fluvià, Vilamajorum ,Palau de Sta. Eulària, Vilatorrada i Vilademari
Dinamers: Sant Miquel (972 56 80 70)

SBAS - LLANÇA

AJUNTAMENT-17490 LLANÇA
Tel.972.12.00.48/972.12.16.16-Fax.972.12.11.46
TREBALLADORES SOCIALS:
- Aina Gràcia: Llança
- Pilar Gràcia: Colera, El Port de la Selva, la Selva de Mar i Portbou (dinamers: 972 390284)
EDUCADORA SOCIAL: Imna Arrufat

SBAS - CONSELL COMARCAL

C/ Nou, 48 2n pis- 17600 FIGUERES
Tel. 972.67.70.50-Fax.972.50.56.81
TREBALLADORA S.: Sabina Moreno
EDUCADORA SOCIAL: Judith Corominas
MUNICIPIS: Bàscara, Cabanes, Far d'Empordà, Lleis, Mollet de Peralada, Port Molins, Pontós, Sta. Llogària d'Algoa, Vilabertran Vilanant, Siurana, Garrigàs i Peralada-Vilanova

EQUIP DE SUPORT DEPENDÈNCIA

- Yolanda Martínez - Referent LAPAD
- Mercè Pla - Treballadora social de suport
- Glòria Pla - psicòloga dependència
C/ Nou 48, 2on pis 17600 FIGUERES
Tel. 972 67 70 50 Fax 972 50 56 81
E-mail: ssocials@altemporda.org

SBAS - VILAJUÏGA

AJUNTAMENT- 17493 VILAJUÏGA
Tel.972.53.00.05-Fax.972.55.22.17
Treballadora social: Maritina Schneider
Diliums, dinamers i dic.: Cadaqués (972 258963), Palau Savardera i Pau
Treballadora social: Laila Gironella
Dinamers, dimec i diven.: Vilajuïga, Riumors, Fortià, Vila-sacra, Pedret i Marçà, Garriguella, Rabós i Vilanantsele
EDUCADORA SOCIAL: Luci Alvarado

SBAS - ROSES

AJUNTAMENT-17480 ROSES
Tel.972.25.24.00-Fax.972.15.02.25
CAP DE DEPARTAMENT: Francesc Sanchez
TREBALLADORES S.: Maritina Schneider
Elsa Rigau / Alba Garcia / Alba Juanola
EDUCADORES S.: Neus Vidal / Sela Garcia / Agnès Rovira

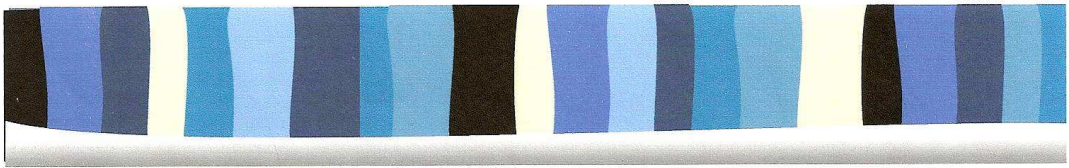
SBAS - L'ESCALA

AJUNTAMENT-17130 L'ESCALA
Tel.972.77.48.48-Fax.972.77.07.62
E-mail: ssocials@lescala.cat
CAP DE DEPARTAMENT: Olga Campalans
TREBALLADORES S.: Paula Costa/Sandra Santos
EDUCADORA S.: Carme Jorret

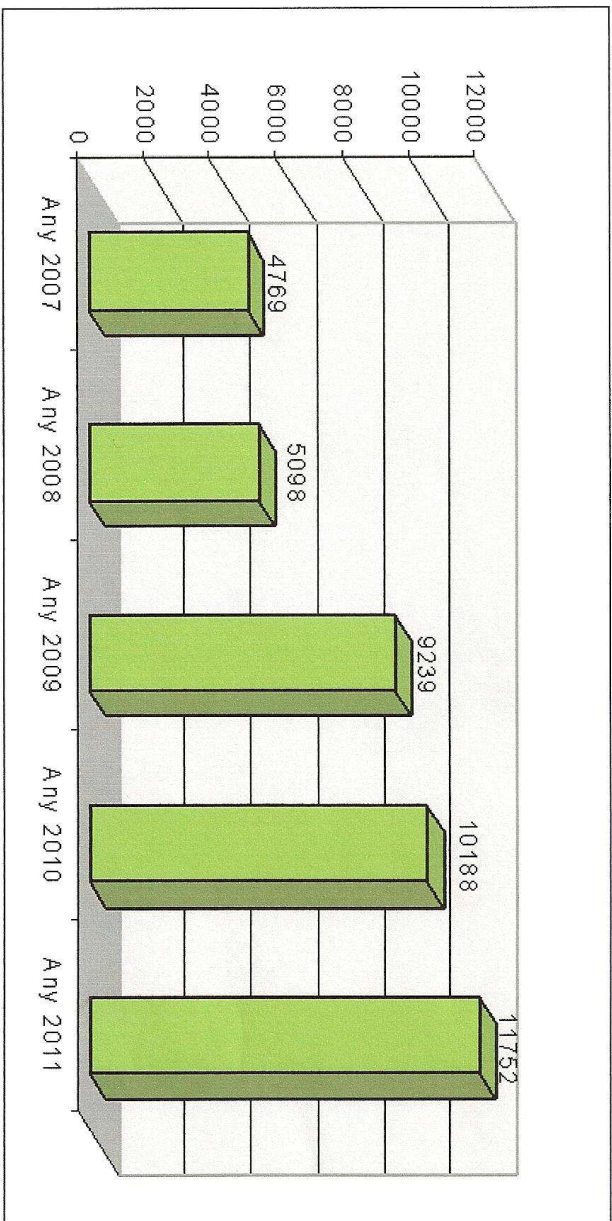
Dades demogràfiques

- 1.357,5 km² d'extensió de territori
- 28 municipis amb menys de 500 habitants
- 26,93 % d'immigració
 - Sant Pere: 36'14 % La Jonquera: 34'97% Roses: 34'81 %
 - Cadaqués: 33'14 % Castelló d'Empúries: 49,98%
- 17,48 % majors de 65 anys
 - Portbou: 29,37% Mollet de Peralada: 30,33%
 - Maçanet de Cabrenys: 29,79 % Siurana: 25,96%
- 2,38 % té + de 85 anys

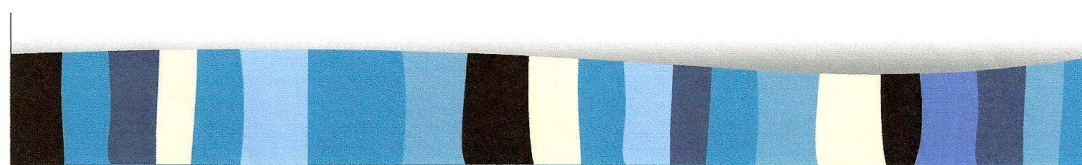
*Dades Idescat 21

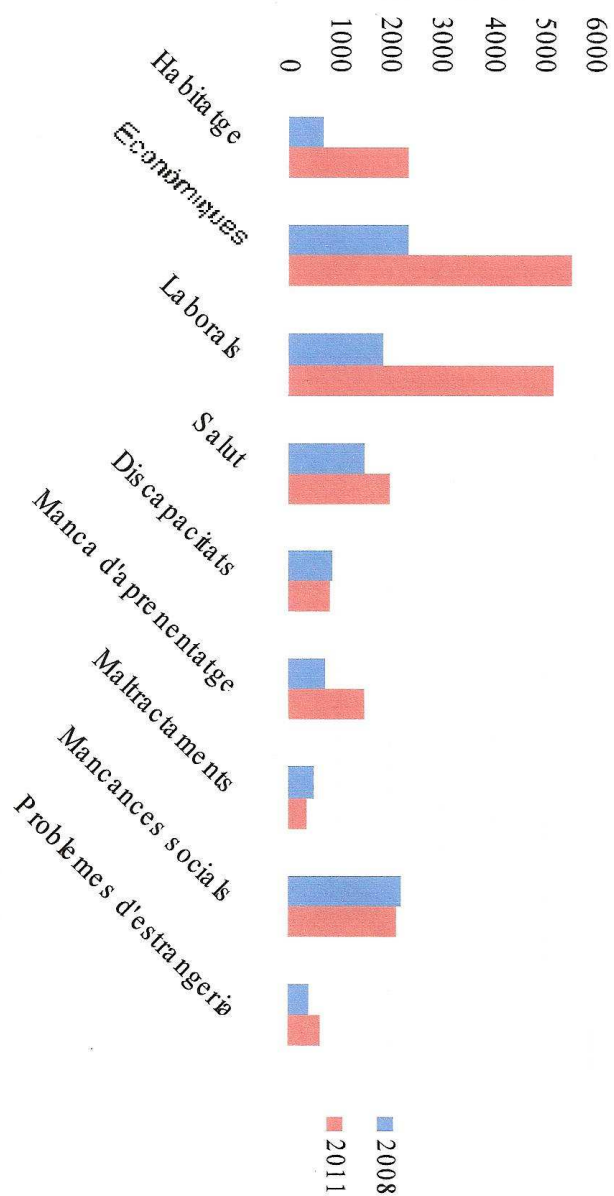
Total persones ateses

L'Àrea Bàsica de Serveis Socials del Consell Comarcal l'any 2011, ha atès el 12,39 % de la població dels 67 municipis que en formen part.

Problemàtiques treballades

8.3.4 Banco Popular

Pedro CAMO CAMPILLO

De: Pere Camó Campillo [perecamo@gmail.com]
Enviado el: lunes, 10 de septiembre de 2012 13:38
Para: Pedro CAMO CAMPILLO

Crédito subprime

Un crédito subprime[1] es una modalidad crediticia del mercado financiero de Estados Unidos que se caracteriza por tener un nivel de riesgo de impago superior a la media del resto de créditos.[2][3] Este tipo de operaciones, concedidas a particulares o empresas, tiene las siguientes características:

La mayor parte de los créditos subprime son de carácter hipotecario.

Las entidades financieras tienen un límite máximo fijado por la FED de créditos de alto riesgo, si bien este límite puede ser superado por otras entidades intermediarias que pueden adquirir mediante una cesión de crédito los derechos al cobro de los créditos subprime por parte de los bancos a terceros, a cambio de pagar a la entidad financiera un interés menor.

El tipo de interés de un crédito subprime es superior a la media de los tipos de interés para préstamos de las mismas características dirigidos a usuarios solventes, variando entre 1,5 y 7 puntos más.

El sistema de concesión de créditos en Estados Unidos se basa en el establecimiento de una tasa de evaluación del particular o la empresa que solicita el préstamo, de tal forma que aquellos que superan los 850 puntos en dicha evaluación obtienen créditos prime a un tipo de interés bajo y con amplias ventajas. Los que tienen una evaluación entre 650 y 850 puntos se consideran solventes y los tipos de interés que se les aplican a las operaciones crediticias se encuentran dentro de la media nacional. Aquellos que tienen una puntuación por debajo de 650 se consideran de alto riesgo, y son aquellos que pueden recibir los créditos subprime, con tipos de interés más altos y más gastos en comisiones bancarias.

En 2002 el volumen de créditos subprime de las entidades financieras en Estados Unidos representaba el 7% del mercado hipotecario. En 2007 era del 12,5%.

Los créditos subprime, al igual que cualquier otro, pueden ser negociados por las entidades bancarias con otras empresas, de tal forma que se pueden ceder los mismos a cambio de obtener el pago de un interés menor. La ventaja de la entidad financiera al efectuar la cesión es poder garantizarse el cobro del crédito de manera rápida. Las empresas que adquieren créditos subprime tratan de obtener un beneficio por la diferencia entre lo pagado a la entidad financiera y lo que efectivamente tienen derecho a cobrar del particular deudor.[4]

Los problemas que puede generar el impago de los créditos subprime dentro de la economía local y de la economía global está determinado por tres factores:

El volumen total que representen los créditos subprime sobre el total concedido.

El número de créditos cedidos a terceros en operaciones de cesión de créditos y las empresas titulares de los mismos. Cuando son los bancos los que soportan la mayor parte de la carga de los créditos subprime, el riesgo afecta al sistema financiero; cuando son empresas de otro tipo, el riesgo afecta a distintos sectores económicos o bien a los más importantes.

El impacto sobre la economía global, según qué empresas, financieras o no de otros países, hayan adquirido créditos subprime.[4]

MostrarReferencias

MostrarVéase también

MostrarBIBLIOGRAFÍA

MostrarWikipedia™
más

10/09/2012

Pedro CAMO CAMPILLO

De: Pere Camó Campillo [perecamo@gmail.com]

Enviado el: lunes, 10 de septiembre de 2012 14:09

Para: Pedro CAMO CAMPILLO

DestacamosManifestación Diada iPhone 5 Córcega Formula 1: GP de Italia Alberto Contador, vuelta a España 2012

LV Papel

Webs del GrupoAcceso y suscripción

Lunes, 10 de septiembre 2012La Vanguardia.com Economía

Ediciones

QuieroTemasAl minutoLo másLa Vanguardia TVFotosGráficos

Portada Internacional Política Economía Sucesos Opinión Deportes Vida Tecnología Cultura Gente Ocio

Participación Hemeroteca Servicios

Marketing y PublicidadFiscalidad y empresaBolsaEmprendedoresVivienda

Economía

El 35 por ciento de vecinos de un barrio de Figueres son morosos

No pagan ni las cuotas de sus hipotecas ni las de la comunidad de vecinos, entre otras, según datos facilitados por el ayuntamiento

Economía | 10/11/2010 - 20:44h | Actualizado el 11/11/2010 - 10:04h

4

comentarios

5 visitas

Notificar error

Tengo más Información

Enviar a un amigo

Imprimir

Reducir cuerpo de letra

Ampliar cuerpo de letra

0

More Sharing Services

Figueres (Girona) (Efe).- El 35 por ciento de los vecinos del barrio figuerense de Marca de l'Ham son morosos y no pagan ni las cuotas de sus hipotecas ni las de la comunidad de vecinos, entre otras, según datos facilitados por el ayuntamiento.

La morosidad ha aumentado en los últimos años en este barrio, con una población mayoritariamente formada por inmigrantes, muchos de los cuales no tienen trabajo ni recursos.

El noventa por ciento de los pisos que han sido embargados por las entidades financieras en Figueres se encuentran en el barrio de Marca de l'Ham.

El consistorio y la Generalitat, a través de la empresa pública Adigsa, han ofrecido a las comunidades de vecinos un servicio de asesoramiento jurídico.

Estos abogados intentarán ayudar a las 56 comunidades de vecinos de la zona a reclamar los pagos pendientes de los vecinos, ya que sólo cuatro de ellas están al corriente de cobro de las mensualidades.

El objetivo de esta actuación entre el Consistorio y Adigsa es ayudar a las comunidades a "denunciar esta morosidad", según ha explicado el concejal Xavier Besora.

PUBLICIDAD. La Cuenta NÓMINA de ING te devuelve dinero

4

comentarios

10/09/2012

Cuadro teórico de amortización/liquidación

(INFORMACIÓN SIN VALOR CONTRACTUAL)

Oficina	2927 D.R. GIRONA		
Producto	350 Crédito Hipotecario Popular a compradores	Modalidad	Directo al comprador
Importe	100.000,00 EUR	Plazo	12 Año/s
		Fecha inicio	10-09-2012
Modalidad		Datos de amortización	Datos de liquidación
	Cuota fija	Vencida	
Periodicidad	Mensual	Mensual	

Núm.	Fecha pago	Concepto	Amortización	Tipo	Intereses/otros gastos	Total	Saldo pend.
1	10-09-2012	LQ. INI.					100.000,00
2	10-10-2012	CT. PER.	533,56	4,250	354,16	887,72	99.466,44
3	10-11-2012	CT. PER.	535,45	4,250	352,27	887,72	98.930,99
4	10-12-2012	CT. PER.	537,34	4,250	350,38	887,72	98.393,65
5	10-01-2013	CT. PER.	539,25	4,250	348,47	887,72	97.854,40
6	10-02-2013	CT. PER.	541,16	4,250	346,56	887,72	97.313,24
7	10-03-2013	CT. PER.	543,07	4,250	344,65	887,72	96.770,17
8	10-04-2013	CT. PER.	545,00	4,250	342,72	887,72	96.225,17
9	10-05-2013	CT. PER.	546,93	4,250	340,79	887,72	95.678,24
10	10-06-2013	CT. PER.	548,86	4,250	338,86	887,72	95.129,38
11	10-07-2013	CT. PER.	550,81	4,250	336,91	887,72	94.578,57
12	10-08-2013	CT. PER.	552,76	4,250	334,96	887,72	94.025,81
13	10-09-2013	CT. PER.	554,72	4,250	333,00	887,72	93.471,09
14	10-10-2013	CT. PER.	556,68	4,250	331,04	887,72	92.914,41
15	10-11-2013	CT. PER.	558,65	4,250	329,07	887,72	92.355,76
16	10-12-2013	CT. PER.	560,63	4,250	327,09	887,72	91.795,13
17	10-01-2014	CT. PER.	562,62	4,250	325,10	887,72	91.232,51
18	10-02-2014	CT. PER.	564,61	4,250	323,11	887,72	90.667,90
19	10-03-2014	CT. PER.	566,61	4,250	321,11	887,72	90.101,29
20	10-04-2014	CT. PER.	568,62	4,250	319,10	887,72	89.532,67
21	10-05-2014	CT. PER.	570,63	4,250	317,09	887,72	88.962,04
22	10-06-2014	CT. PER.	572,65	4,250	315,07	887,72	88.389,39
23	10-07-2014	CT. PER.	574,68	4,250	313,04	887,72	87.814,71
24	10-08-2014	CT. PER.	576,71	4,250	311,01	887,72	87.238,00
25	10-09-2014	CT. PER.	578,76	4,250	308,96	887,72	86.659,24
26	10-10-2014	CT. PER.	580,81	4,250	306,91	887,72	86.078,43
27	10-11-2014	CT. PER.	582,86	4,250	304,86	887,72	85.495,57
28	10-12-2014	CT. PER.	584,93	4,250	302,79	887,72	84.910,64
29	10-01-2015	CT. PER.	587,00	4,250	300,72	887,72	84.323,64
30	10-02-2015	CT. PER.	589,08	4,250	298,64	887,72	83.734,56
31	10-03-2015	CT. PER.	591,17	4,250	296,55	887,72	83.143,39
32	10-04-2015	CT. PER.	593,26	4,250	294,46	887,72	82.550,13
33	10-05-2015	CT. PER.	595,36	4,250	292,36	887,72	81.954,77
34	10-06-2015	CT. PER.	597,47	4,250	290,25	887,72	81.357,30
35	10-07-2015	CT. PER.	599,58	4,250	288,14	887,72	80.757,72
36	10-08-2015	CT. PER.	601,71	4,250	286,01	887,72	80.156,01
37	10-09-2015	CT. PER.	603,84	4,250	283,88	887,72	79.552,17
38	10-10-2015	CT. PER.	605,98	4,250	281,74	887,72	78.946,19
39	10-11-2015	CT. PER.	608,12	4,250	279,60	887,72	78.338,07
40	10-12-2015	CT. PER.	610,28	4,250	277,44	887,72	77.727,79
41	10-01-2016	CT. PER.	612,44	4,250	275,28	887,72	77.115,35
42	10-02-2016	CT. PER.	614,61	4,250	273,11	887,72	76.500,74
43	10-03-2016	CT. PER.	616,78	4,250	270,94	887,72	75.883,96
44	10-04-2016	CT. PER.	618,97	4,250	268,75	887,72	75.264,99
45	10-05-2016	CT. PER.	621,16	4,250	266,56	887,72	74.643,83
46	10-06-2016	CT. PER.	623,36	4,250	264,36	887,72	74.020,47
47	10-07-2016	CT. PER.	625,57	4,250	262,15	887,72	73.394,90
48	10-08-2016	CT. PER.	627,78	4,250	259,94	887,72	72.767,12
49	10-09-2016	CT. PER.	630,01	4,250	257,71	887,72	72.137,11
50	10-10-2016	CT. PER.	632,24	4,250	255,48	887,72	71.504,87
51	10-11-2016	CT. PER.	634,48	4,250	253,24	887,72	70.870,39
52	10-12-2016	CT. PER.	636,73	4,250	250,99	887,72	70.233,66
53	10-01-2017	CT. PER.	638,98	4,250	248,74	887,72	69.594,68
54	10-02-2017	CT. PER.	641,24	4,250	246,48	887,72	68.953,44
55	10-03-2017	CT. PER.	643,51	4,250	244,21	887,72	68.309,93
56	10-04-2017	CT. PER.	645,79	4,250	241,93	887,72	67.664,14
57	10-05-2017	CT. PER.	648,08	4,250	239,64	887,72	67.016,06
58	10-06-2017	CT. PER.	650,38	4,250	237,34	887,72	66.365,68
59	10-07-2017	CT. PER.	652,68	4,250	235,04	887,72	65.713,00
60	10-08-2017	CT. PER.	654,99	4,250	232,73	887,72	65.058,01
61	10-09-2017	CT. PER.	657,31	4,250	230,41	887,72	64.400,70
62	10-10-2017	CT. PER.	659,64	4,250	228,08	887,72	63.741,06
63	10-11-2017	CT. PER.	661,98	4,250	225,74	887,72	63.079,08
64	10-12-2017	CT. PER.	664,32	4,250	223,40	887,72	62.414,76
65	10-01-2018	CT. PER.	666,67	4,250	221,05	887,72	61.748,09

Cuadro teórico de amortización/liquidación

(INFORMACIÓN SIN VALOR CONTRACTUAL)

Oficina	2927 D.R. GIRONA		
Producto	350 Crédito Hipotecario Popular a compradores	Modalidad	Directo al comprador

Importe	100.000,00 EUR	Plazo	12 Año/s	Fecha inicio	10-09-2012
---------	----------------	-------	----------	--------------	------------

Datos de amortización		Datos de liquidación	
Modalidad	Cuota fija	Vencida	
Periodicidad	Mensual	Mensual	

Núm.	Fecha pago	Concepto	Amortización	Tipo	Intereses/otros gastos	Total	Saldo pend.
144	10-08-2024	CT. PER.	881,48	4,250	6,24	887,72	883,23
145	10-09-2024	CT. PER.	883,23	4,250	3,12	886,35	

Resumen de pagos	
Amortizaciones	100.000,00
Intereses	27.830,31
Comisiones	0,00
Gastos	0,00
Total pagos	127.830,31

Tipos aplicados	
Total periodo	4,250 %
T.A.E. operación	4,333 %

8.3.5 Casellas advocats

Jutjat de 1ª instància 6

Figueres

Execució hipotecària 980/2010

AL JUTJAT

ROSA MARIA BARTOLOMÉ FORASTER, en nom i representació
SOLIZ tal i com tinc acreditat mitjançant designa d'ofici, sota la direcció lletrada de Pere Casellas Borrell, també designat d'ofici, comparec

MANIFESTO

Que en data 30 de desembre de 2011 m'ha estat notificada interlocutòria de 22 de novembre de 2011 per la que s'adjudica a l'entitat BANKIA SA la finca registral 28.167, del Registre de la propietat de Figueres, tom 3395, llibre 590, foli 97 per un import de 180.900,00 €. Interposo en temps i forma recurs rídirecte de revisió per vulneració dels articles 14 i 24 de la CE de 1978, tot a l'empara de l'article 454 de la LEC i de les següents

AL·LEGACIONS

1.- Vulneració de l'article 24 de la CE que consagra el principi de tutela judicial efectiva.

Que el deute del meu representat amb l'entitat bancària no ha quedat saldat amb l'adjudicació per 180.900,00 € donat que l'executant reclama la quantitat de 264.989,40 €. Tal i com consta a les actuacions la taxació 301.000,00 €, supera el valor que el meu client deu a l'executant. El fet que l'executant s'adjudiqui un bé per un import inferior al que té i no saldi el deute amb l'anomenada "dació en pagament" constitueix una vulneració de l'article 24 de la CE que consagra la tutela judicial efectiva. És missió de l'estat i per tant de les institucions jurisdiccionals vetllar per la justícia real i en el cas que ens ocupa és produeix un enriquiment injust de l'executant que s'adjudica un bé d'un valor de 301.000,00 € per 180.900,00 €, és a dir té una plusvàlua de 120.100,00 €.

A banda de la plusvàlua de 120.100,00 € obtinguda directament continua exigint 120.100,00 € al meu representat. La realitat ens mostra que obtindrà un benefici de 240.200,00 € i el meu client la més absoluta misèria.

2.- Infracció de l'article 14 de la CE que estableix el principi d'igualtat.

Que davant la greu situació socioeconòmica que travessa el país són diversos els tribunals que han admès la dació en pagament a l'entitat hipotecant quan el valor de taxació és superior al principal reclamat, aquest és el cas que afecta al meu representat. Aquesta situació ha estat judicada per la secció 2 de l'Audiència provincial de Girona, Interlocutòria 119/2011, Rotlle 265/2011, actuacions 1449/2010 del Jutjat de 1a instància 1 de Girona i s'ha pronunciat admetent la dació en pagament. Queda clara, doncs, la vulneració del dret a la igualtat ja que en una situació igual el meu client rep un tracte diferenciat i gravós que el porta a la ruïna perpètua.

Així mateix Interlocutòria 111/2010 de la secció 2 de l'Audiència provincial de Navarra.

3.- Infracció de l'article 82.1 de l'RDLeg 1/2007, de 16 de novembre, per el que s'aprova el text refós de la Llei general per a la defensa de consumidors i usuaris.

L'article vulnerat estableix la nul·litat de clàusules abusives com són les de garantia personal del préstec hipotecari, és evident que d'acord amb el 105 i el 140 de la LH no parlariem de nul·litat de la clàusula en concret sinó de la parcial de les que es deriva l'assumpció persona del deute quan la garantia hipotecària cobreix sobradament el crèdit. Com és el cas que la taxació feta pel mateix banc és de 301.000,00 €. En el cas l'executant no rep diners d'un tercer sinó que rep un immoble amb un valor superior que ell mateix li havia atribuït i que ara s'adjudica per menys. Aquesta opció és clarament vulneradora dels actes propis.

DEMANO

1.-Que tingui per presentat aquest escrit i les seves còpies.

2.- Que estimi el present recurs i acordi la cancel·lació del total deute del meu representat amb l'adjudicació de la finça adjudicada a BANKIA SA.

Figueres a 3 de gener de 2012.

P. Casellas.

Col. 651.

CASELLAS | Advocats
Consultoria jurídica, fiscal i laboral

C. Castelló 14. 3r. 17000 Figueres info@casellasadvocats.com
T. 972 510 060 | F 972 500 843 www.casellasadvocats.com

PERE CASELLAS CONSULTORS LEGALS, FISCALS I SOCIALS SLP B55130660

R. Bartolomé.

Procuradora

CASELLAS | Advocats

13. Abr. 2012 *Consultoria jurídica, fiscal i laboral*
C. Casellas 14, 3r. 17600 Figueres info@casellasadvocats.com
T. 972 10 060 | F 972 500 843 www.casellasadvocats.com
PERE CASELLAS CONSULTORIA LEGALS, FISCALS I SOCIALS SLP B55130660

Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 6 de Figueres

Nº 4646 P. 1/1

Procuradora de los Tribunales
Ldo: PERE CASELLAS BORRELL Fax: 972500843
Ref.: A20084
Cliente: 1
F.No.: 13/04/12
NOTA: estimando recurso de revisión interpuesto, y la cancelación del total adeudado con la adjudicación finca.

Ejecución hipotecaria 980/2010.

AUTO

En Figueres, a 12 de abril de 2012.

ANTECEDENTES DE HECHO

PRIMERO.- En fecha 22 de noviembre de 2011 se dictó en este juzgado Decreto por el que se adjudicaba la finca registral nº 28.167 del Registro de la Propiedad de Figueres por la cantidad de 180.900 euros, cantidad equivalente al 60% del valor de tasación a favor de

SEGUNDO.- Contra el citado Decreto se ha presentado recurso de revisión, cuya resolución constituye el objeto del presente auto.

FUNDAMENTOS JURÍDICOS

PRIMERO.- Alega la parte recurrente que dicho decreto vulnera el art. 24 CE, que consagra el derecho a la tutela judicial efectiva dado que el ejecutante reclama una deuda de 264.989,40 euros, siendo que la propia entidad tasa como valor de la finca hipotecada 301.000 euros, no pudiendo por tanto entender que la adjudicación por la entidad ejecutante, por un valor del 60% no cubre la totalidad de la deuda.

SEGUNDO.- La finca hipotecada se tasó de forma no discutida en este proceso por ninguna de las partes en el importe de 301.000 euros. La entidad Bankia, se ha adjudicado la finca por el 60% de su valor en la subasta celebrada en este Juzgado. Siendo que en el presente caso, no se produjo la adjudicación por ese importe a un tercero, y por tanto, la entidad bancaria lo que ha recibido es la propiedad del inmueble, debe entenderse totalmente saldada la deuda reclamada, ya que el adquirente no recibe con la adjudicación el 60% del valor de la finca, sino la propia finca, valorada por ella misma en 301.000 euros, con lo que si la deuda ascendía a 264.989,40 euros, debe entenderse ésta totalmente saldada con la adjudicación del inmueble, ya que lo contrario supondría vulnerar la doctrina de los actos propios.

Además, todo ello debe ser puesto en relación con lo establecido en el Texto Refundido de la ley general para la defensa de consumidores usuarios RDLeg. 1/2007, concretamente en el art. 85.6 que establece como cláusulas abusivas, y por tanto nulas, aquellas que supongan la imposición de una indemnización desproporcionadamente alta al consumidor y usuario que no cumpla sus

obligaciones. En este caso, por el juego de los dispuesto en los art. 105 y 140 estamos ante una nulidad parcial de la cláusula en la que se deriva la asunción personal de la deuda cuando la garantía hipotecaria cubre sobradamente el crédito. En este caso, la garantía hipotecaria cubre la totalidad de la deuda con creces, y si no se considerara totalmente cubierta la deuda, la entidad bancaria obtendría un enriquecimiento injusto. Todo ello conforme a los criterios seguidos por la Ilustrísima Audiencia Provincial de Gerona, en su Auto nº 119/2011 de 16 de septiembre.

Por todo ello, se hace necesario dejar sin efecto el Decreto de fecha 22 de noviembre de 2011, declarando cancelada la totalidad de la deuda por la que se ha seguido el presente procedimiento hipotecario.

Vistos los preceptos legales citados y los demás de general y pertinente aplicación,

DISPONGO

ESTIMAR el recurso de revisión interpuesto por la representación procesal de ...z contra el Decreto de fecha 22 de noviembre de 2011, declarando la cancelación del total adeudado con la adjudicación de la finca objeto de los presentes autos a la entidad ...

Notifíquese esta resolución a las partes.

Contra el mismo cabe interponer recurso de apelación en el plazo de 20 días, a contar desde su notificación. Conforme a la Disposición Adicional 15ª de la LOPJ, en la redacción dada por la LO 1/2009 de 3 de noviembre, para la interposición de este recurso se precisa la constitución de un depósito de 50 euros en la Cuenta de Depósitos y Consignaciones de este juzgado.

Por este Auto, lo pronuncio, mando y firmo,
del Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 6 de Figueras.

s, Juez